ఆంధ్ర-సంస్కృత

నిఘంటుః

అవధానిశిరోమణిః

మహోపాధ్యాయః

కాశీ కృష్ణాచార్యః

గుంటూరుపురవాసీ

ఓమ్

శ్రీ లక్ష్మీహయగ్రీవో విజయతే తరామ్

ఆంధ్ర-సంస్కృతనిఘంటుః

గ్రంథకర్తా

అవధానిశిరోమణిః మహోపాధ్యాయః

కాశీ కృష్ణాచార్యః

గుంటూరుపురవాసీ

2009

తృతీయ ముద్రణమ్
1000 ప్రతికృతులు

ఇండియన్ ప్రింటర్స్
విజయవాడ

కల్యాది ౫౦౫౦
విరోధిసంవత్సర
మార్గశీర్ష మాసః

మూల్యమ్ రు. 35-00

ఓమ్

శ్రీ లక్ష్మీహయగ్రీవో విజయతే తరామ్

పీఠిక

సంస్కృతభాషాభిమానులారా !

అపౌరుషేయములు, సకలాభ్యుదయాపాదకములు నగు వేదములును, [illegible] నగు సర్వశాస్త్రాదులును యుగాంతరములనుండి కూడ భారత [illegible] ప్రచారమునం దుండుటనబట్టియు, నవియెల్ల సంస్కృత [illegible] యుండుటనుబట్టియు భారతీయులమాతృభాష సంస్కృతమే [illegible] నిర్వివాదాంశము. కాని కలియుగమున నెన్నడో, యెట్లో, ప్రకృతి [illegible] సంస్కృతభాష కనేకవికృతు లేర్పడి యాయాదేశభాగములయం [illegible] ప్రచారమున నున్న యాంధ్రకర్ణాటక మహారాష్ట్రాదిదేశభాషలు [illegible] నేర్పడియుంటయు సువిదితము. ఏకొలఁది యభిమానులో తప్ప జన [illegible] దేశభాషలనే యభ్యసించుచుండుటచేతను, ఖండాంతరాగతు [illegible], పాశ్చాత్యులు భారతదేశమునకుఁ బ్రభువులై తమతమ [illegible] నిందు బహుళముగఁ బ్రవర్తింపఁజేయుటచేతను రానురాను మాతృ [illegible] నామమాత్రావశిష్ట కాఁదొడఁగెను.

[illegible] యిట్టి శోచనీయస్థితిని బడయుచుండుటను బరికించి, [illegible]ట్లయిన మరల మన మాతృభాషను భారతదేశమునం దెల్ల [illegible] భాషను గావించుటకు బొందిలో నూపిరి యున్నంతవఱకు సర్వ [illegible] ప్రయత్నింపవలె నను సంకల్పము దృఢమయ్యెను. ముందుగ దేశ [illegible] ప్రారంభింప సుఖోపాయముల నన్వేషించి, తుదకు [illegible] భాగములుగ 'బాలబోధిని' యను గ్రంథము విరచించి, యిప్పటికి [illegible] డెండ్లనుండి ప్రకటించుచుంటిని. వానిని జాగ్రత్తతోఁ [illegible] చిన్నపెద్దలు స్వీయమాతృభాష యగు సంస్కృతమున నిరఘాట [illegible] భాషించుపాటవమును బడయఁగలుగుటచే నాసంకల్ప మచిరకాలము

ననే తప్పక సమగ్రఫల మందఁగలదని యానందించుచు, భాషాప్రవేశాభి
వృద్ధికొఱకు 'వాల్మీకి' 'క్రియాదర్శము' మున్నగు గ్రంథములను గూడ
వ్రాసి ప్రకటించితిని. నా యీగ్రంథము తెల్ల నాంధ్రదేశమునం దన్ని
మొదలనే గాక నిజాము రాష్ట్రమునందలి యాంధ్రమండలములలోఁ గూడ
బహువ్యాప్తిఁ గాంచు చుండుట నాకపరిమితోత్సాహము గలిగించి, నన్నిం
కను సులభమార్గాంతరాన్వేషణమునకుఁ బ్రోత్సహించినవి.

పై గ్రంథసామగ్రితో నాంధ్రులు సంస్కృతభాషతో వ్యవహరింపఁ గలుగుచున్నను జాల నాంధ్రపదములకుఁ దగిన సంస్కృతపదములు స్ఫురింపక పోవుచుండుటచేత యథేష్టముగ సంభాషించుటకు సమర్థులు గాకుండుచున్నట్లు నాయనుభవము చే గుర్తించి, యట్టి యభ్యంతరమును దొలఁగించుటకే 'ఆంధ్రసంస్కృతనిఘంటు' వను పేర నేతద్గ్రంథమును గూడ వ్రాసి, ప్రకటించితిని. ఇందు దాదాపు తొమ్మిదివేల మాటలకుఁ దక్కువ లేక యుండును. భాషావ్యవహారమునకును, వ్యాసరచనమునకును వలయు పదము లన్నియు నిందు లభింపఁగలవు. అయ్యాయిపదముల గుర్తించుకొనుట కనువుగ నుండవలెనని, యాంధ్రపదములకు సన్నిహితరూపములలో నుండు సంస్కృతపదములనే యిం దుద్ధరించితిని. ఈ నా యత్నమునఁ గొన్నిటికి సరియగు సంస్కృతపదములు దోఁపమిచే నట్టివానిని విడువక తప్పినదిగాదు. బుద్ధిమంతు లవ్వానిని సంగ్రహించి తెలిపినచో శిరసా గ్రహించి మఱియొక ముద్రణమునఁ బ్రకటింపఁగలను. కలవానితోడనే యిప్పటికిఁ దమ భాషా వ్యవహారమును జరపుకొనుచు మాతృభాషాభ్యర్థులు నన్నుఁ జరితార్థునిఁ గావింపఁ బ్రార్థితులు.

— గ్రంథకర్త.

శ్రీ లక్ష్మీహయగ్రీవాయ నమః

ఆంధ్రసంస్కృత నిఘంటుః

అ

అ — తత్, ఏవ

అంకణము — అంకణః

అంకమ్మ, అంకాళమ్మ — గ్రామదేవతా

అంకియ — అంకః

అంకిలి — తాలుమూలం

అంకుశము — అంకుశః

అంకె — అంకః

అంకెము — అణకః

అంగడి — ఆపణః

అంగముల — వివస్త్రతా

అంగలార్చు — విలపతి

అంగలార్పు — విలాపః

అంగవస్త్రము — అంగవస్త్రం

అంగి — అంగికా

అంగిలి — జిహ్వామూలోర్ధ్వభాగః

అంగీ — అంగికా

అంగు — ప్రసాధనం

అంగుటము — అంగుష్ఠః

అంచ — హంసః

అంచన — వితర్కః

అంచు — అంచలః

అంచె — ఘట్టః

అంజూరు — ఉదుంబరః

అంటుంగట్టు — సంబధ్నాతి

అంటరాని — అస్పృశ్య - స్త్రీ

అంటికొను — స్పృశతి

అంటికొనుట — స్పర్శనం

అంటు — మాలిన్యం

అంటుకొనుట — లగనం

అంటుజోడు — కర్ణభూషణం

అంటుపేను — యూకాభేదః

అండ — క్షితిపాలనం

అండెము — అణ్డః

అంత — తావత్

అంతకున్ — తతోఽర్వస్య

అంతటన్ — సర్వత్ర

అంతరతామర — అంతరతామరసం

అంతరువు — తారతమ్యం

అంతే — తావదేవ

అందందు — తత్రతత్ర

అందగత్తె — సుందరీ

అందగాడు — సుందరః

అందనుకన్ — తావత్పర్యంతం

అందము — సౌందర్యం

అందఱు — సర్వే, సర్వాః

అందలము — ఆందోళికా

అందిక — సమీపం

అంబు — బాణః

అక్క — జ్యేష్ఠభగినీ

అక్కడ — తత్ర
అక్కరము — అక్షరం
అక్కఱ — నిమిత్తం
అక్కలకఱ — అకారిరా
అక్కళించుట — తానయతి
అక్కుళ్లు — ధాన్యభేదః
అగచాట్లు — ఆపదః
అగచాట్లుమారి — ఆపన్న
అగడ్త — పరిఖా
అగపడుట — దర్శనం
అగపఱచు — దర్శయతి
అగసాలి — స్వర్ణకారః
అగసి — అతసీవృక్షః
అగున్ — భవతి
అగ్గి — అగ్నిః
అగ్రబీజము — అగ్రబీజం
(ముంతమామిడి)
అచ్చట — తత్ర
అచ్చనగల్లు — అక్లోపలః
అచ్చము — అచ్ఛ - వి
అచ్చర — అప్సరసః
అచ్చు — ముద్రణం
అచ్చుకొను — భరతి
అచ్చెరువు — ఆశ్చర్యం
అంట — కిల - అ
అటక — ఉద్రాశ్రయః
అటిక — ఘటః
అటుకులు — పృథుకాః, చిపిటాః.బ

అటులన్ — తథా
అట్ట — చర్మ - న
అట్టి — తాదృశ
అట్టు — భక్ష్యవిశేషః
అడకత్తు — క్రముకకర్తరీ
అడఁకువ — వినయః
అడఁగఁగొట్టు — శమయతి
అడఁగారు — శామ్యతి
అడలఁగొట్టు — భాయయతి
అడలు — భయం, బిభేతి
అడవి — అరణ్యం
అడవికాకర — వనకారవేల్లః
అడవిమల్లె — ఆస్ఫోటః
అడవిమొల్ల — యూథికా
అడిగట్టు — పాదరక్షా
అడియాస — ప్రత్యాశా
అడుగు — పాదః
అడుగు — అధః - అ
అడుచు — ప్రహరతి
అడుపు — ప్రహారః
అడ్డ — మానద్వయం
అడ్డకట్టు — ఆతంకబంధః
అడ్డకమ్మి — తిర్యక్శలాకా
అడ్డంకి — ఆతంకః
అడ్డగించు — ఆతంకతి
అడ్డపాప — తిరశ్చ్యా
అడ్డబొస — నాసికాభరణం
అడ్డము — ఆతంకః, అంతర్ధిః

అప

అడ్డాదిడ్డి = అననుకూలం
అడ్డి = విఘ్నః
అడ్డిగ = పణార్ధం
అడ్డిగలు = కంఠాభరణం
అతఁడు = సః
అత్తలాకుతలము = శ్రమః
అతుకు = లగతి
అత్త = శ్వశ్రూః
అత్తము = ఫలగుచ్ఛః
అదరిపాటు = ఉత్పతనం
అదలించు, అదల్చు = తర్జయతి
అదల్చుట = తర్జనం
అది = తత్, సా
అదుము = నిపీడయతి
అదురు = స్ఫురతి
అద్దమరేయి = అర్ధరాత్రం
అద్దము = ముకురః
అద్దించు = రంజయతి
అద్దు = నిపీడయతి
అద్దుముద్దు = విలాసః
అద్దె = మాసవేతనం
అనద = అనాథః
అని = ఇతి - అ
అనుము = నిష్పావః
అనువు = ఉచిత - వి
అన్న = అగ్రజః
అన్ని = సర్వ - వి
అపనింద = అపనిందా

అరు

అపుడు = తదా
అపురూపము = అపూర్వ - వి
అప్పగించు = అర్పయతి
అప్పచ్చి = భక్ష్యం
అప్పటి = తాత్కాలిక - వి
అప్పడము = అర్పటః
అప్పము = అపూపః
అప్పళించు = ఆస్ఫాలయతి
అప్పసము = నిరంతరం
అప్పిచ్చువాఁడు = ఉత్తమర్ణః
అప్పు = ఋణం
అప్పులవాఁడు = ఉత్తమర్ణః
అబ్బురము = అద్భుత - వి
అబ్బు = లభ్యతే
అమరుచు = యోజయతి
అమరుట = యుజ్యతే
అమాస = అమావాస్యా
అమ్మ = అంబా
అమ్మకము = విక్రయః
అమ్మించు = క్రాపయతి
అమ్ముట = క్రీణాతి
అయ్య = ఆర్యః
అయ్యగారు = ఆచార్యః
అయ్యయ్యో = బత బత - అ
అయ్యో = అహో - అ
అరక = హలః
అరకాలు = పాదతలం
అరఁగు - అరుఁగు = వేదిః, వేదికా

అర

అరచు — విక్రోశతి

అరచేయి — కరతలం

అరటి — కదళీవృక్షః

అరణము — హరణం

అరదండము — శృంఖలా

అరపరాని — అసేయము - త్రి

అరపలుకు — కేకా

అరమర — అభ్యంతరం

అరికట్టు — నిరుణద్ధి

అరిదళము — హరితాళః

అరుగు — గచ్ఛతి

అరుగుదెంచు — ఆగచ్ఛతి

అరుదు — ఆశ్చర్యం

అర్హుడు — అర్హః - త్రి

అర్పించు — అర్పయతి

అఱక — సౌగంధః

అఱ — కౌటిల్యం

అఱమఱ — అపోహః

అఱవము — ద్రావిడభాషా

అఱితెఱ — అతిరసః

అఱుగు — జీర్యతి, హ్రసతి

అఱ్ఱు — కంధరః

అఱువడి — పుష్టిః

అల — తరంగః

అలక — కోపః

అలకన — లాఘవం

అలచందలు — రాజమాషాః

అలయు — శ్రామ్యతి

అవి

అలవడు — అభి - అస్యతే

అలవరచు — అభి - ఆసయతి

అలవాటు — అభ్యాసః

అలవి — శక్య - త్రి

అలసట — ఆయాసః

అలరు — తిరస్కారః

అలికిడి — ధ్వనిః

అలిపిరి — మున్నలి - పు

అలుకు — లింపతి

అలుగు — బాణః

అలుగు — కుప్యతి

అల్లము — శల్లః

అల్లరి — కుచేష్టా

అల్లరిచేయు — కుచేష్టతే

అల్లలనాడు — చలతి

అల్లారుముద్దు — జనసమ్మతః - వి

అల్లిక — గ్రథనం

అల్లిబిల్లి — పిటపోత్రం - అ

అల్లుకొను — వర్ధతి

అల్లుడు — జామాతా

అల్లుబచ్చలి — లతాకలంబీ

అల్లోనేరేడు — రాజజంబూః

అళ్ళనూరతి — ఆరాత్రికా

అవతల — పరాస్తాత్ - అ

అవాంతరము — విపత్తిః

అవటివాఁడు — దీర్ఘాంగః

అవియు — ముష్టిః

అవిసె — అతసీవృక్షః

అవు=భవతి
అవ్వ=జరఠా
అసురసంజ=అసురసంధ్యా
అసలు=మూలధనం
అసురుసురు=అధికాయాసః

ఆ

ఆకతాయి=కుచేష్టః
ఆఁకలి=క్షుత్, క్షుధా
ఆకసము=గగనం
ఆకు=పర్ణం
ఆకుకూర=పర్ణశాకం
ఆకుఁదోఁట=తాంబూల్యారామః
ఆకుపచ్చ=హరిద్వర్ణ - వి
ఆకుమడి=కేదారః
ఆకుమడుపు=తాంబూలీవేష్టనం
ఆకురాయి=పత్రిపరశుః
ఆఁకొను=క్షుధ్యతి
ఆక్షేపకుఁడు=ఆక్షేపకః (నత్తివాఁడు)
ఆగడము=అపరాధః
ఆఁగాఁకర=వనకారవేల్లః
ఆఁగించు=అర్దతి
ఆఁగు=రుణద్ధి
ఆగు=తిష్ఠతి
ఆట=ఖేలనం, భ్రామణం
ఆటకత్తె=నర్తకీ
ఆటకాఁడు=నర్తకః
ఆటపట్టు=క్రీడాస్థానం
ఆటవిడుపు=అనధ్యయనం
ఆటు=అలతి
ఆటుపోటు=బాధా
ఆఁడంగి=స్త్రీభాషితా - వి
ఆఁడది=స్త్రీ
ఆడించు=నాటయతి
ఆడు=ఖేలతి, భ్రామయతి
ఆఁడుబిడ్డ=ననాంద్ర-స్త్రీ
ఆతురము=ఆతురతా
ఆదరువు=ఆధారః
ఆదుకొను=ఆధారీభవతి
ఆఁదోఁక=వృత్తానుపూర్వ-గోవాలాకృతి - వి
ఆన=ఆజ్ఞా
ఆనతిచ్చు=ఆజ్ఞాపయతి, అనుజ్ఞాపయతి
ఆనవాలు=చిహ్నం
ఆను=శ్రయతి
ఆఁపు=స్థాపయతి
ఆబిడ=సా
ఆఁబోతు=వృషభః, షండః
ఆమడ=యోజనం
ఆమము=ఆమః
ఆమవడ=దధ్యాదిసంస్కృతమాషచక్రం
ఆముదము=ఏరండతైలం
ఆముదాలు=ఏరండబీజం
ఆయకట్టు=ప్రమాణం
ఆయము=మర్మస్థానం
ఆరంభము=ఆరంభః

ఆర

ఆరగింపఁజేయు=భోజయతి

ఆరగింపు=భోజనం

ఆరతి=నీరాజనం

ఆరాటము=పరితాపః

ఆరితేరు=నిష్ణాతి

ఆరుగలు=ఆఢకాః

ఆరుచు=శోషయతి

ఆర్చు=ఆక్రందతి

ఆరుదొండ=ఆర్తగళః

ఆరుమూడు=వికల - వి

ఆరె=చర్మసూచీ

ఆర్భాటము=ఆడంబరః

ఆఱు=షట్

ఆఱు=శుష్యతి

ఆలకించు=శృణోతి-ఆకర్ణయతి

ఆలఁగాపు=గోపః

ఆలన=విచారణా

ఆలసించు=అలసీభవతి

ఆలాగు=తథా

ఆలి } =భార్యా
ఆలు }

ఆళ్ళు=ఆఢకాః

ఆవంక=తత్పార్శ్వః

ఆవ=సర్షపః

ఆవంతి=సర్షపమాత్రం

ఆవరించు=ని + ఆప్నోతి-
ఆ + వృణోతి

ఆవలిమొన్న=ప్రపిపూర్వేద్యుః

ఇక్కు

ఆవహించు=ఆవహతి-ఆవాహయతి

ఆవిరి=ఉష్మా, బాష్పం

ఆవు=ధేనుః

ఆవులింత=జృంభా

ఆవులించు=జృంభతే

ఆశ=ఆశా

ఆసక్తి=ఆసక్తిః

ఆసరా=ఆశ్రయః

ఆసాదించు=ఆయత్తీకరోతి

ఆసించు=ఆప + ఈక్షతే

ఆస్తి=స్వం

ఇ

ఇంక=ఇతః పరం

ఇంకు=శుష్యతి-ఉష్యతి

ఇంగలము=అంగారః

ఇంగిలీకము=హింగుళం

ఇంగువ=హింగుః

ఇంచుక=ఈషత్, కించిత్

ఇంపుమించు=ప్రియకః - అ

ఇంటివాఁడు=గృహస్థః

ఇంత= } ఏతావత్ - వి
} ఇయత్

ఇంతకుమున్న=ఇతః పూర్వం

ఇంతనుండి=ఇతః ప్రభృతి

ఇంతవట్టు=ఏతావత్పర్యంతం - వి

ఇంపు=సుఖం-సౌందర్యం

ఇక్కట్టు=సంకటః, ఆపత్

ఇబ్బ

ఇగ్రుడ—అరత్రి
ఇగురు—పల్లవః
ఇగురుఁబెట్టు—శోషయతి
ఇచ్చకము—ప్రియం
ఇచ్చుట—దానం
ఇటిక—ఇష్టికా
ఇటులన్—ఏవం
ఇట్టి—ఏతాదృశ - వి
ఇడు—దదాతి
ఇడుము—కష్టం
ఇడ్డెన—భక్ష్యవిశేషః
ఇతఁడు—అయం-ఏషః-అసౌ
ఇత్తడి—పిత్తళం
ఇది—ఏతత్-ఏషా
ఇద్దరు—ద్వౌ-ద్వే-ద్వే
ఇద్దుము—ఆఢకద్వయం
ఇనుపచిట్టెము—మండూరః
ఇనుపదుద్దు—ముద్గరః
ఇనుమద్ది—సాలవృక్షః, అసితార్జునః
ఇనుము—అశ్త్రసారః
ఇన్ని—ఇయత్ - వి
ఇన్నూరు—శతద్వయం
ఇప్ప—మధూకవృక్షః
ఇప్పటి—ఐతత్కాలిక, సద్యస్తన } వి
ఇప్పించు—దాపయతి
ఇబ్బంది—నిర్బంధః, సంకటః
ఇబ్బందిగాఁడు—నిర్బంధకార - వి

ఈఁక

ఇబ్బడి—ద్విగుణ - వి
ఇముడు—మాతి
ఇముడ్చు—మాపయతి
ఇరవు—గృహం-ఆనుకూల్యం
ఇరవ—పరిష్కద్వయం
ఇరుకెలఁకులు—ఉభయపార్శ్వే
ఇరుగు—పార్శ్వః
ఇరుగుడు—శింశుపావృక్షః
ఇరుదలపాము (రెండుతలలపాము) } =రాజిలః
ఇరువది—వింశతిః
ఇరుసు—అక్షః
ఇఱుకటము, ఇఱుకు } =సంబాధః
ఇఱికికొను—లగతి
ఇఱ్ఱి—హరిణః
ఇలకించు—ప్రాణనిరోధః, దంత
ఇలకోడి—ఝిల్లికా [నిరోధః
ఇల్లు—గృహం
ఇలువరుస—గృహక్రమః
ఇలువేల్పు—గృహదైవం
ఇల్లటము—శ్వశురగృహనివాసః
ఇవక—దర్భః
ఇసుక—సికతా

ఈ

ఈ—ఏతత్
ఈఁక—తూలికా

ఈంగ

ఈఁగ = మక్షికా
ఈఁగపులి = మక్షికారిః
ఈఁట = కుంతః
ఈడిగవాఁడు = ఆసవకరః
ఈడు = సమప్రాయం
ఈడ్చు = కర్షతి
ఈడేరు = సిధ్యతి
ఈడేరు = పుష్ప్యతి
ఈడేర్చు = పాలయతి
ఈఁత = ఖర్జూరికావృక్షః
ఈఁత = పశుప్రసవః
ఈఁత = సంప్లావః
ఈఁదుకాయ = ప్లవతుంబీ
ఈఁదుకొయ్య = ప్లవః
ఈఁదు = ప్లవతే
ఈను = సూతే
ఈపి, ఈరు = లిక్షా
ఈరుపేన = లిక్షావికర్షిణీ
ఈల = ఈలా
ఈలాగు = ఏవం
ఈవి = త్యాగః
ఈసడించు = తృణీకరోతి
ఈసడింపు = తిరస్కారః
ఈసు = వైరం, అసూయా

ఉ

ఉంకించు = యతతే
ఉంగరము = అంగులీయకం

ఉతి

ఉంగిడి = పశువ్యాధిభేదః
ఉంచు = నిక్షిపతి
ఉంచుకొను = స్థాపయతి
ఉండ = గోళకం
ఉండు = వసతి
ఉండ్రములు, ఉండ్రాలు = మోదకః
ఉక్క = ఊష్మం
ఉక్కిరిబిక్కిరి = శ్వాసవ్యత్యయః, శ్వాససంకటః
ఉక్కు = అయస్
ఉగ్రాణము = సామగ్రీ
ఉగ్గుపాలు = ఏరండక్షీరం
ఉచ్చ = మూత్రం
ఉచ్చిఁత =
ఉచ్చు = పాశః, బంధః, వాగురా
ఉట్టి = శిక్యం
ఉట్టిపడు = పూతాదావిర్భవతి
ఉడికించు = పచతి
ఉడికించు = అప + హసతి
ఉడికిలు = కోపయతి
ఉడుగు = విరమతి
ఉడుగు = నశ్యతి
ఉడుత = చిక్రోడః
ఉడుము = గోధికా
ఉడ్డుకుడుచు = శ్వాససంకటమనుభవతి
ఉతక =
ఉతికించు = ధావయతి

ఉమ్మెత్త

ఉరుకు=ధావతి
ఉత్త=శూన్య - వి
ఉత్తండములు=కంఠాభరణభేదః
ఉత్తరాసులు=
ఉత్తరీయము=ఉత్తరీయం
ఉత్తరించు=ఛినత్తి
ఉత్తరువు=ఉత్తరం
ఉనికి=నివాసః
ఉంచు=ని+క్షిపతి
ఉన్ని=ఊర్ణా
ఉపాసము=ఉపవాసః
ఉప్పుదనము=లవణత్వం
ఉప్పరి=ఖనకః
ఉప్పు=లవణం
ఉప్పొంగు=అతి+తుష్యతి
ఉప్పెన=ప్రళయః
ఉబుకు=వర్ధతే
ఉబుసుపుచ్చు=కాలం యాపయతి
ఉబ్బ=ఉష్ణం
ఉబ్బరము=శ్వయథుః-శోథః
ఉబ్బరించు=
ఉబ్బరింపు=
ఉబ్బలి=పంకః
ఉబ్బసము=ఊర్ధ్వశ్వాసః
ఉబ్బు=శ్వయతి
ఉమియు=ని+ష్ఠీవతి
ఉమ్మగిల్లు=బాష్పేణ పచ్యతే
ఉమ్మెత్త=ధత్తూరవృక్షః

ఊక

ఉయ్యాల=డోలికా
ఉరి=పాశః, వాగురా
ఉరుదాడు=దోహనరజ్జు
ఉరుకు=ధావతి
ఉరుము=గర్జితం
ఉరుము=గర్జతి
ఉర్విక=శూన్య - వి
=అపత్య - వి
ఉలవ=కుళుత్థః
ఉలి=టంకః
ఉలికిపడు=ఉచ్చలతి
ఉలికిపాటు=ఉచ్చలనం
ఉలిపికట్టె=క్షుద్రః
ఉలిమిరి=కుమారవృక్షః
ఉలుకు=భయం
ఉలుపు=శోభరోగః
ఉల్లసము=ఉల్లాసః
ఉల్లి=లశునం
ఉవిగొల్పు=ప్రేరయతి
ఉసిరిక=ఆమలకవృక్షః
ఉసిళ్లు=పక్షవల్మీకి
ఉసులు=ప్రాణస్థం
ఉస్తె=వికిరణవృక్షః
ఉస్తెకాయ=వికిరణఫలంటుః
ఉస్సురను=ఉష్ణంశ్వసితి

ఊ

ఊక=తుషః

ఊరు

ఊఁకొట్టు = ఊఙ్కరోతి
ఊఁగు = ఆన్దోళయతి, డోలాయతే
ఊట = ద్రవః
ఊడ = శిఫా
ఊడఁగొట్టు = వి + మోచయతి
ఊడఁబీకు = అప + కర్షతి
ఊడు = భ్రంశతి
ఊడుపు } సం + మార్జనం
ఊడ్పు }
ఊడ్చు = సం + మార్జయతి
ఊఁత = ఆధారః
ఊఁదకడుపు = క్రోడోదరః
ఊదరగొట్టు = ఉద్ఘోషయతి
ఊదా = నీలిమన్ - పుం
ఊదు = ధమతి
ఊను, పూను = వహతి, అవలంబతే
ఊను = మృదూకరోతి
ఊపిరి = శ్వాసః
ఊపిరికట్టు = శ్వసనశూలా
ఊబ = నపుంసకః
ఊబి = పంకః
ఊరక = తూష్ణీం - అ
ఊరపిచ్చుక = చటకః
ఊరఁబంది = సూకరః
ఊరించు = ఉత్ + కంఠయతి
ఊరు = గ్రామః
ఊరుఁగాయ = ఉపదంశః
ఊరు = స్రవతి

ఎగ

ఊరుఁబిండి = ఉపస్కృతమాషపిష్టం
ఊరేగింపు = గ్రామోత్సవః [తీసునం
ఊఱట = విశ్రాంతిః
ఊసరము = ఊషరం
ఊసరవెల్లి = వృద్ధసరటా

ఎ

ఎంగిలి = ఉచ్ఛిష్టం
ఎంచు = గణయతి
ఎండ = ఆతపః
ఎండమావులు = మృగతృష్ణా
ఎండాకు = శుష్కపర్ణం
ఎండ్రకాయ = కర్కటః
ఎండు = శుష్యతి
ఎంత = కియత్ - వి
ఎందు = కుత్ర
ఎక్కము = గుణకారః
ఎక్కించు = ఆ + రోపయతి
ఎక్కిరింత = ఉపహాసం
ఎక్కిళ్ళు = హిక్కా
ఎక్కు = ఆ + రోహతి
ఎక్కుడు = ఆరోహణం
ఎక్కులుపెట్టు = అనుప్రేరయతి
ఎక్కువ = అధిక, శ్రేష్ఠ - వి
ఎగ = ఉపరి - అ
ఎగచేయు = అపస్రవతి
ఎగతాళి = అపహాస్యం

ఎత్తు

ఎగయు=దయతే
ఎగాదిగ=ఆమూలాగ్రం
ఎగుడుదిగుడు=నిమ్నోన్నత
ఎగువల=ఊర్ధ్వం
ఎగుర=ఉద్+డయతే
ఎగ్గు=హానిః
ఎగ్గులాడు=నిందతి
ఎచ్చటన్=క్వ
ఎచ్చరిక=జాగరూకతా
ఎచ్చరించు=జాగరయతి
ఎచ్చు=ఆధిక్యం, శ్రైష్ఠ్యం
ఎచ్చుతగ్గులు=న్యూనాధికభావః
ఎట్టయెదుట=అవ్యవహితపురోభాగః
ఎట్లు=కథం
ఎడంద } =హృదయం
ఎద }
ఎడబాటు=వియోగః
ఎడమ=వామ-ని
ఎడము=వ్యవధానం
ఎడమగు=వి+అవ+దధాతి
ఎడబాయు=వి+శ్లిష్యతి
ఎడారి=జాంగలః
ఎడ్డె=మూర్ఖః
ఎడ్డెతనము=మూర్ఖత్వం, అశుధ్రీత్వం
ఎత్తికొను=ఉత్+గృహ్ణీతే
ఎత్తిపొడుపు=ఉత్ప్రాసః, ఉల్లుంఠనం
ఎత్తు=ఉత్+ధరతి
ఎత్తుగడ=ఆరంభః

ఎర

ఎత్తుపడు=అశక్తీభవతి
ఎదిరించు=అభి+గచ్ఛతి
ఎదుగు=వర్ధతే
ఎదుట=సమక్షం
ఎదుర్కొను=అభి+గచ్ఛతి
ఎద్దడి=క్షామః
ఎద్దడినేల=మరుభూమిః
ఎద్దు=వృషభః
ఎన=సమత్వం
ఎనమండ్రు=అష్టౌ
ఎనమండుగు=అష్టకాష్టకం
ఎనమన్నూరు=అష్టశతం
ఎనిమిది=అష్ట-న్
ఎనుబది=అశీతిః
ఎనుపసూన=కయూహః
ఎనుము=మహిషః
ఎన్ని=కతి
ఎన్నడు=కస్మిన్ దినే, కదా
ఎన్నడున్=కదాపి-అ
ఎన్నిక=ప్రసిద్ధిః-స్త్రీ, గణనా
ఎన్ను=గణయతి
ఎనుపు=సం+శ్లేషయతి
ఎప్పటివలె=యథాపూర్వం
ఎప్పుడు=కదా?
ఎప్పెరికము=అపహాతా
ఎమిడికె=జంతుః
ఎముక=అస్థి-న
ఎర=ఆహారః

ఎరువు=దోహదం
ఎఱుక=జ్ఞానం
ఎఱుకపాఁడు=వ్యాధః
ఎఱుఁగు=బోధతి
ఎఱుపు=అరుణః - వి
ఎఱ్ఱ=గండూషః
ఎఱ్ఱన=ఆరుణ్యం
ఎఱ్ఱని=రక్త - వి
ఎఱ్ఱమునగ=మధుశిగ్రుః
ఎఱ్ఱఁబాఱు=ఆరక్తీభవతి
ఎలరాఁచు=అతిశోభతే, వికసతి
ఎలికె=మూషకః
ఎలిమి—
ఎల్ల=మర్యాదా
ఎల్లప్రొద్దు=సదా, సర్వదా - అ
ఎల్లుండి=పరశ్వః - అ
ఎవఁడు=కః - వి
ఎసరు—

ఏ

ఏ=కః - వి
ఏ=ఏవ - అ
ఏకు=తూలకణికా
ఏకు=శోధయతి
ఏగాని=వర్తిమృద్వయం
ఏడవ=సప్తమ - వి
ఏఁడాది=సంవత్సరః

ఏఁడీ=క్వాస్తి
ఏఁడికోల=ఈషా
ఏడిపించు=రోదయతి
ఏడు=సప్త
ఏడ్చు=రోదితి
ఏడ్పు=రోదనం
ఏడ్దుము=అష్టకపట్టకం
ఏతము / ఏతాము } =ఘటీయంత్రః
ఏదుపంది=శల్యః
ఏనాది=ఆటవికః
ఏనుఁగు=గజః
ఏనుఁగుపల్లేరు=గోక్షురకః
ఏపారు=అతిశోభతే
ఏపు=వృద్ధిః - స్త్రీ
ఏపెచెట్టు=సాలవృక్షః
ఏఁబది=పంచాశత్
ఏరుపఱచు=వివేచయతి
ఏరుపిడక=కరీషం
ఏర్చు=విభజతి
ఏరు=ఉంఛతి
ఏఱుగు=గవతి
ఏఱు=నదీ
ఏర్పాటు=విభజనం
ఏల=కిమర్థం-కుతః
ఏలాటి=కీదృశ - వి
ఏలు=పాలయతి
ఏలుఁబడి=పాలనం

ఐ

ఐదు=పంచ

ఐనన్=చేత్ - అ

ఐతే-గాని=చేత్-, కింతు } అ

ఒ

ఒంటరి=ఏకాకిన్ - వి

ఒంటిపాటు=రహస్

ఒంటె=ఉష్ట్రః

ఒండొరులు=పరస్పర - వి

ఒక=ఏక - వి

ఒకటిఁజేయు=మేళయతి

ఒకమాఱు=ఏకవారం

ఒకసారి=ఏకవారం

ఒకమాటు=ఏకవారం

ఒకానొకప్పుడు=కదాచిత్

ఒకప్పుడు=ఏకదా

ఒగరు=తువరః

ఒగరుచు=ఉచ్ + శ్వసితి

ఒట్టు=శపథః

ఒడంబడిక=అంగీకారః

ఒడంబఱచు=అంగీకారయతి

ఒడకట్టు=గాలయతి

ఒడపప్పు=గాలితదాళీ

ఒడలు=శరీరం

ఒడి=ఉత్సంగః, చేలాంచలః

ఒడుదుడుకు=నిమ్నోన్నత - వి

ఒడుపు=లాఘవం

ఒడ్డాణము=కాంచీ

ఒడ్డు=తీరం

ఒడ్డవాఁడు=ఓఢ్రః

ఒత్తిగిల్లు=పార్శ్వేనవర్తతే

ఒత్తు=పీడయతి

ఒదిగిల్లు=ఉపచారాః

ఒదుగు=విస్తారః

ఒద్దిక=మేళః

ఒద్ద=సమీపం

ఒద్దె=విస్తారః

ఒనగూడు=లబ్ధ - వి

ఒనఁగూర్చు=సం + పాదయతి, [సాధయతి

ఒప్పందము=నిష్పణః

ఒప్పగించు=అర్పయతి

ఒప్పించు=అంగీకారయతి

ఒప్పుకొను=అంగీకురుతే, అంగీకరోతి

ఒప్పు=అంగీకరోతి

ఒప్పులకుప్ప=నిపుణా - వి

ఒబ్బట్టు=పోళికా - స్త్రీ

ఒయ్యారము=హేలా

ఒరగు=పతతి

ఒరయు=సం + ఘర్షతి

ఒరిపిడి=సంఘర్షణం

ఒఱ=కోశః

ఒఱకాటము=నిమ్నోన్నత - వి

ఒఱగల్లు=నికషోపలః

ఒఱిబీజము=ఏకాంశవృక్షః

ఒలుకు=వికీర్యతే
ఒలుకఁబోయు=వికిరతి
ఒలికి=దగ్ధాస్థిసంచయః
ఒలుచు=నిష్పులాకరోతి
ఒలెవాటు=ఉత్తరాసంగః,
చండాతకం
ఒల్లఁడు=నాంగీకరోతి
ఒల్లె=ఉత్తరాంశుకం
ఒల్లెవాటు=చూ. పై.
ఒసఁగు=యచ్ఛతి

ఓ

ఓకర=వాంతిః
ఓకరించు=వమతి
ఓగు=హానిః
ఓటి=సచ్ఛిద్ర - వి
ఓటుసేయు=భంజయతి
ఓడ=నౌః
ఓడించు=పరి+భవతి
ఓడు=సచ్ఛిద్ర - వి
ఓడు=పరా+జయతే
ఓణీ=ఉత్తరీయం
ఓదార్చు=సాంత్వయతి
ఓపిక=శక్తిః
ఓపు=సహతే, శక్నోతి
ఓపువాఁడు=సమర్థ, శక్త - వి
ఓమనగాయ=
ఓము=దీప్యం

ఓము=ప్రస్తౌతి
ఓయి } =భోః - అ
ఓయీ }
ఓర=అంచలః, పార్శ్వం
ఓరచూపు=తిర్యగ్దృష్టిః
ఓరఁజేయు=[illegible]
ఓరి } =అరే - అ
ఓరీ }
ఓఱ=ధ్వనివిశేషః
ఓర్చు=మర్షతి, సహతే
ఓర్పరి=శాంత - వి
ఓర్పు=సహనం
ఓలగము=ఆస్థానం
ఓలగించు=పరి+వేష్టతే,
పరి+వేష్టయతి
ఓలలాడు=జలేక్రీడతి
ఓలి=పంక్తిః, ఆళిః
ఓహో=ఆహహో - అ

ఔ

ఔ=సత్యం
ఔడు=అంగవైకల్యం
ఔదల=శిరోగ్రం
ఔను=తథ్యం
ఔరా=అహహా - అ

క

కంచర } కర్పూరం
} అశ్వఖరజః

కంకి—గుచ్ఛః
కంగారు—సంభ్రమం
కంగారు—అసంవర్త్యః
కంచము—కంసః
కంచరగాడిద—అశ్వతరః
కంచరవాడు—కాంస్యకారః
కంచి—కాంచీ
కంచిమేక—కాంచీఛాగీ
కంచు—కాంస్యం
కంచె—వృతిః
కంకాళము—కంకాళః
కంటకుడు—క్షుద్రశత్రుః
కంటగించు—వి+రుణద్ధి
కంటగిల్లు—పరి+తప్యతే
కంటె—కంఠాభరణం
కంట్లము—గోష్ఠీ
కంఠము—కంఠః
కండ—ఖండః
కండచక్కెర—ఖండశర్కరా
కండువా—ఉత్తరీయం
కండె—గుచ్ఛం
కంతి—మాంసార్బుదః
కంద—కందః
కందకము—పరిఖా
కందాయము—కందాయః
కంది—ఆఢకీ
కందు—అరుణీభవతి
కందెన—అక్షమషీ

కంప—కంటకగుచ్ఛః
కంపము—కంపః
కంపించు—కంపతే
కంపు—గంధః, దుర్గంధః
కంబము—స్తంభః
కంబళి—కంబళః
కంబళిపురుగు—శూకకీటః
కక్కసపడు—క్లిశ్యతే, పరి+తప్యతే
కక్కు—వమతి
కక్కు—తైక్ష్ణ్యం
కక్కుఱితి—లోభః
కక్కువాయి—కాసరోగః
కక్ష—కక్షా
కక్షసాల—కక్షశాలా
కచ్చంపు—కచ్ఛా
కచ్చిక—దగ్ధకరీషః
కచ్చితము—అన్యాయ్యవాది - వి
కచ్చెపోతు—కలహశీల - వి
కచ్చేరి—సభా
కచోరము—కర్చూరకః
కచ్చ—కచ్ఛా
కజ్జాయము—ఖాద్యం
కజ్జూరము—ఖర్జూరః
కటకటాలు—నిరోధః
కటకట—కష్టం
కటాక్షము—కటాక్షః
కటాక్షించు—కటాక్షేక్షతే
కటికి—మాంసవిక్రేతృ - వి

కటిక=క్షుద్ర - వి

కటిక
కటికి } =అధిక - వి

కటువు=కఠిన - వి

కట్ట=రోధః, ఘట్టః

కట్టకడ=అవసానం

కట్టడ=నియమః

కట్టు=బధ్నాతి, గర్భం ధరతి, నిరుద్ధం భవతి, నిర్ + మాతి, ధరతి - బంధః, మితిః, యూషః

కట్టుఁగంబము=బంధనస్తంభః

కట్టుఁగొయ్య=పై

కట్టుఁగోక=అంతరీయం

కట్టుపడు=బధ్యతే

కట్టుపాటు=నిబంధనం

కట్టుబడి=నిర్మాణం

కట్టె=కాష్ఠ

కట్టెవిఱుపుమాట=పరుషోక్తిః, వికటోక్తిః

కట్నము=ఉపహారః

కట్లపురుగు=క్షుద్రసర్పః

కఠిన=కఠిన - వి

కఠోర=కఠిన - వి

కడకుంబోవు=బహిర్ + భవతి

కడగండ్లమారి=ఆపన్నః

కడగండ్లు=కష్టాని; ఆపదః

కడగొట్టు=అంతిమ - వి

కడచు=అత్యేతి - వి

కడతేఱు=సమాప్నోతి

కడప=దేహళీ

కడపు=యాపయతి

కడమ=శిష్ట - వి

కడముంత=మూత్రపాత్రం

కడవ=ఘటః

కడవాఁడు=కనిష్ఠ - వి

కడవెళ్లు=సమాప్నోతి

కడి=కబళం

కడి=శకృత్పిండః

కడియము=కటకం

కడు=అత్యంత - అ

కడుగు = క్రి - క్షాలయతి

కడుగు=కండురీణం

కడుపు=కుక్షిః

కడుపుమంట=అసూయా - కుక్షిదాహః

కణఁతి=మృగవిశేషః

కణిక=కణికా

కణితి=కిణః

కణుఁదురు
కందురీఁగ } =కంటకా

కణుజు=మృగవిశేషః

కత=కథా

కత్తి=ఛురికా - ఖడ్గః

కత్తిపీఁట=ఈళికా

కత్తిరించు=ఛేదయతి

కత్తెర=కర్తరీ

కత్తెరబావిలి=కర్ణభూషా

కత్తెరవాసము=కర్తరీ

కథ=కథా
కథచెప్పువాఁడు=కథక - వి
కద, కదా=ఖలు - అ
కదలిక=చలనం
కదలు, కదలాడు=చలతి
కదలించు=చలయతి
కదియఁబడు=ఆనిపతతి
కదుసు=తరక్షుః
కనరు=కటుః
కనికరము=కరుణా
కనిపించు=దృశ్యతే
కనిష్ఠుఁడు=కనిష్ఠ - వి
కనీసము=అధమ - వి
కను=సూతే, పశ్యతి
కనుఁగొను=పశ్యతి, జానాతి
కనుక=తతః
కనుకట్టు=మాయా
కనుపట్టు, కనఁబడు } =దృశ్యతే
కనుపెట్టు, కనిపెట్టు } =ప్రతి + పాలయతి
కనుపాఁపవిత్తు=నకుద్రికా
కనిపెట్టు=ఉప + జానాతి
కనుమ=గిరిమధ్యమార్గః
కనుము=సంక్రాంతిపూర్వదినం
కనుమాయు=వంచయతే
కనుమూసిగంతులు=అక్షినిమీలనం
కన్నడము=కర్ణాటకభాషా

కన్నము=కర్ణః
కన్నియ=కన్యా
కన్ను=నేత్రం
కన్నీరు=బాష్పం
కన్యక=కన్యా
కపటము=కపటః
కన్నెరికము=కన్యాత్వం, వారాంగనాప్రథమసంగః
కపాలము=కపాలం
కపిల=
కప్ప=మండూకః
కప్పతాళము=మండూకకేలీ
కప్పము=కరః
కప్పు=ఛాదయతి
కప్పు=పటలం
కప్పురము, కర్పూరము } =కర్పూరం
కప్పురపువంగ=మూటవార్తాకః
కఫము=కఫః
కబళము=కబళః
కబళించు=గిళతి
కబాదము=
కబ్బము=కావ్యం
కమండలువు=కమండలుః
కమతకాఁడు=కృషిభృతికః
కమతము=కృషిః
కమరు=మ్లానీభవతి
కమలము=కమలం

కఱ

కములు=మ్లాయతి
కమసాలెవాఁడు=స్వర్ణకారః
కముఁజు=కపింజలః
కమ్మ=కర్ణపత్రం, కర్ణికా
కమ్మచ్చు } =తంత్రీనిష్కాసినీ
కమ్మెచ్చు }
కమ్మన=మాధుర్యం
కమ్మర } =లోహకారః, కర్మారః
కమ్మరి }
కమ్మి=శలాకా నేమిః
కమ్ము=ఆ + వృణోతి
కయ్యము=యుద్ధం
కర=వృతిః
కరంథము=కరంథః
కరఁగు=ద్రవతి
కరఁగించు=ద్రావయతి
కరకు=హరీతకీ
కరక్కాయ=పై. చూడు
కరణము=కరణః
కరదీపము=కరదీపః
కరబూజము=ఇర్వాలుః
కరుడు=పిండః
కరుడుగట్టు=ఘనీభవతి
కర్కోటకుఁడు=కర్కోటకః
కర్జకాయ=ఖాద్యం
కర్త=కర్తృ - వి
కర్మము=కర్మన్ - న
కఱ=మచ్ఛః

కల

కఱకఱ=తీక్ష్ణ - వి
కఱకు=కర్కశ - వి
కఱచు=దశతి
కఱదూపము=గృహధూమః
కఱపు=క్షామః
కఱి=పశుయోనిః
కఱివేము=కాలశాకం
కఱ్ఱ=దండః, ఇంధనం
కఱ్ఱు=కృమకః
కల=స్వప్నః
కలంకము=కలంకః
కలంకారి=రంజనవిశేషః
కలఁక=కాలుష్యం, శిరోవ్యాధిః
కలప=దారుసంచయః
కలపు=మేళయతి
కలబంద=కన్యా
కలము=కలమః, లేఖినీ
కలయక=సత్వర - అ
కలయంపి } =ఉక్షణం
కళాపి }
కలయఁబడు=యుద్ధసన్నద్ధో భవతి
కలయిక=సంగమః
కలయు=మిళతి
కలవరము=చింతా
కలవరపడు=తహతహాయతే
కలవరించు=ఉత్ + స్వపితి
కలవరింత=ఉత్స్వప్నః
కలవాఁడు=సంపన్న - వి

కవా

కలహించు=కలహాయతే
కలికము=అంజనం
కలికి=సంపన్న - (స్త్రీ)
కలియు=మిశ్రతి
కలుఁగు=బిలం
కలుగు=భవతి, అస్తి
కలుపు=మేళయతి
కలుపు=క్షుద్రతృణం
కలుపుఁగోలుతనము=అభేదభావనా
కలువ=ఉత్పలం
కలుకము / కల్కము } =వృజన్
కలుషము=కలుష - వి
కల్హము=కల్హః
కల్పన=కల్పనా
కల్పము=కల్పః
కల్పవృక్షము=కల్పవృక్షః
కల్పించు=కల్పయతి
కల్మషము=కల్మషం
కల్యాణము / కళ్యాణము } =కల్యాణం
కల్ల=అనృతం
కల్లు=పాషాణః, చక్రం
కల్లోలము=కల్లోలః
కవ=యుగళం
కవచము=కవచః
కవటి=పరిత్యాగి - త్రి
కవాటము=కవాటః

కళ్లె

కవి=కవిః
కవించు / కవియించు } =ఆచ్ఛాదయతి
కవిలియ / కవిలె } =కవలికా
కవ్వము=మంథానః
కశ్మలము=కశ్మల - వి
కషాయము=కషాయః
కష్టపడు=రంకతి
కష్టము=కష్టం
కసరు=కప్యతి
కసవు=తృణం
కసవు / కసువు } =మార్జితం
కసాయి=సౌనికః
కసి=రోషః
కసిందా=కాసమర్దః
కసుఁగందు=శిశుః
కసుగందు=క్లామ్యతి
కసుగాయ=బాలఫలం
కస్తి=దుఃఖం
కస్తూరి=కస్తూరీ
కళ=కళా
కళత్రము=కళత్రం
కళవళపడు=స్ఖలతి
కళాయి=
కళేబరము=కళేబరం
కళ్ళెము, కళ్లెము=ఖలీనం

కాకి — కాపు

కళ్లము=ఖలం
కా=ఖలు - అ
కాంక్ష=కాంక్షా
కాంక్షించు=కాంక్షతే
కాంచు=పశ్యతి
కాంతి=కాంతిః
కాక=జ్వరః
కాకర=కారవేల్లః
కాగు=తపనపాత్రం, మణికం
కాచు=తపతి
కాచుడు=తాపః
కాడ=వృంతం, నాళం
కాడి=యుగం
కాడిగట్టు=యుగఘట్టః
కాపడము=తపనం
కాపు=శరాద్రిః
కాపురము=సంసారః, నివాసస్థలం
కాబట్టి=తతః - అ
కాబోలు=కింవా - అ
కాక=వినా - అ
కాకతాళీయము=అయత్నసిద్ధిః - వి
కాకి=కాకః
కాకిచావు=హఠాన్మృతిః
కాకిచిప్ప=శంబూకం
కాకిదొండ=ఘనడిండిమః
కాకినేరేడు=మేఘపక్షి
కాకిపెసర / పిల్లిపెసర }=కాకముద్గః

కాకివెదురు=సుంద్రః
కాగడ=కరదీపః
కాగితము=పత్రం
కాచు=చారయతి, రక్షతి
కాటకము=క్షామః
కాటు=దంశః
కాటు=అతిపాకః
కాటుక=అంజనం
కాటుకపట్టు=శ్యామాయతే
కాటుకపిట్ట=ఖంజరీటః
కాటులాడు / కాట్లాడు }=కలహాయతే
కాటువోవు=అతిపచ్యతే
కాడు=శ్మశానం
కాదా=ఖలు
కాదాచిత్కము=కాదాచిత్క - వి
కాని=కింతు, చేత్ - అ
కానిక=ఉపహారః
కానిపించు=దృశ్యతే
కానీ=భవతునామ
కాను=స్నిగ్ధతక్రం
కానుక=ఉపహారః
కానుగ=కరంజః
కానుపు / కాన్పు }=ప్రసవః
కాపరి=రక్షకః
కాపాడు=రక్షతి
కాపు=ఫలం

కాలు

కాడు=నాళం
కాండిడి=కర్త్రణం
కామధేనువు=కామధేనుః
కాముడు=కామః
కామిని=కామినీ
కాముకుడు=కాముకః
కాయ=శలాటుః, కిణః
కాయకస్న=కిణాక్షి
కాయకము=జీవనం, వా యా
కాయము=సర్వస్వః, శరీరం
కాయు=పరి + కాశతే
కాకము=ఉష్ణతా
కాగము=కటు
కాజము=కాలఖండః
కారు=సమయః
కారుకొను=క్వావాయతే
కారుచిచ్చు=దవః
కారము=తాశదార్సీ
కాత్తి=పాదప్రవేశః
కార్పణ్యము=కార్పణ్యం
కార్యదర్శి=కార్యదర్శిన్ - వి
కాలు=ప్రవతి
కాలకూటము=కాలకూటః
కాలధర్మము=కాలధర్మః, మృతిః
కాలిత్రోవ=ఏకపదీ
కాలినడ } =పాదచారః
కాలినడక }
కాలు=దహతి

కాసె

కాలును } =దహతి
కాల్చు }
కాలుద్రువ్వ } యుద్ధాయసన్నహ్యతి
కాలుదువ్వ }
కాలుబలము } =పదాతిసేనా
కాల్బలము }
కాలునుడుచు=మూత్రయతి
కాలునుడి | =మూత్రం
కాల్మడి |
కాలువ | =కుల్యా
కాల్వ |
కాలుష్యము=కాలుష్యం
కాశేయము=కాశేయం
కావడి=కావటీ
కావరము=మదః
కావలి=రక్షణం
కావలికాడు=రక్షకః
కావి=కాషాయ - వి
కావించు=కరోతి
కావిరాయి=గైరికం
కావున=అతః
కావేరి=కావేరీ
కావ్యము=కావ్యం
కాశి=కాశీ
కాసర=
కాసా=దాసీపుత్రః
కాసు=
కాసె=

కింక — కుచ్చి

కింక కిమక	=కోపః

కింకరుఁడు=కింకరః
కించిత్తు=కించిత్
కింజల్కము=కింజల్కః
కింపురుషుఁడు=కింపురుషః
కింవదంతి=కింవదంతీ
కిటికీ=గవాక్షః
కిటుకు=మర్మజ్ఞ - న, కపటః
కిత్తనార=వల్కలం
కిత్తలి=నాదేయీ
కిన్నర=కిన్నరా
కిరణము=కిరణః
కిరాతుఁడు=కిరాతః
కిర్రీటము=కిరీటః
కిలుఁజెప్పు, కిర్రుఁజెప్పు=
కిలకిలలాడు=కిలకిలాయతే
కీచురాయి=ఝిల్లికా
కీటకము=కీటకః
కీటు=కుడ్యకోణః
కీడు=అశుభం, అపకారః

కీరితి కీర్తి	=కీర్తిః

కీర్తనము=కీర్తనం
కీలకము=మర్మజ్ఞ - న
కీలు=మర్మజ్ఞ - న, అవయవసంధిః
కుంక=రండా
కుంకుడు=ఫేనిలః

కుంకుమపువ్వు=అగ్నిశిఖః
కుంకుమము=కుంకుమం
కుంచము=కుంచః
కుంచె=కుంచీ
కుంచెకోల=కుంచికా
కుంచు=కుంచయతి
కుంట=సరస్ - స
కుంటుదూలము, గుంటుదూలము=
కుంటి=ఖంజః
కుండు=నిపానః
కుండ=కుంభః, ఘటః
కుండము=కుండం
కుండలము=కుండలం
కుంతము=కుంతః
కుంతలము=కుంతలః
కుంతి=కుంతీ
కుందకము=ఖననం
కుందనము=హాటకం
కుంది=దీపపాత్రం
కుందు=ఖంజతి
కుందేటికొమ్ము=శశశృంగం
కుందేలు=శశః
కుంపటి=హాసనీ, అంగారిణీ
కుంభకము=కుంభకః
కుంభించు=కుంభయతి
కుక్క=శునకః
కుక్కగొడుగు=భూస్ఫోటః
కుచ్చితము, కుచ్చితుఁడు=కుత్సిత - వి.

కుని

కుచ్చె = వస్త్రభంగః
కుచ్చెళ్లు = వలిభః
కుచ్చు = గుచ్ఛః
కుజుడు = కుజః
కుటీరము = కుటీరః
కుటుంబము = కుటుంబః
కుట్టు = దశతి, కుక్షిశూలా
కుట్ర = కపటః
కుడి = దక్షిణ - వి
కుడితి = తండులీణం
కుడుచు = పిబతి, ధయతి
కుడుపు = పాయయతి
కుడుము = మోదకః
కుతిక, కుత్తిక, కుత్తుక = కంఠః
కుతికంటు = కంఠాభరణవిశేషః
కుతూహలము = కుతూహలం
కుదించు, కుదియించు = నిఖనతి
కుదిరిక = అనుకూల్యం
కుదుప = దుర్భ్రంశం
కుదురు = అనుకూలీభవతి
కుదుపు = నిఖననం
కుదుర్చు = స్వీకరోతి, చికిత్సతి
కుదురుపాటు = స్వాస్థ్యం
కుదువ = ఆధిః
కునికిపడు, కునికిపాటుపడు = తేద్రాతి

కులు

కునుకు = తంద్రా, తంద్రితి
కుప్ప = రాశిః
కుప్పవడు = రాశీభవతి
కుప్పించు = లంఘయతి, ఉత్ + పతతి
కుప్పిగంతులు = ఉల్లంఘనాని
కుప్పె = కాచపాత్రం
కుప్పెంట = హరితమంజరీ
కుబుసము = కంచుకం
కుములు = అంతస్తపతి, అంతఃపచ్యతే
కుమ్మర = కులాలజాతిః
కుమ్మరపురుగు = మృత్కీటః
కుమ్మరి = కులాలః
కుమ్మరావము = కులాలకుమలం
కుమ్మరించు = స్రావయతి
కుమ్ము = ముసలం, ఉల్లిఖతి
కురిచీ = కూర్చాసనం
కురిడీ =
కురియు = వర్షతి
కురులు = కుంతలాః, అలకాః, కచాః
కురువిందము = కురువిందః
కురువేరు = హ్రీబేరః
కులుచ = హ్రస్వ - వి
కులుపు = వప్రః
కులుమట్టము = అన్యూనాధిక
కుల్లడు = బాలః
కులము = కులం
కులుకు = విలసతి
కులుకులాడి = విలాసినీ

కూర్చ

కుళ్ళు=పూయతే, విశ్లిష్యతే
కువ్వ=రాశి:
కుశలము=కుశలం
కుష్ఠము=కుష్ఠం
కుసుంబా=కుసుంభం
కుసుము=వ్రీహ్యంకుర:
కూ(క=కేకా
కూ(త=కూజితం
కూ(తపెట్టు మేర=క్రోశ:
కూ(తుగ=పుత్రికా
కూ(తునుబుడమ=ఏలావాలుక:
కూటినీళ్ళు=ఆరనాళం
కూడ=సహా - అ
కూడ(బెట్టు=సం+చినోతి
కూడిక=సంయోగ:
కూడు=అన్నం, యాతి
కూయి=ఆర్తనాద:
కూయు=కూజతి, క్రోశతి
కూర=శాకం, వ్యంజనం
కూరుకు, కూరుకు(=నిద్రా, నిద్రాతి
కూరుచు, కూర్చు=మేళయతి
కూరుచుండు, కూర్చుండు=ని+షీదతి, ఉప+విశతి
కూరుపు, కూర్పు=ఘటనా, గ్రథనం
కూరుపరి, కూర్పరి=ఘటక:
కూర్చము=కూర్చం

కొండ

కూర్మము=కూర్మ:
కూల(బడు=ఉపవిశతి
కూలి=భృతి:
కూలు=పతతి
కూల్చు=పాతయతి
కూష్మాండము=కూష్మాండ:
కూసము=అహినిర్మోక:
కృప=కృపా
కృత్రిమము=కృత్రిమం
కెంపు=పద్మరాగ:
కే:=కేకా
కేవలము=కేవలం
కేవు=ఆతరం, నౌభృతి:
కైకోలు=అంగీకార:
కైదండ=కరావలంబ:
కైపు=మత్తతా
కొంకనక్క=కిష్కిణ
కొంకర=వక్రం
కొంకరలువోవు=వక్రీభవతి
కొంకి=వక్రాయసం
కొంగ=బక:
కొంగు=చేలాంచల:
కొంచెము=అల్ప - వి
కొండ=పర్వత:
కొండకాల్వ=ఝర:
కొండగొర్రె=గాహిమ:
కొండచిలువ, కొండపిల=అజగర:

క్రమ్మ

కొండచీమ=ఉద్దపకః
కొండనాలుక=గళశుండికా, లంబికా
కొండమల్లె=గిరిమల్లికా
కొండముచ్చు=గోలాంగూలః
కొండి=శూకః
కొంత=కతిపయ
కొందఱు=కేచన
కొంప=గృహం
కొక్కెరాయి }
కొక్కిరాయి } =బకః
కొక్కెర }
క్రొంత=సద్యోభావసంభోగః
క్రందిల్లు=ధ్వనతి, నదతి
క్రందు=ధ్వనతి, నదతి
క్రందుకయ్యము=ద్వంద్వయుద్ధం
క్రందుకొను=అతిశేతే, ఘనీభవతి
క్రంప=కంటకగుచ్ఛః, కంటకశాఖా
క్రక్కెప=కఠిన, క్రూర
క్రక్కు=వమతి, వాంతిః, - స్త్రీ
క్రక్కర=క్రకరః
క్రచ్చఱ=స్ఫుటితి - ఆ
క్రచ్చు=ఛేద్యతే
క్రచ్చుకొను=చూ. పై.
క్రన్న=శీఘ్రం, అథ, పునః
క్రమ్మించు=క్రామ్యతి
క్రమ్మఱఁబడు }
క్రమ్మఱిల్లు } =నివర్తతే
క్రమ్మఱు }

క్రియ్య

క్రమ్మఱచు=నివర్తయతి (తే)
క్రమ్ము=పరివేష్టతే, ఉచ్ఛ్వయతి,
వ్యాప్నోతి
క్రమ్ముదల=వ్యాప్తిః - స్త్రీ
క్రమ్ముదెంచు=ఉచ్ఛ్వయతి
క్రయ్య=మార్గ
క్రయ్యఁబడు=మిళతి
క్రయ్యు=చూ. పై.
క్రల్లవడు=శుష్యతి
క్రాఁక=జ్వరః, తాపః
క్రాఁగు=తప్యతే
క్రాఁగుడు=తాపః
క్రాఁచు=తపయతి
క్రాయకాఁడు=క్రయికః
క్రాయు=ఖాండ్కరోతి, క్షీవ్యతి
క్రార=హలావర్తకరేఖః
క్రాలు=చలతి, ప్రకాశతే
క్రాలుగంటి=చంచలాక్షీ
క్రించు=అల్ప, క్షుద్ర
క్రించుఁడు=చూ. పై.
క్రిందల=అధశ్శిరం - అ
క్రింద=అధః - అ
క్రిందుపడు=అధఃపతతి
క్రిక్క=సంకట
క్రిక్కిఱించు }
క్రిక్కిఱియు } =సంబాధ్యతే
క్రిమి=క్రిమిః, కృమిః - పు
క్రియ్య=కృశ్యతే

క్రేవ

క్రి=అధర

క్రిఁగడుపు=వస్త్రః - సీ

క్రుంకు=మజ్జతి, అస్తమయతి, మ్రియతే

క్రుంకుడు=మజ్జనం, అస్తమయః, మరణం

క్రుఁకుమగట్టు=అస్తాచలః

క్రుంకుమల=చూ. పై.

క్రుంగఁబడు
క్రుంగిలు } =సంకుచతి
క్రుంగు

క్రుక్కు=అంగుష్ఠనఖేన నిపీడయతి

క్రుక్కుడు=అంగుష్ఠనఖేన నిపీడనం

క్రిమ్మరిల్లు
క్రిమ్మరు | =సంచరతి, అటతి

క్రుమ్ము=ఉల్లిఖతి

క్రుమ్ముడు=ఉల్లేఖనం

క్రుమ్ముడుపడు=ఉల్లిఖ్యతే

క్రుమ్ములాడు=నియుధ్యతి

క్రుయ్యు=క్రుశ్యతే

క్రుళ్ళు=ఆధీయతే

క్రుళ్ళుపోతు=అధిమత్

క్రూర=తీక్ష్ణ

క్రేఁటు=స్ఖలతి

క్రేఁటుకోను=చూ. పై.

క్రేఁగన్ను=కటాక్షః

క్రేఁగయి=హస్తాగ్రం

క్రేవ=పార్శ్వః

క్షోభ

క్రోలు=రోకకరోతి

క్రొంకి=

క్రొత్త=నూతన

క్రొవ్వు=మాద్యతి, మదః

క్రోఁతి=వానరః

క్రోలు=అనుభవతి, పిబతి, ఖాదతి

క్రోవి=వస్త్రిః

క్షణించు=క్షణయతి

క్షత్రియుఁడు=క్షత్రియః

క్షమించు=క్షమతే, క్షామ్యతి

క్షముఁడు=క్షమః

క్షయ=క్షయః

క్షయించు=క్షయతి

క్షాత్రము=క్షాత్రం

క్షామము=క్షామః

క్షారము=క్షారః

క్షాళనము=క్షాళనం

క్షీణించు=క్షయతి

క్షీరము=క్షీరం, దుగ్ధం, పయస్

క్షీరాబ్ధి=క్షీరాబ్ధిః - పు

క్షుణ్ణము=క్షుణ్ణ

క్షుత్తు=క్షుత్, బుభుక్షా

క్షుద్రము=క్షుద్ర, తుచ్ఛ

క్షుధ=క్షుధా, క్షుత్

క్షేత్రము=క్షేత్రం, కేదారః

క్షేమము=క్షేమః

క్షేమతండులము=క్షేమతండులాః

క్షోభము=క్షోభః

క్షోభించు=క్షుభ్యతి

క్షారము=క్షారం

ఖ

ఖంజరి=ఖంజరీ

ఖండనము=ఖండనం

ఖండము=ఖండః

ఖండశర్కర=ఖండశర్కరా

ఖండించు=ఖండయతి

ఖండితము=ఖండిత

ఖండిక=ఖండికా

ఖడ్గము=ఖడ్గః

ఖర్జూరము=ఖర్జూరం

ఖస్ఖసము=ఖస్ఖసః (గసగసాల చెట్టు)

ఖిన్నము=ఖిన్న

ఖిలము=ఖిల

ఖేదము=ఖేదః

ఖ్యాతి=ఖ్యాతిః

గ

గంగ=గంగా

గంగడోలు=సాస్నా

గంగరావి=బ్రహ్మదారుః

గంగాళము=గంగాలయః

గంగెద్దు=ఖేలనవృషః

గంజి=కాంజికం

గంజాయి=కళంజవృక్షః

గంట=ఘంటా

గంటము=అయోలేఖినీ

గంటు=క్షతం

గంటుబారంగి=అంగారవల్లీ

గండకత్తెర=గండకర్తరీ

గండగొడ్డలి=పరశుః

గండభేరుండము=గండభేరుండః

గండమాల=గండమాలా

గండము=గండః

గండి=భగ్నసేతుః

గండూషము=గండూషః

గండూషించు=గండూషయతి

గండ్రి=కృష్టి

గండ్రిచీమ=ఉలంగవః

గంత=కంథా

గంతు=చంక్రమణం

గందపట్టె=స్కంధపట్టికా

గంధవడి=గంధధూళీ

గంధము=చందనం

గంధకము=గంధకః

గంధము=గంధః

గంధర్వుడు=గంధర్వః

గంప=కండోలః

గంభీరము=గంభీర

గగనము=గగనం

గగుర్పాటు=రోమాంచః

గగుర్పొడుచు=పులకతి

గగ్గోలు=క్షోభః

గగ్గోలుపడు=క్షుభ్యతి

గచ్చు=సుధాలేపః

గణ

గజము=గజః
గజము=అర్ధయుగం
గజిబిజి=సంక్షోభః
గజ్జి=ఖర్జూః
గజ్జె=కింకిణీ
గజనిమ్మ=లకుచః
గజ్జ=వంక్షణః
గట్టన=ఘట్టనం
గట్టించు=ఘట్టయతి
గట్టివాడు=సమర్థ
గట్టు=ఘట్టః
గడ=వంశః
గడగడలాడు=వేపతే, బిభేతి
గడి=సీమా
గడించు=సంపాదయతి
గడిదేర=శక్నోతి
గడియ=ఘటీ, అర్గళా
గడియారము=ఘట్యారః
గడువు=నిర్ణీత కాలః
గడుసరి=స్పష
గడుసు=కాఠిన్యం, ధైర్యం
గడ్డ=మృత్పిండః
గడ్డపలుగు, గడ్డపార=ఖనిత్రం
గడ్డము=చిబుకం
గడ్డి=ఘాసః
గడ్డిపాము=తృణాహిః - పు
గడ్డు=గడుః, అసాధ్య
గణకుడు=గణకః

గమ

గణన=గణనా
గణపతి=గణపతిః
గణము=గణః
గణాధిపుడు=గణాధిపః
గణించు=గణయతి
గణితము=గణితం
గతము=గత
గతి=గతిః
గతించు=గచ్ఛతి
గతుకు=ఉచ్ఛినష్టి
గత్తర=ఉపద్రవః
గత్తు=మూత్రగంధః
గది=గర్భగృహం
గద్ద=గృధ్రః
గద్దగోరు=
గద్దరి=ధృష్ట
గద్దరికాడు=చూ. పై.
గద్దియ, గద్దె=సింహాసనం
గద్యము=గద్యం
గని=ఖనిః - స్త్రీ
గనిమ=కేదారఘట్టః
గనీలు=కోశః
గన్నేరు=కరవీరః
గబ్బి=అవాచాలః
గబ్బిలము=తైలపాయికా
గబ్బు=దుర్గంధః
గమనము=గమనం
గమనించు=అవధారయతి

గమనిక=లక్ష్యభావః
గమ్యము=గమ్య
గయ=గయా
గయాళు=హాల్యా
గయ్యాళి=ధూర్త
గరళము=గరళః
గరాగరి=నిర్దాక్షిణ్యం
గరిటె, గంటె=దర్వీ, గళంతికా
గరిడీ=వ్యాయామః
గరిష్ఠము=గరిష్ఠ
గరిసె=ధాన్యాలయః
గరుడకంబము=గరుడస్తంభః
గరుడపచ్చ=మరకతం
గరుడుఁడు=గరుడః
గరుత్మంతుఁడు=గరుత్మాన్
గరుము=
గరువము=గర్వః
గర్జనము=గర్జనం
గర్జితము=గర్జితం
గర్తము=గర్తః
గర్దభము=గర్దభః
గర్భము=గర్భః
గర్భాగారము=గర్భాగారం
గర్భాశయము=గర్భాశయః
గర్భిణి=గర్భిణీ
గర్వము=గర్వః
గర్వి=గర్విన్
గర్వితుఁడు=గర్వితః

గర్హణము=గర్హణం
గర్హితము=గర్హితం
గర్హ్యుఁడు=గర్హ్యః
గఱిక=దూర్వా
గలుసు=శృంఖలం
గలతరించు=ఘోలతి
గలబ=కోలాహలః
గలబించు=కలుషీభవతి
గలిజేరు=పునర్నవా
గలిబిలి=సంకటం
గవతము=కృషిసంభారః
గవను=గోపురం
గవయము=గవయః
గవాక్షము=గవాక్షః
గవుండ్లవాఁడు=ఔపవీవిన్
గవ్వ=వరాటః
గశికము=గశికః
గసగసాలు=ఖస్ఖసబీజాని
గసి, గసిక=గశికః
గస్తీలు=నగరరక్షిణః
గస్తు=పురరక్షణం, మూత్రగంధః
గాండీవము=గాండీవం
గాండ్రించు=ఉచ్ఛ్వ్యయతి
గాండ్లవాఁడు=తిలఘాతకః
గాంధారి=గాంధారీ
గాంభీర్యము=గాంభీర్యం
గాఁడి=విలిత రేఖానిపాతః
గాఁడిపొయ్యి=

గార

గాఁడు = కామోద్రేకః
గాజు = కాచః
గాజుప్పు = కాచలవణం
గాటము = అధికం - గాఢం
గాటు = క్షారః
గాడిద = గర్దభః
గాడుపు = వాయుః
గాడిదకాళ్లవాఁడు = సంజ్ఞః
గాడిదగడపర = వృషగంధికా
గాఢము = గాఢ - త్రి
గాణ = గాయనః
గాణి = గాయనీ
గాణుఁడు = గాయనః
గాతము = నిమ్నస్థలం - ఖాతం
గాతు = ధైర్యం
గాత్రము = గాత్రం
గాథ = గాథా
గాదిలి = ప్రియమ్
గాదె = కుసూలం
గానము = గానం
గానుఁగ = ఘాణా - పరజః
గానుఁగపిండి = పిణ్యాకం
గాబు = మృత్కూటాహః
గాయకుఁడు = గాయకః
గాయత్రి = గాయత్రీ
గాయము = వ్రణః
గార = లేపః
గారడీ = హస్తలాఘవం

గాస

గారవము, గారము, గారాబము, గారాబు, గారాము = మహత్త్వం, ప్రేమ
గారుడము = గరుడమణిః
గారుడికుఁడు = వ్యాళగ్రాహీ
గారుత్మతము = గారుత్మతం
గార్దభము = గార్దభః
గార్హస్థ్యము = గార్హస్థ్యం
గాలకాఁడు = దాశః
గాలము = బడిశం
గాలి = వాయుః
గాలిపాట = అశిక్షిత గానం
గాలించు = గాళయతి
గాలిగుడి = పరివేషః
గాలిగ్రుడ్డు = కుచేష్టః
గాలిపడగ = పతంగః
గాలిపటము = చూ. పై
గాలికబురు - (గా్రి) - గాలిమాట = జనశ్రుతిః
గారె = పూరికా
గాలివాన = ఝంఝూవృష్టిః
గావు = బలిః
గావుపట్టు - క్రి = మారయతి - నా - దృఢబంధః
గాసటబీసట = అపూర్ణవిద్యా

గాసము=గ్రాసః
గాసి=శ్రమః
గాసిఁబడు=శ్రామ్యతి
గాసిఁబెట్టు=శ్రమయతి
గాసిచేయు=నాశయతి
గాసియగు=నశ్యతి
గాసిల్లు=శ్రామ్యతి
గాళకుఁడు=ధీరః
గింగురు=ధ్వనిభేదః
గింజ=బీజం-ధాన్యం
గింజుకొను=కృపతే
గిండి=భృంగారః
గిచ్చు=నఖతి
గిజిగాఁడు } =పేంపుచటకః
గిజ్జిగాఁడు }
గిజిగిజ=గిజగిజ
గిజిగిజగొను } =గిజగిజాయతే
గిజిగిజలాడు }
గిజురు=ఫలమజ్జా
గిటక=వామనః
గిట్ట=ఖురః
గిట్టు=అనుకూలతి
గిట్టుబడి=క్రయలబ్ధిః
గిడుగు=ఛత్రదండః
గిడ్డ=వామనః-హ్రస్వః
గిడ్డంగి=క్రయాగారం, క్షారాగరం
గిత్త=దమ్యః-వృషభః
గిద్ద=మానకళా

గిన్నియ, గిన్నె=చషకం
గిరక=ఘటియంత్రః
గిఱ్ఱతాడు=హింతాలః
గిరి=పరివేషః
గిఱ్ఱు=పర్యాప్తపర్యాప్తం
గిలక=క్రీడనకభేదః
గిలకచెట్టు=ఘంటారవః
గిలకబండి=శకటికా
గిలకరించు=మథతి
గిలకొట్టు=చూ-స్తై
గిలి=భయం
గిలిగించు=హాసయతి
గిల్లకన్ను=కేకరనేత్రం
గిల్లచూపు=కేకరదృష్టిః
గిల్లు=నఖతి
గిల్లుడు=నఖక్షతం.
గీఁకు=ఆలిఖతి
గీఁటు=నేత్రేణ సంజ్ఞాపయతి
గీఁత=రేఖా
గీఁచు=ఆలిఖతి
గీటుఁడగు=మ్రియతే
గీఁటు=రేఖా
గీపెట్టు=ఫీంకరోతి
గీయు=రేఖతి
గీఱ=రేఖా
గీఱు=నఖతి-భినత్తి
గీఱుడు=నఖనం-ఛేదనం
గుంటిక్ష్వ=దండభేదః

గుట

గుంజ = స్తంభః, గుంఛః
గుంజు = కర్షతి
గుంట = గర్తః
గుంటగలగర = భృంగరాజః
గుంటనక్క = క్రోష్టా
గుంటి = అవధిః
గుండగొయ్య = దుష్టః
గుండము = కుండః
గుండిగ = పాత్రభేదః
గుండియ = హృదయం
గుండు = వర్తులప్రస్తరః
గుండుజల్లి = వర్తులకండోలః
గుండె = హృదయం
గుండ్రని = వర్తుల
గుండ్రదనం = వర్తులతా
గుండ్రాయి = ప్రస్తరః
గుండ్రించు = భ్రమతి
గుంపు = సమూహః
గుగ్గిలపుచెట్టు = గుగ్గులువృక్షః
గుగ్గిలము = గుగ్గులునిర్యాసః
గుగ్గిళ్ళు = అభ్యూషాః
గుజరాతి = గూర్జరః
గుజురు = ఫలమజ్జా
గుజ్జు = లేహ్యం
గుజ్జుమామిడి = రాజామ్రః
గుజ్జువేల్పు = వినాయకః
గుటక = గ్రాసః - స్త్రీ [గుటాయతే
గుటగుటలాడు = ముమూర్షతి, గుట

గును

గుట్ట = పర్వతకః
గుట్టు = మర్మ
గుడారము = దూష్యం - పటగృహం
గుడి = దేవాలయః
గుడికట్టు = గ్రామసీమా
గుడిసె = కుటీ - కుటీరం
గుడుసు = పరివేషః
గుడ్డ = వస్త్రం - పటం
గుణకము = గుణకః
గుణపడు = అనుకూలతి
గుణము = గుణః
గుణించు = గుణయతి
గుణితము = గుణితం
గుణ్యము = గుణ్యం
గుత్తి = గుచ్ఛః - మంజరీ
గుత్తిమల్లె = గుచ్ఛమల్లికా
గుత్సము, గుత్సకము = గుచ్ఛః
గుది = శరసంఘః
గుదికాలు = పార్ష్ణిః
గుదిగూర్చు = గుంఫతి
గుదిగూర్పు = గుంఫనం
గుదితాడు = దోహరజ్జుః
గుద్ద = గుదం
గుద్దలి = కుద్దాలః
గుద్దలించు = ఉత్ఖనతి
గునపము = ఖనిత్రం
గునియు = నృత్యతి
గునుపు = విలాసవిశేషః

గులా

గుబ్బించు = వర్ధతి, కుంభయతి
గుప్ప = వ్యాప్నోతి
గుప్పెర = ముష్టిః
గుబిలి = పింజూషః
గుబురు = సమూహః
గుబులు = ఉత్కటగంధః
గుబ్బ = కుచః
గుమగుమ = ఘుమఘుమ
గుమ్మ = క్షీరధారా
గుమ్మడి = కూష్మాండః
గుమ్మము = ద్వారం
గుమ్మడు = శ్రీపర్ణీ
గురిగి = మృత్పాత్రికా
గురిగింజ = గుంజా
గుఱక = నిద్రాధ్వనిః
గుఱి = లక్ష్యతా
గుఱించు = ఉద్దిశతి
గుఱికాఁడు = కృతహస్తః
గుఱిసేయు = లక్ష్యీకరోతి
గుఱిచి / గుఱించి } ఉద్దిశ్య, ప్రతి
గుఱుతు = చిహ్నం
గుఱువెట్టు / గుఱ్ఱువెట్టు } = ఘురతి
గుఱ్ఱము = అశ్వః
గులకరించు = క్షోభతే
గులసల = కందరాః
గులాబి = గులాబః

గెలు

గులాము = దాసః
గులిబి / గులిమి } = పింజూషః
గులిమికడుఱ = పింజూషశలాకా
గుల్ల = నిస్సార-శంబుకః
గువ్వ = వనకపోతః
గువ్వగుత్తి = కపోతాంఘ్రి
గుసగుస = రహస్యాలాపః
గుహ = గుహా, దరీ, కందరః
గుహ్యము = ఏకాంతః
గుళిక = గుళికా
గూఁడు = కులాయః
గూటము = శవకః
గూడ = పర్ణచ్ఛత్రం
గూడబాతు = మహాబకః
గూడెము = క్షుద్రపల్లీ
గూఢము = గూఢం
గూనివాఁడు = కుబ్జః
గూను = కుబ్జతా, కుబ్జత్వం
గూబ = కర్ణమూలం
గృహపతి = గృహపతిః
గృహము = గృహం
గృహిణి = గృహిణీ
గెంటించు = చలతి
గెంటు = చలతి, నుదతి
గెల = ఫలగుచ్ఛః
గెలుచు = జయతి
గెలుపు = జయః

గొబ్బి

గెలుపుకాఁడు = జయశీలః
గేదఁగి = కేతకీ
గేలిగొట్టు = పరిహసతి
గేస్తు = గృహస్థః
గేస్తురాలు = గృహిణీ
గొంగడి = కంబళం
గొంగళిపురుగు = కంబళకీటః
గొండ్లెము = కవాటశృంఖలా
గొంతు = కంఠః
గొంతెమ్మకోరిక = వ్యర్థమనోరథః
గొంది = క్షుద్రమార్గః
గొగ్గి = విషమః
గొట్టము = నాళః
గొడవ = ఆపద్
గొడుగు = ఆతపత్రం
గొడ్డలి = కుఠారః
గొడ్డు = పశుః
గొడ్డుఁగాకెర = కరటకీ
గొడ్డుఁబోతు = వంధ్యః
గొడ్రాలు = వంధ్యా
గొడఁగు } గొణగొణాయతే
గొణఁగు } గొణగొణాయతే
గొణగొణలాడు } గొణగొణాయతే
గొదగొద = ద్వేషః
గొనకొను = యతతే
గొనబు = మంజులత్వం
గొప్ప = అధిక, బృహత్
గొబ్బి = పుష్పోత్సవః

గోచా

గొబ్బున = శీఘ్రం
గొయ్యి = గర్తః
గొరిసె = ఖురః
గొరవంక = శారికా
గొఱపము = కేశకారః
గొఱియ = వరకీ
గొఱుగు = వపతి
గొఱ్ఱె = కురరీ
గొలుసు = శృంఖలా
గొల్ల = గోపః, - స్త్రీ - గోపీ
గొల్లఁడు = గోపః
గొల్లత = గోపికా
గొల్లి = యోనివాసా
గొల్లు = కలకలః
గోఁకు = నఖతి
గోఁగు = పీలుః
గోఁచి = కౌపీనం
గోఁజాట = వ్యథా
గోఁజాడు = పీడయతి
గోఁటు = విలాసః
గోఁటుకత్తె = విలాసినీ
గోఁడు = నిర్యాసః
గోఁదురు = బ్రహ్మమండూకః
గోకర్ణము = గోకర్ణః
గోకులము = గోకులం
గోచరము = గోచరః
గోచరించు = గోచరీభవతి
గోచారము = గోచారః

గోద=మద్యం
గోదకాలు=మద్యపాదః
గోడాడు=దుఃఖ్యతి
గోడిగ=బడబా
గోడుపెట్టు=దుఃఖ్యతి
గోడు=దుఃఖం
గోతము, గోతాము=గోణీ
గోత్రము=గోత్రం
గోదావరి=గోదావరీ
గోదుమ=గోధూమః
గోనియ, గోనె=గోణీ
గోపాలుఁడు=గోపాలః
గోపిక=గోపికా
గోపిచందనము=గోపీచందనం
గోపురము=గోపురం
గోమయము=గోమయం
గోమారి=దంశః
గోమేధికము=గోమేధికం
గోరంట=కురంటకః
గోరసము=గోరసః
గోరు=నఖః
గోరుగల్లు=నఖోత్పాటనీ
గోరుగాలము=బడిశం
గోరుచిక్కుడు=గోవర్ధనశాకం
గోరుచుట్టు=నఖాంతకః
గోరువంక=శారికా, గోరంకః
గోరోచనము=గోరోచనా
గోల=ముగ్ధ, కలకలారావః

గోలించు=ఉపస్కరోతి
గోలీ=గుళికా
గోలెము=గోలకః, కటాహః
గోళము=గోళం
గోవమొలతాడు=కటిశృంఖలా
గోవు=గౌః - ధేనుః
గోష్ఠము=గోష్ఠం
గోష్ఠి=గోష్ఠీ
గౌండ్లవాఁడు=ఆసవజీవిక
గౌద=గండః
గౌరవము=గౌరవం
గౌరవించు=సంభావయతి
గౌలు=దుర్గంధః
గౌసెన=వీణాద్యాచ్ఛాదనం
గ్రంథము=గ్రంథః
గ్రక్కున=శీఘ్రం
గ్రచ్చ, గచ్చ=కాలపత్రి
గ్రచ్చకాయలు=గిర్యకాః
గ్రద్ద=గృధ్రః
గ్రద్దగోరు=గృధ్రనఖః
గ్రసించు=గ్రసతే, గ్రసతి
గ్రస్తము=గ్రస్తం
గ్రహణము=గ్రహణం
గ్రహము=గ్రహః
గ్రహించు=గృహ్ణాతి
గ్రాంథికము=గ్రాంథికం
గ్రామము=గ్రామః
గ్రామ్యము=గ్రామ్యం

గ్రాసము = గ్రాసః

గ్రాహము = గ్రాహః

గ్రాహ్యము = గ్రాహ్యః

గ్రీష్మము = గ్రీష్మః

గ్రుక్క = గ్రసనం, గిలః

గ్రుక్కలుప్రమింగు = ఆపేక్షతే

గ్రుక్కిళ్లుమిక్కును = నిశ్వస్తాయతే

గ్రుచ్చు = గాహయతి

గ్రుడ్డి = అంధః

గ్రుడ్డికొక్కురాయి = కోయష్టికః

గ్రుడ్డివాటు = దైవికం

గ్రుడ్డు = అండః

గ్రుడ్లగూబ = ఘూకః

గ్రుద్దు = ముష్ట్యా ప్రహరతి,
ముష్టిప్రహారః

గ్రుద్దులాట = ముష్టాముష్టి - అ

ఘ

ఘంట = ఘంటా

ఘంటాపథము = ఘంటాపథః

ఘటకుఁడు = ఘటకః

ఘటన = ఘటనా

ఘటించు, ఘటిల్లు = ఘటతే

ఘట్టన = ఘట్టనా

ఘట్టము = ఘట్టః

ఘనము = ఘనం

ఘనీభవించు = ఘనీభవతి

ఘనుఁడు = ఘనః

ఘర్షణము = ఘర్షణం

ఘర్షించు = ఘర్షతి

ఘాతము = ఘాతః

ఘాతించు = ఘాతయతి

ఘాతుకుఁడు = ఘాతుకః

ఘాసము = ఘాసః

ఘీంకారము = ఘీంకారః

ఘుటము = ఘుటః (చీలమండ)

ఘుటిక = ఘుటికా

ఘుర్ఘురము = ఘుర్ఘురః

ఘుర్మురము = ఘుర్మురః, కుమ్మరపురుగు

ఘుఘురించు = ఘుర్ఘురాయతే

ఘూర్ణిల్లు = ఘూర్ణతి, ఘూర్ణతే

ఘృతము = ఘృతం

ఘోరము = ఘోరం

ఘోష = ఘోషః

ఘోషించు = ఘోషయతి

ఘ్రాణము = ఘ్రాణం

చ

చంచలుఁడు = చంచలః

చంచువు = చంచుః

చండాలుఁడు = చండాలః

చందనము = చందనం

చంద్రకాంతము = చంద్రకాంతః

చంద్రహాసము = చంద్రహాసః

చంద్రుఁడు = చంద్రః

చంద్రోదయము = చంద్రోదయః

చంపకము = చంపకః

చకోరము = చకోరః

చక్రము=చక్రం
చక్రవర్తి=చక్రవర్తీ
చక్రవర్తిని=చక్రవర్తినీ
చక్రవాకము=చక్రవాకః
చతురంగము=చతురంగం
చతురంతయానము=చతురంత
యానః=(పల్లకి)
చతురము=చతురం
చతురుడు=చతురః
చతుర్దశి=చతుర్దశీ
చమత్కారము=చమత్కారః,
చమత్కృతిః
చరణము=చరణం
చరము=చరః
చరితము=చరితం
చరిత్రము=చరిత్రం
చరువు=చరుః
చర్చ=చర్చా
చర్చించు=చర్చయతి, చర్చతి
చర్మము=చర్మన్ - నపుం
చర్య=చర్యా
చలనము=చలనం
చాంచల్యము=చాంచల్యం
చాంద్రమానము=చాంద్రమానం
చాంద్రాయణము=చాంద్రాయణం
చాకచక్యము=చాకచక్యం
చాతకము=చాతకః
చాతుర్మాస్యము=చాతుర్మాస్యం

చాతుర్యము=చాతుర్యం
చాతుర్వర్ణ్యము=చాతుర్వర్ణ్యం
చాపలము=చాపలం
చాపల్యము=చాపల్యం
చామరము=చామరం
చారిత్రము=చారిత్రం
చారుడు=చారః
చార్వాకుడు=చార్వాకః
చాలనము=చాలనం
చించు=ఛేదయతి
చింత=చింతా
చింతన=చింతనా
చింతనీయము=చింతనీయం
చింతామణి=చింతామణిః
చింతించు=చింతయతి
చింతితము=చింతితం
చింత్యము=చింత్యం
చిందర=విజృంభణం
చిందఱవందఱ=ఖండఖండాని
చిందఱవందఱ చేయు=ఖండయతి
చింబాడు=రింఖతి
చిందు=ఉత్పతతి
చిందులుద్రొక్కు=నృత్యతి
చింపు=ఛేదయతి
చింబోతు=మేషః
చికిత్స=చికిత్సా
చికిత్సకుడు=చికిత్సకః
చికిత్స చేయు=చికిత్సతి

చికిలి—ఉత్తేజనం
చికిలిచేయు—ఉత్తేజయతి
చిక్కంటి—కంకతః
చిక్కన—చిక్కణం
చిక్కు—కృశతి, సంకటం
చిక్కుడు—శాకభేదః
చిగిరించు—కిసలాయతే
చిగిరింత—వృక్షభేదః
చిగురు—పల్లవః
చిగురుగొమ్మ—పల్లవితశాఖా
చిగురుఁబోఁడి—కిసలయాంగీ
చిగుర్చు—కిసలాయతే
చిచ్చు—జ్వాలా, తాపః
చిటికె—ఛోటికా
చిటికెవ్రేలు—కనిష్ఠికా
చిట్టచివర—అవసానం
చిట్టముసికి—రావణవృక్షః
చిట్టాముదపుచెట్టు—బలా
చిట్టి—పాత్రికా
చిట్టెరు—ఖుజాంగారి
చిట్టు—బుసం, కడంగరం
చిట్టెము—కిట్టం
చిట్టెలుక—గిరికా
చిట్టెలికె—ఉపకుంచికా
చిట్లు—స్ఫుటతి
చిడుగుడు—బాలక్రీడా
చిడుము—కండూః
చిత, చితి—చితా, చితిః

చితుకు—దళతి
చిత్తు—చిత్రా
చిత్తగించు—అవలోకతే
చిత్తడి—తేమః
చిత్తము—చిత్తం
చిత్తరువు—చిత్రం, ఆశ్చర్యం
చిత్తఱి—వర్ణద్రుః
చిత్తిని—చిత్తినీ
చిత్య—చిత్యా
చిత్ర—చిత్రా, ఆశ్చర్యం
చిత్రకారుఁడు—చిత్రకారః
చిత్రగుప్తుఁడు—చిత్రగుప్తః
చిత్రించు—చిత్రయతి
చిత్రిక—చిత్రికా
చిత్రితము—చిత్రితం
చిదియు—ఉల్కతే
చిదుకు—స్ఫుటతి
చిదుగు—సమిత్ - (ధకారాంతము)
చిదుపు—స్ఫోటయతి
చిదుము—లునాతి
చిదురులు—ఖండాః
చినుఁగు—ఛిద్యతే
చినుకు—శీకరః, బిందుః
చిన్న—అల్ప, కనిష్ఠ
చిన్నది—బాలికా
చిన్ననాఁడు—బాల్యం
చిన్నము—గుంజాచతుష్కం
చిన్నరికము—బాల్యం

చిఱు

చిన్నవాఁడు=బాలః, కనిష్ఠః
చిన్నారిపొన్నారి=మనోజ్ఞం
చిన్నె, చిన్నియ=చిహ్నం
చిన్నెలాడి=విలాసినీ
చిన్నెలాఁడు=విలాసికా
చిప్ప=ఖర్పరః
చిముట=శలభః
చిముటు=నఖతి
చిమ్ముడు=ఉత్క్షిప్యతి
చిమ్మచీకటి=ధ్వాంతం
చిమ్మెట=ఝిల్లికా
చిమ్మనగ్రోవి=వస్తిః
చిమ్మిరి=సగుడతిలపిష్టం
చిమ్ము=ఉత్క్షిపతి
చిరంతనము=చిరంతనం
చిరజీవి=చిరజీవికా
చిరము=చిరం
చిరాకు=వ్యాకులతా
చిరాయువు=చిరాయుష్
చిరుఁగు=ఛిద్యతే
చిరుసడు=రక్తదమ్రిః
చిరునామ=విలాసః
చిరునవ్వు=స్మయః
చిరచిర్లాడు=చిరచిరాయతే
చిరుగాలి=మందమారుతః
చిరుత=చిత్రకాయః
చిఱుదిండి=ఉపభుక్తిః
చిఱుదొడ=జంఘా

చివ్వ

చిఱునవ్వు=స్మితం, స్మయః
చిఱునాలుక=గళశుండికా
చిఱుపులి=చిత్రకః, చిత్రకాయః
చిఱుబొద్ది=పాఠా
చిఱువడ్లు=ఆణకః
చిలుకనగలు=ముకురాః
చిల్లీ=అంగులీయం, చిల్లీ
చిఱ్ఱుముసు=కుప్యతి
చిలికించు=ఉక్షతి
చిలిపి=అల్పః, నికృష్టః
చిలుక=శుకః
చిలుకకూర=హిలమోచికా
చిలుకకొయ్య=నాగదంతకః
చిలుకముక్కు=శుకనాసా
చిలుకరించు=ఉక్షతి
చిలుకు=మథతి
చిలుము=లోహవిషం
చిల్ల=కతకః
చిల్లకోల=తోమరం
చిల్లగొండి=కలహకారికా
చిల్లపెంకులు=ఘటశకలాః
చిల్లర=అల్పాల్పం, సామాన్య
చిల్లి=రంధ్రః, ఛిద్రం
చివర=అగ్రం
చివికెపెలము=కాకజంఘా
చివుకు=నిష్పీడతి
చివురు=పల్లవః
చివ్వ=శక్తి

చివ్వున=శీఘ్రం
చీ=ధిక్
చీఁకటి=అంధకారః
చీఁకటిచెట్టు=తమాలః
చీఁకు=ధయతి
చీఁదర=ఉపద్రవః
చీఁదు=నిశ్శింఘతి
చీఁపురు=సమ్మార్జనీ
చీకొట్టు=ధిక్కరోతి
చీటి=ఖండపత్రికా, పత్రికా
చీటికిమాటికి=ముహుర్ముహుః, పునః పునః, పదేపదే
చీడ=సస్యకీటః
చీమ=పిపీలికా
చీమిడి=శింఘాణం
చీము=పూయం
చీర=చీరం, చేలం
చీరణము=టంకః
చీరపేను=ధేనుకః
చీరిక=ఖండః
చీర్ణము=టంకః
చీల=కీలః
చీలమండ=గుల్ఫః
చీలి=మార్జాలః
చీలిక=ఖండః
చీలు=విదీర్యతే
చీలుచు, చీల్చు=విదారయతి
చుంబనము=చుంబనం

చుంబించు=చుంబతి
చుల్లి=లింగం
చూర్ణము=చూర్ణం
చెంగనాలు=చంక్రమణాని
చెంగలువ=హల్లకం
చెంగల్వకోష్టు=పారిభావ్యం
చెంచెత=శబరీ
చెంచలి=కుటుంజః
చెంచు=శబరః
చెండు, చెండాడు=ఖండయతి
చెంత=సమీపం
చెందు=లభ్యతే
చంద్రవంక=చంద్రవంకః
చెంప=పార్శ్వం, కపోలః
చెంపకాయ=గల్లప్రహారః
చెంపకొప్పు=పార్శ్వకచః
చెంబు=కలశః
చెకుముకి=అగ్నిశిలా
చెక్క=ఖండః
చెక్కడము=తక్షణం
చెక్కిలి=కపోలః
చెక్కు=తక్షతి, దృభ్నాతి
చెచ్చెర=శీఘ్రం
చెట్ట=హస్తః
చెట్టపట్టు=పరిణయతి
చెట్టు=వృక్షః
చెడనాడు=నిందతి
చెడిప=కులటా

చెఱి

చెడు=నశ్యతి, దుష్యతి
చెడుగు=అశుభం
చెత్త=తృణం
చెదరు=ఉత్పతతి
చెదలు=ఉపదేహికా
చెప్పు=వదతి; పాదరక్షః
చెప్పుడుమాట=పరోక్తిః
చెమట=స్వేదః
చెమటకాయ=స్వేదకణః
చెమటపట్టు, చెమటపోయు, చెమటుచు=స్విద్యతి
చెమ్మ=ద్రవః
చెమ్మగిల్లు=స్వేదః
చెమ్మట=తిమ్యతి
చెమ్మయురుకు=తిమ్యతి
చెయ్యి, చెయి=హస్తః
చెరలాటము=విహారః
చెరలాడు=విహరతి
చెరగు=ప్రస్ఫోటనే
చెఱ=కారాగృహం; నిర్బంధః
చెఱంగు=అంచలః
చెఱంగుమాయు=బహిర్గచ్ఛతి
చెఱకు=ఇక్షుః
చెఱగొను=నిర్బధ్నాతి
చెఱపట్టు=చూ. పై
చెఱచు=దూషయతి

చేతి

చెఱి=ప్రత్యేకం
చెఱుచు=నాశయతి
చెఱుపు=వినాశః; అశుభః
చెఱువు=తటాకః
చెలమ=కూపకః
చెలరేగు=విజృంభతే
చెలి=సఖీ
చెలికాడు=స్నేహితః
చెలిది=చర్మరోగః
చెలిమి=స్నేహః
చెలియ=వనితా
చెలియలికట్ట=వేలా
చెలియలు=అనుజా
చెలువ=సుందరీ
చెలువము=సౌందర్యం
చెల్లు=సమాప్నోతి; వినివిగాయతే
చెల్లుబడి=అధికారః
చెల్లెలు=అనుజా
చెవి=కర్ణః, శ్రవణం
చెవిచూరుపాము=కర్ణజలౌకా
చెవిటి=బధిరః
చెవిటిమూగ=ఏడమూకః
చెవుడు=బాధిర్యం
చెవులపిల్లి=శశః
చెవులపోతు=శశకః
చేఁత=కృతిః
చేఁతరాసి=స్థూరసి
చేతిదొండ=తిక్తతుండికే

చేను

చేఁతినాఁసు—తిక్తకర్కటీ
చేఁతిపుచ్చ—తిక్తకాళింగీ
చేఁతిపొట్ల—పటోలికా
చేఁతిబీర—కటుకోశాతకీ
చేఁతిసొర—కటుతుంబీ
చేఁదుత్రాడు—ఉదంచనరజ్జుః
చేఁద—ఉదంచనం
చేఁదు—ఉదంచతి; ఆకర్షతి
చేఁప—మత్స్యః
చేపు—ప్రస్రవతి
చేకట్టు—హస్తభూషా
చేకత్తి—కరవాలికా; ఛురికా
చేకలుచు—లభ్యతే
చేకూఱుటు—మూ. స్తి
చేకొనుటా—సిద్ధిః
చేకొను—గృహ్ణాతి
చేట—శూర్పం
చేటు—నాశః
చేటుకాలిని—నిర్భాగ్యః
చేతస్సు—చేతస్
చేతిబిడ్డ—కరశిశుః
చేదండ—హస్తావలంబః
చేదోడు—సహాయః
చేను—క్షేత్రం
చేపట్టు—అవలంబతే
చేపెట్టె—కరపేటీ
చేపాడిస—కరహాస్య
చేమ—ఆలుకః

చక్ర

చేమంతి—చామంతికా
చేయు—కరోతి
చేర—ప్రసృతిః
చేరిక—యోగః
చేరు—సమావిశతి
చేరుచు—సమావేశయతి
చేరుబ్బు—ప్రథమతండులాః
చేరువ—సామీప్యం
చేవ—సారః
చేవెలుఁగు—కరదీపః
చేవ్రాలు—కరలిపిః
చేష్ట—చేష్టా
చేసేత—స్వకరాభ్యాం
చైతన్యము—చైతన్యం
చైత్రము—చైత్రః
చోద్యము—చోద్యం
చోరుఁడు—చోరః
చౌర్యము—చౌర్యం
చౌలము—చౌలం
చంక—కక్షః
చంటిపాప—స్తనపః
చండ్రి—ఖదిరః
చందమామ—చంద్రః
చందము—రీతిః
చందా—ఛందః
చందు—చంద్రః
చక్కని—సుందర - శ్రీ
చక్కఁజేయు—నిర్వర్తయతి

చను

చక్కదనము = సౌందర్యం
చక్కబడు = స్వస్థీభవతి
చక్కబెట్టు = నిర్వర్తయతి
చక్కన = సౌందర్యం
చక్కిలము = శష్కులీ
చక్కిలిగింత = ఆకుంచనం
చక్కి = పల్యంకాసనం
చక్కు = ఖండః
చక్కుచేయు = ఖండయతి
చక్కెర = శర్కరా
చచ్చవుకము = చతురశ్రం
చచ్చు = మ్రియతే
చట్టన = శీఘ్రం
చట్టము = న్యాయశాస్త్రం
చట్టి = మృత్పాత్రభేదః
చట్టు = శిలామయం
చట్రాయి = శిలాభేదః
చతికిలు = నిషీదతి
చదర = ఆసనం
చదరంగము = చతురంగం
చదును = సమతలం
చదువరి = విద్యావత్ - త్రి
చదువు = విద్యా
చనవరి = పరిచిత - త్రి
చనవు = అనురాగః, పరిచయః
చనుకట్టు = స్తనమూలం
చనుముక్కు = చూచుకం
చనుమొన = చూ, పై.

చల్ల

చన్నీళ్ళు = శీతోదకం
చన్ను = స్తనః
చప్పట = కరతలం
చప్పన = నీరస - త్రి
చప్పరము = మండపః
చప్పరించు = స్వాదయతి
చప్పుడు = ధ్వనిః
చబుకు = కశా
చమురు = తైలం, స్నేహః
చర్లాటము = విలాసఖేలనం
చఱచు = ఆస్ఫాలయతి
చఱపు = ఆస్ఫాలనం
చఱియ = ప్రపాతః
చలపట్టు = ఈర్ష్యతి
చలపాది = మాత్సర్యశీలః
చలము = మాత్సర్యం
చలి = శీతం
చలిది = పర్యుషితం, ప్రాతరాశః
చలిమిడి = సగుడపిష్టం
చలువ = శైత్యం
చలువచేయు = శుభ్రయతి
చలువమిరియము = వాలమరిచః
చలువరాయి = చంద్రకాంతః
చల్ల = తక్రం
చల్లకము = ఊస్థిః
చల్లన = శైత్యం
చల్లబడు = శీతలీభవతి
చల్లసేయు = శమయతి

చల్లా–

చల్లారు=శామ్యతి
చల్లు=కిరతి
చవలము=అణకాష్టకం
చవి=రసః, రుచిః
చవిగొను=స్వాదయతి
చాదు=మర్దయతి
చాప=కటః
చాపరాయి=విశాలశిలా
చాకల=రజకః
చాకలి=చూ. పై.
చాకిబాన=రజకభాండం
చాటించు, చాటు=ఘోషయతి
చాడి=దోషారోపణం
చాడీకోరు=కర్ణేజపః
చాతనివాఁడు=వైషక్లేదః
చామ=శ్యామాకః
చాయ=ఛాయా
చాఱ=రేఖా
చాఱపప్పు=సారబాజీ
చాఱిక=రేఖా
చాలు=అలం
చాలుపు=పంక్తిః
చావడి=శాలా
చావు=మరణం, మృతిః
చుంచెలుక=బాలమూషికా
చుండు=శిరోదద్రుః
చుక్క=శుక్రః, బిందుః, నక్షత్రం
చుకాను=అరిత్రం

చొక్కు–

చుట్ట=వేష్టనం
చుట్టపదరువు=చూ. పై.
చుట్టము=బంధుః
చుట్టఱికము=బంధుత్వం
చుట్టివచ్చు=పరిభ్రమతి
చుట్టు=వేష్టయతి
చుట్టుకొను=పరివేష్టతే
చుట్టుకొల్లారము=చతుశ్శాలభవనం
చుప్పనాతి=శూర్పణఖా
చురకత్తి, చురి=ఛురికా
చుఱుకు=తైక్ష్ణ్యం
చులుకన=లాఘవం
చుల్కన=చూ. పై.
చువ్వ=సూక్ష్మశాఖా
చూఁడి=గర్భః
చూచాయ=ఛాయయా
చూపఱి=సుందరః
చూపు=దృష్టిః
చూపుడువేలు=ప్రదేశినీ
చూపోపమి=అసహిష్ణుతా
చూఱ=చూర్ణం, పలీకం
చూఱకొను=విశ్రాణయతి
చూలాలు=గర్భిణీ
చూలి=శిశుః
చూలు=గర్భః
చొంగ=లాలా
చొక్కా=అంగరక్షా
చొక్కు=పరవశీభవతి

చొచ్చు—ప్రవిశతి

చొట్టు—వైకల్యం

చొనుపు—ప్రవేశయతి

చొప్పు—యాగపశోః స్తంభః

చొప్పించు—ప్రవేశయతి

చొరఁబడు—ప్రవిశతి

చొరవ—ప్రవేశః

చొల్లు—లాలా

చోటు—ప్రదేశః

చోడి—ధాన్యభేదః

చౌక—అర్ఘాభావః

చౌకట్లు—కర్ణాభరణం

చౌకసేయు—హ్రాసయతి

చౌకీ—శకటకరాలయః

చౌకు—కశా

చౌటుప్పు—రోమకం

చౌదు—అపరాస్పృష్టకా

చౌదరి—గ్రామనాయకః

చౌశీతి—చతురశీతిః

ఛ

ఛందము—ఛందః

ఛందస్సు—ఛందస్

ఛత్రము—ఛత్రం

ఛాందసుఁడు—ఛాందసః

ఛాయ—ఛాయా

ఛిద్రము—ఛిద్రం

ఛేదించు—ఛేదయతి

జ

జంత్రము—జంత్రం

జగత్తు—జగత్

జటాయువు—జటాయుస్

జడ—జడః, శీత

జనము—జనః

జన్మము—జన్మన్ - న

జపము—జపః

జపించు—జపతి

జయఘంట—జయఘంటా

జయము—జయః

జలము—జలం

జవాంది—జవాదిః

జాగరూకుఁడు—జాగరూకః

జాగ్రత్త—జాగ్రత్

జాడ్యము—జాడ్యం

జాతకర్మము—జాతకర్మన్ - న

జాత్రము—జాత్రా

జాతి—జాతిః

జానపదుఁడు—జానపదః

జాలిని—జాలినీ

జారుఁడు—జారః

జాహ్నవి—జాహ్నవీ

జింక—హరిణః

జిగట—బంధనం

జిగురు—చూ, శ్లై

జిజ్ఞాస—జిజ్ఞాసా

జిట్ట—అరత్నిః (జేన)

జీవా

జిడ్డు=స్నేహః
జిత్తు=మాయా
జిత్తులమారి=మాయావిన్, వంచకః
జియ్యరు=వైష్ణవయతిః
జిరాయతి=కృషిః
జిల=కందూతిః
జిలను=ధాన్యభేదః
జిలుగు=అస్పష్ట-తిః- సూక్ష్మవస్త్రం
జిల్లేడు=అర్క-వృక్షః
జిహ్వ=జిహ్వా
జీడి=భల్లాతకః
జీడిమామిడి=కారటీవృక్షః
జీతగాడు=భృత్యః
జీతము=వేతనం
జీను=పల్యాణం
జీర=రేఖా
జీర్ణము=జీర్ణం
జీర్ణించు=జీర్యతి
జీలకఱ్ఱ=జీరకః
జీలుగు=సితపీర్యా
జీవగఱ్ఱ=జీవనౌషధం
జీవచ్ఛవము=జీవచ్ఛవః
జీవన్ముక్తుడు=జీవన్ముక్తః
జీవన్మృతుడు=జీవన్మృతః
జీవశాకము=మారిషః, (తోటకూర)
జీవాంతకము=జీవాంతకః, (కొయ్యతోటకూర)
జీవాత్మ=జీవాత్మన్-పుం

జ్ఞాని

జీవి=జీవిన్-పు
జీవిక=జీవికా
జీవితకాలము=జీవితకాలః
జీవితము=జీవితం
జీవితేశుడు=జీవితేశః
జీవుడు=జీవః
జుగుప్స=జుగుప్సా
జుష్టము=జుష్ట (ఎంగిలి)
జూర్ణము=జూర్ణః (జొన్నపైరు)
జెట్టి=మల్లః
జెనుడు=సింహుండః
జెఱ్ఱి, జెఱి=జరి
జెల్ల=మత్స్యభేదః
జేంద్రి=తంతువాయః
జేగంట=జయఘంటా
జేగురించు=అరుణాయతే
జేగురు=అరుణ్యం
జేజే=దేవః
జేజే=జయజయ
జేగురుబాయి=గిరిమృద్ -దకారాంత
జేన=వితస్తిః-స్త్రీ [స్త్రీలింగము
జోటి, జోటీ=దుప్పటి
జోనళము } జోనళః
జోనాళము } (జొన్నపైరు, జొన్న)
జ్ఞప్తి=జ్ఞప్తిః-స్త్రీ
జ్ఞాతి=జ్ఞాతిః-పుం
జ్ఞానము=జ్ఞానం
జ్ఞాని=జ్ఞానిన్

జ్ఞానేంద్రియము=జ్ఞానేంద్రియం
జ్ఞాపకము=జ్ఞాపక-త్రి (తెల్పునది)
జ్ఞాపనము=జ్ఞాపనం (తెలుపుట)
జ్యేష్ఠుఁడు=జ్యేష్ఠః
జ్యోతి=జ్యోతిస్-న
జ్యోతిషము=జ్యోతిషం
జ్యోతిషికుఁడు, జ్యోతిష్కుఁడు, జ్యౌతిషికుఁడు=జ్యోతిషికః
జ్వరము=జ్వరః, జూర్తిః
జ్వరితుఁడు=జ్వరితః
జ్వాల=జ్వాలా
జంకించు=భాయయతి
జంకు=బిభేతి
జంగ=జంఘా
జంగము=జంగమః
జంగుపిల్లి=వనమార్జారః
జంజాటము=సంగః
జంట=మిథునం, ద్వంద్వం
జంతిక=జంత్రికా
జంత్రగాఁడు=సూత్రధారః
జంత్రము=జంత్రం
జందియము, జందెము=యజ్ఞోపవీతం
జంపాలు=డోలాగానం
జంపె=ఝంపాతాళః
జక్కవ=చక్రవాకః
జక్కించు=వివశాయతే
జగడగొండి=కలహశీల-త్రి

జగడమాడు=కలహాయతే
జగడము=కలహః
జగము=జగత్
జజ్జు=జీర్ణ, శిథిల
జట్టి=సముష్టిక్రియః
జట్టు=సమూహః
జడముడి=కపర్దః
జడిపించు=భాయయతి
జడియు=బిభేతి
జడుపు=భయం
జడ్డిగము=బీజావాపయంత్రః
జత=పర్యాయః, సామ్యం
జతపడు=అనుకూలతి
జన్నము=యజ్ఞః
జబ్బ=భుజః
జబ్బు=వ్యాధిః, మాంద్యం
జమలిక=వాద్యభేదః
జమ్మి=శమీ
జమ్ము=జంబూః
జరగు=సరతి
జరపు=సారయతి
జరి=స్వర్ణతంతుః
జరుగుబాటు=జీవనం
జలకమాడు=స్నాతి
జలగ, జలగ=జలూకా
జలతారు=స్వర్ణతంతుః
జలదరించు=కంపతే
జలదారి=జలసారిణీ

జాఅం

జలుబు=శైత్యం
జల్ల=బృహత్కండోలః
జల్లించు=చాలయతి
జల్లు=వృష్టిః
జల్లుమను=జడీభవతి
జల్లెడ=చాలనీ
జవ=అంచలః
జవనికా=యవనికా
జవరవ=మార్దవం
జవాజి=జవాదిః, సంకుమదః
జవ్వనము=యౌవనం
జాగారము=జాగరః
జాగు=ఆలస్యం
జాజి=జాతీ
జాజికాయ=జాతీఫలం
జాడ=చిహ్నం, అంకః
జాడీ=మృత్పాత్రభేదః
జాడించు=ధూళయతి
జాడు=జా[illegible]
జాణ=చతుర, నిపుణ
జాతర=శక్త్యుత్సవః
జాపత్రి=జాపత్రికా
జాప్యము=ఆలస్యం
జాబు=లేఖా
జామా[illegible]=అంగవస్త్రం
జా[illegible] [illegible]కటం
జా[illegible] [illegible]ద్రదయతి
జా[illegible] [illegible]తతి

జోసి

జాల్రి=శీకరః
జాలి=దయా, ఖేదః
జాలిపడు=దయతే, ఖిద్యతి
జాలు=ప్రవాహః
జావ=కాంజికం
జావళి=శృంగారగీతిః
జావాహిరి=భూషణరాశిః
జాంబను=ఫ్రాలః
జాటుపత్రిలు=లజ్జాసి
జాట్టు=జాటకం
జాన్న=కీయయామః
జాత్తు=మాషతి
జావ్వ=సత్వః
జాదకాంసు=దూ[illegible]
జాదరి=మా[illegible]
జాలు=కేసరః
జొన్న=జూర్ణం
జోగి=యోగి
జోగు=భిక్షుః
జోగురాలు=యోగినీ
జోడించు=ముకుళయతి, యుగళయతి
జోడు=సమానః
జోతి=జ్యోతిస్ - న
జోరీగ=పశుమక్షికా
జోల=డోలాగీతిః
జోలి=సంగతిః, సంబంధః
జోలె=భిక్షాపటబంధః
జోసి=జ్యోతిషికః

జోకు

జోస్యము=జ్యోతిషం
జోస్యుడు=జ్యోతిషికః
జోడు=తాడయతి

ఝ

ఝుంకారము=ఝుంకారః
ఝుకటము=ఝుకటం (జగడము)
ఝల్లరి=ఝల్లరీ (జాలరి)

ట

టంకణము=టంకణం (వెలిగారము)
టంకము=టంకః (గడ్డపాఱ)
టంకించు=టంకరోతి
టంకసాల=టంకశాలా
టంకారము=టంకారః
టక్కరి, టక్కరీ=అసత్యం
టక్కరి=ఠక్కః
టక్కరికాడు=టక్కరీకృత్, ఠక్కః
టక్కు=వంచనా
టక్కులాడి=వంచనశీలా
టిప్పణము=టిప్పణః
టీక=టీకా
టూకీ=సంగ్రహః
టూకించు=సంగృహ్ణాతి
టెంక=ఆమ్రబీజం
టెంకాయ=నారికేళఫలం
టెక్కము=ధ్వజః
టేకు=కుముదావృక్షః

డుండు

టోపు=సమష్టిః
టోపి=కిరీటభేదః

ఠా

ఠాయి=స్థాయీ
ఠింగణా=వామనః
ఠీవి=వైభవం
ఠోలా=సమూహః

డ

డంకా=ఢక్కా
డంబము=దంభః
డంబరము=ఆడంబరః
డగ్గుత్తిక=గాద్గద్యం
డప్పి=పిపాసా
డబ్బి=సంపుటః
డబ్బు=ధనం
డమరుకము=డమరుకః
డాంబికుడు=డాంబికః
డాగిలిమూతలు=గుప్తక్రీడా
డాగు=అంకః
డాపల=వామపార్శ్వే
డాబా=అమూర్ధప్రాసాదః
డాబు=దంభః
డాలు=ధాలం
డాలుకాడు=ధాలీ
డావరదంగి=దేవతాళః
డీకొను=డీకరోతి [చెట్టు,
డుండుకము=డుండుకః (నీపాగపు

డుండుభము=డుండుభః (రెండు తలల పాము)

డెక్క=ఖురః

డెబ్బది=సప్తతిః

డేరా=కేణికా

డొంక=పద్యా

డొక్క=ఉదరం

డొల్ల=నిస్సారః

డొల్లు=లుఠ్యతి

డోఁకు=వమతి

డోలి=డోలా

డోలు=ఢాలః, ఢోలః

త

తంగేడు=గోశ్రేణీ

తంటా=త్రిముః, కలహః

తండా=సంఘః

తండకము=తండకః

తండులీయము=తండులీయః

తండులము=తండులః

తండువు=తండుః

తండేలు=నౌనాయకః

తండ్రి=జనకః

తండ్రితండ్రి=పితామహః

తంతి=తంత్రి

తంతు=కర్తృకలాపః

తంతుకాష్ఠము=తంతుకాష్ఠం

తంతుకీటము=తంతుకీటః (పట్టుపురుగు)

తంతువు=తంతుః

తంత్రము=తంత్రం

తందనము=తానః

తందర=తంద్రా

తంపి=ఛాగణః (దాలి)

తంబళి=శివార్చకః

తంబురా=తంత్రీఖర్పరః

తక్కిడిబిక్కిడి=మాయా

తక్కువపడు=న్యూనీభవతి

తక్కెడ=తులా, ధటా

తక్షకుఁడు=తక్షకః

తక్షణి, తక్షణీ (బాడిస)

తగరము=తమరకం

తగవరి=న్యాయాధిపతిః

తగవు=న్యాయః

తగు=అర్హతి, యుజ్యతే

తగులు=స్పృశతి

తగులఁబడు=దహ్యతే

తగులఁబెట్టు=దహతి

తగులము=ఆసక్తిః

తగులాటము=బంధః

తగులుకొను=లగతి

తగులుచు=స్పర్శాయతి

తగులుబడి=వ్యయః

తగ్గు=శామ్యతి

తటస్థము=తటస్థ

తటస్థించు=తటస్థీభవతి

తటాకము=తటాకః

తనా

తటాయించు=నివారయతి
తటాలున=ఝటితి
తట్టు=మస్యూతః
తట్టు=ఆస్ఫాలయతి, పార్శ్వః
తట్టువ=అశ్వః
తడఁబడు=స్ఖలతి
తడఁబాటు=వ్యత్యాసః, స్ఖలనం
తడక=వైణవాంతర్ధిః
తడప=పల్వలం
తడయు=అలసాయతే
తడవ=వారః
తడవు=ఆలస్యం
తడి=తేమః
తడిక=వైణవాంతర్ధిః
తడిపొడి=ఆర్ద్రశుష్కం
తడియు=ఆర్ద్రీభవతి
తడుపు=ఆర్ద్రయతి
తత్తఱ=సంభ్రమః
తత్తఱపడు=సంభ్రమతి
తత్తఱపాటు=సంభ్రమః
తత్తఱపెట్టు=సంభ్రమయతి
తత్తఱించు=సంభ్రమతి
తత్త్వజ్ఞుఁడు=తత్త్వజ్ఞః
తత్త్వము=తత్త్వం
తదియ=తృతీయా
తద్దినము=తద్దినం
తనయుఁడు=తనయః
తనాబి=నూలదారు.

తరి

తనివి=తృప్తిః
తన్మయము=తన్మయ
తపించు=తపతి
తప్పిదము=అపరాధః
తప్పు=చూ. పై
తప్పు=అపగచ్ఛతి
తప్పుబాటు=అపథం.
తప్పెట=తమ్మటః
తబుకు=తాంబూలపాత్రం
తబ్బిబ్బు=విపర్యయః
తమాయించు=శామ్యతి
తమిదలు=కోద్రవాః
తమలపాకు=నాగవల్లీదళం
తమ్మ=చర్విత తాంబూలం
తమ్మంటు=కుండలం
తమ్ముఁడు=అనుజః
తమ్మె=కర్ణాంచలః
తరంగము=తరంగః
తరగతి=కక్ష్యా
తరతరము=క్రమశః
తరము=పురుషాంతరం
తరలు=ప్రయాతి
తరవరి=తరవారిధరః
తరవాణి=శీతలం
తరవారి=తరవారిః
తరాజు=తులా
తరించు=తరతి
తరిగంబము=కుటరః

తల — తాఁపు

తరిగడవ = మంథనీ
తరిగోల = మంథానః
తరుచు = మథ్నాతి
తరుణము = సమయః
తరువాయి = అనంతర
తర్కము = తర్కః
తర్కించు = తర్కయతి
తర్జనము = తర్జనం
తర్పణము = తర్పణం
తర్లు = ప్రయాతి
తఱచు = బాహుళ్యం
తఱతఱలాడు = బిభేతి
తఱపి = బష్కయః
తఱపియావు = బష్కయణీ
తఱలు = చలతి
తఱి = సమయః
తఱుఁగు = క్షయతి
తఱుగు = ఖండయతి
తల = శిరః . నపుం
తలఁచు = ధ్యాయతి, స్మరతి
తలఁబ్రాలు = ఆర్ద్రాక్షతాః
తలకట్టు = కచభారః
తలకాయ = శిరః . నపుం
తలకొఱవి = మూర్ధోల్ముకం
తలక్రిందు = అధోముఖ
తలగడ = ఉపధానం
తలగడుగు = అభ్యంగః
తలచుట్టు = శిరోవేష్టనం
తలపెట్టు = ప్రారభతే
తలపోయు = చింతయతి
తలమించు = అతిశేతే
తలమునక = శిరోదఘ్న
తలవంపు = శృంగభంగః
తలవాకిలి = శిరోద్వారం
తలాఁపి = ఉపధానం
తలుపు = కవాటం
తల్లక్రిందు = అధోముఖ
తల్లి = జననీ
తల్లితల్లి = మాతామహీ
తల్లివేరు = ఆధారమూలం
తవాయి = ఆపద్
తవుడు = కంబూకం
తవ్వ = అర్ధసేరః
తస్కరించు = చోరయతి
తస్కరుఁడు = తస్కరః
తహతహ = కుతుకం
తహతహపడు = కుతుకాయతే
తహతహపెట్టు = కుతుకాయయతి
తళతళ = తాళతళ్యం
తళుకు = ప్రకాశః
తాండవము = తాండవం
తాండ్రి = విభీతకః
తాంత్రికుఁడు = తాంత్రికః
తాంబాళము = లోహకండోలః
తాంబూలము = తాంబూలం
తాఁపు = పాదతాడనం

తాలు

తాఁబేలు = కూర్మః
తాఁకట్టు = ఆధిః
తాఁగుడు = పీనాహః
తాగుబోతు = మద్యపః
తాడు = రజ్జుః
తాత = తాతః
తాత్పర్యము = తాత్పర్యం
తాను = ఆత్మ
తాపము = తాపః
తాపి = సుధాలేపసాధనం
తామర = కమలం
తామరపాకు = పద్మపత్రం
తామసము = తామసం
తామసుఁడు = తామసః
తామ్రము = తామ్రం
తాయత్తు = రక్షాబంధః
తారతమ్యము = తారతమ్యం
తారసిలు = సమ్ముఖీభవతి
తారు = సంచరతి
తార్కికుఁడు = తార్కికః
తాఱుమాఱు = వ్యత్యాసః
తాలి = మంగళసూత్రం
తాలించు = సంస్కరోతి
తాలింపు = సంస్కారః
తాలిబొట్టు = మంగళసూత్రం
తాలిమి = క్షమా
తాలు = నిర్బీజం
తాలుచు = నిస్తుషతి, ధరతి

తిమ్మి

తావళము = మాలా
తావు = స్థానం
తాళకము = తాళకం
తాళము = కీలీ
తాళి = మంగళసూత్రం
తాళిపత్రి = తాళీపత్రం
తాళు = సహతే
తిండి = భోజనం
తిండిపోతు = భోజనప్రియః
తికమక = సాఙ్కలిత్యం
తిక్క = ఉన్మాదః
తిట్టు = శపతి
తిత్తి = భస్త్రీ
తిత్తికాఁడు = భస్త్రీధ్మః
తిథి = తిథిః. స్త్రీ
తిను = ఖాదతి
తినుకు = కష్టం గుపతి
తిన్న = సుందర
తిన్నన = మనోజ్ఞతా
తిన్నె = వేదికా
తిప్ప = శైలకః
తిప్పతీఁగ = గుడూచీ
తిమింగిలము = తిమింగిలః
తిమురు = త్వరతే
తిమ్మఁడు = వానరః
తిమ్మన = స్వాస్థ్యం
తిమ్మనము = తేమనం
తిమ్మిరి = రక్తనిరోధః

తింగ

తియ్య—మధుర
తియ్యకంద—మధురసూరణః
తియ్యదానిమ్మ—మధురదాడిమః
తియ్యన—మాధుర్యం
తియ్యమామిడి—రసాలః
తిరపడు—స్థిరీభవతి
తిరస్కారము—తిరస్కారః
తిరిపెగ్గండు—భిక్షాటకః
తిరిపెము—భిక్షా
తిరిపెట్టు—శోధయతి
తిరుగంబడు—ఉత్తానీభవతి
తిరుగంబోత—ఉత్తానీకరణం
తిరుగంబోయు—ఉత్తానీకరోతి
తిరుగలి—ఘరట్టః
తిరుగుబోతు—అతిచారిన్
తిరుగుడు—భ్రమణం
తిరుగుడుబిల్ల—భ్రమణశలాకా
తిరుగుడల—నివర్తనం
తిరుగుబెంగము—చూ. పై
తిరుచూర్ణము—శ్రీచూర్ణం
తిరునాళ్ళ—దేవోత్సవః
తిరుమణి—శ్రీమణిః
తిలకము—తిలకం
తిలలు—తిలాః
తివాసి—చిత్రాసనం
తిండిగించు—పరిక్లేశతే
తీగ—లతా
తీగబచ్చలి—కలంబీ

తీవ్ర

తీట—కండూః
తీటకసింద—కచ్ఛురా
తీపురము—బాష్పా
తీక్ష్ణము—తీక్ష్ణ
తీతువు—తిత్తిరిః
తీపి—మాధుర్యం
తీపు—చూ. పై
తీయ—మధుర
తీయు—గృహ్ణాతి
తీరము—తీరం
తీరు—తీరయతి, శుధ్యతి
తీరుచు—పరిష్కరోతి
తీరుపరి—పరిష్కర్తా
తీరుపు—పరిష్కారః
తీరువ—శాలికరః
తీర్చు—శోధయతి, పరిష్కరోతి
తీర్థమాడు—స్నాతి
తీర్థము—తీర్థం
తీర్థవాసి—తీర్థవాసిన్
తీరిక—అవకాశః
తీలు—అవకాశో లభ్యతే
తీఱు—మ్రియతే
తీఱుగడ—సమాప్తిః
తీఱుపాటు, తీఱుబడి—అవకాశః
తీవరపడు—త్వరతే
తీవరపాటు—త్వరా
తీవరము—త్వరా
తీవ్రము—తీవ్ర

తుడిచేయు = అపనయతి
తుంగ = తృణభేదః
తుంగభద్ర = తుంగభద్రా
తుంట = ఖండః
తుంటరి = దుష్ట
తుంటి = కటిపార్శ్వం
తుండము = తుండం
తుండు = ఖండం
తుండెము = చూ. పై.
తుంపర = శీకరః
తుంపురు = శీకరః
తుకాటము = అతిజీర్ణం
తుచ్ఛ = అల్ప
తుచ్ఛుడు = నిరుపయోగిన్
తుచ్ఛము = తుచ్ఛ
తుటాయించు = అలక్ష్మీకరోతి
తుట్టతుద = అవసానం
తుట్టె = సమూహః
తుట్టెగట్టు = జటతి
తుట్టెపురుగు = క్షుద్రసర్పః
తుడుచు = సమ్మార్జయతి
తుడుపు = సమ్మార్జనం
తుడుము = వాద్యభేదః
తుత్తునియలు = ఖండఖండాః
తుద = అవసానం
తుది = అవసానం
తుదిముట్టు = సమాప్నోతి
తుదివంగడు = కనిష్ఠః

తునియ = ఖండః
తునియు = భజ్యతే
తునుగు = చూ. పై.
తునక = ఖండః
తుపాకీ = అయఃపక్షిః
తుపాను = సవాతవృష్టిః
తుప్ప = అల్పగుల్మః
తుప్పర = శీకరః
తుమ్మ = [illegible]
తుమ్మి = తుంబీ
తుమ్ము = క్షౌతి
తుమ్మెద = భ్రమరః
తుమ్మెదమామిడి = కోశామ్రః
తురక = మ్లేచ్ఛః
తురకవేప = తృణనింబః
తురాయి = శిరోభూషా
తురుష్కుడు = తురుష్కః
తుళ్ళు = క్షోదయతి
తులము = మానభేదః
తులసి = తులసీ
తులువ = కుత్సితః
తువాలు = కరవస్త్రం
తుష్టి = తుష్టిః
తూగు = దోలాయతే
తూగుమంచము = దోలామంచః
తూచు = తోలయతి
తూటు = రంధ్రః
తూడు = బిసం

తెట్టె

తూకము = భారః
తూనిక = ఉన్మానం
తూనీఁగ = పతంగికా
తూము = జలనాడీ
తూఱుపాఱఁబట్టు = విస్తృణయతి
తూరుపు = ప్రాగ్దిశా
తూరుపుఁగొండ = ఉదయాద్రిః
తూలు = చలతి
తృణము = తృణం
తృప్తి = తృప్తిః
తెంచు = త్రోటయతి
తెంపరి = సాహసికః
తెంపి = విధవా
తెంపు = త్రోటయతి - సాహసం
తెగ = సంఘః
తెగఁగొట్టు = ఖండయతి
తెగఁబడు = సాహసంకరోతి
తెగఁబాఱు = పలాయతే
తెగటాఱు = మ్రియతే
తెగటాఱుచు = మారయతి
తెగడ = త్రివృతా
తెగించు = సాహసంకరోతి
తెగు = ఛిద్యతే
తెగుదెంపు = సమాప్తిః
తెగులు = వ్యాధిః
తెగువ = సాహసం
తెచ్చు = ఆనయతి
తెట్టె = పటలం

తెలు

తెట్టెలుగట్టు = పంక్తీభవతి
తెడ్డు = తర్దూః, తండూః
తెనుఁగు = ఆంధ్రి
తెన్ను = మార్గః
తెప్ప = కోలః
తెప్పతిల్లు = సమాశ్వసితి
తెప్పన = శీఘ్రం
తెమడ = శ్లేష్మన్
తెమలు = నిఃసరతి
తెమ్మ = క్షేమః
తెర = యవనికా
తెరవరి = పథికః
తెరువు = మార్గః
తెర్లు = సలసలాయతే
తెఱచు = ఉద్ఘాటయతి
తెలుప, తెలుపి = అవకాశః
తెలుపుమఱుపు = మనోవైకల్యం
తెలఁగ = శూద్రః
తెలతెలఁబోవు = పాండురాయతే
తెలతెలవాఱు = ప్రభాతి
తెలికపిండి = పిణ్యాకం
తెలికవాఁడు = తైలికః
తెలియు = జ్ఞాయతే
తెలివి = జ్ఞానం
తెలివికత్తె = ప్రాజ్ఞా
తెలివికాఁడు = ప్రాజ్ఞః
తెలుఁగు = ఆంధ్రి
తెలుపు = వేదయతి, జ్ఞాపయతి

తేఱు

తెలుపుడు=జ్ఞప్తిః
తెల్ల=ధవళ
తెల్లన=ధావళ్యం
తెల్లము=స్పష్ట
తెగ=తాళాంకురః
తెగము=త్యాగః
తేజస్సు=తేజస్
తేజరిల్లు=ప్రకాశతే
తేట=ప్రసాదః
తేటతెల్ల=విస్పష్ట
తేటపడు=విశదీభవతి
తేదీ=తిథిః
తేనె=మధు; క్షౌద్రం
తేనెటీగ=సరఘా
తేనెదానిమ్మ=మధుదాడిమః
తేనెమామిడి=రసాలః
తేనెయరటి=మధుకదలీ
తేప=నారః
తేమ=తేమః
తేమగిల్లు=తేమతి
తేమనము=తేమనం
తేమము=తేమః
తేర=నైష్ఫల్యం
తేరకత్తియ=నిరర్థకా
తేరు=రథః
తేలు=ప్రసీదతి
తేలుకొను=చూ. పై.
తేలుచు=ప్రసాదయతి

తొంబ

తేలవేయు=ప్లావయతి
తేలాడు=ప్లవతే
తేలిక=లాఘవం
తేలిపోవు=లఘూభవతి
తేలు=ఉత్ప్రజతి; వృశ్చికః
తేలుకొండి=శూకవృక్షః
తేలుచు=ప్లావయతి
తైజసము=తైజసం
తైతిలము=తైతిలం
తైర్థికుండు=తైర్థికః
తైలపాయిక=తైలపాయికా
తైలము=తైలం
తైలికుండు=తైలికః
తైలీనము=తైలీనం
తొంగు=శేతే
తొంటిచేతివాడు=వికలహస్తః
తొంటిచేయి=చూ. పై.
తొంటి=పూర్వ
తొండ=సరటః
తొండపుదోము=ఘోణీ
తొండము=తుండం
తొండి=తుండిలః
తొందర=త్వరా
తొందరచేయు=త్వరయతి
తొందరపడు=త్వరతే
తొందరపాటు=త్వరా
తొందు=తుందిలః
తొంబడు=నవ

తొర

తొంబది = నవతిః
తొంబనూటు = నవశతం
తొక్క = త్వక్
తొక్కటు = సంకటః
తొక్కటపడు = సంకటాయతే
తొక్కటపాటు = సంకటః
తొక్కు = లేహ్యం
తొక్కడు = చూ. పై.
తొగరు = అరుణతంతుః
తొట్టిలబడు = స్ఖలతి
తొట్టి = నిపానం
తొట్రిల్లబడు = స్ఖలతి
తొట్రుపడు = చూ. పై.
తొట్రుపాటు = స్ఖాలిత్యం
తొట్ల } డోలా
తొట్లె }
తొడ = ఊరుః
తొడకు = చలతి
తొడిమ = వృంతం
తొడుగు = ధరతి
తొత్తు = దాసీ
తొన = ఫలఖండః
తొనకు = విచలతి
తొమ్ముండుము = ఏకోనార్ధశాతి
తొమ్మనూరు = నవశతం
తొమ్మిది = నవ
తొ... = ...రా
తొ... త్వరతే

తోఁడు

తొఱటు = కోటరః
తొఱటులవాఁడు = ఛిద్యతే
తొఱ్ఱ = కోటరః
తొఱ్ఱి = వైకల్యం
తొఱ్ఱివాఁడు = వికలః
తొలఁగు = అపసరతి
తొలఁగించు = అపసారయతి
తొలకరి = నవవృష్టిః
తొలకరించు =
తొలి = రంధ్రః
తొలిపలుకులు = వేదాః
తొలుచు = ఛిలతి
తొలుత = ప్రథమం
తొల్కరి = నవవృష్టిః
తొల్లి = పురా
తొళసి = తులసి
తోఁక = వాలః
తోఁకచుక్క = ధూమకేతుః
తోఁకమిరియము = వాలమరీచః
తోఁచు = భాతి
తోఁట = ఆరామః
తోఁటకాపు = వనపాలః
తోఁటకూర = మారిషః
తోఁటపోక = భూపూగః
తోఁటమాలియు = వనపాలః
తోఁటమాలె = చూ. పై.
తోఁటవాఁడు = చూ. పై.
తోఁడు = ఉపకరతి

తోఁడుఁదోఁగ — మాంత్రికః

తోఁడేలు — వృకః

తోఁపు — ఆరామః

తోఁబుట్టు — సోదరీ

తోఁబుట్టువు — యా. ప్రై.

తోఁడ — సాకం; సహ

తోఁడఁబుట్టు — సహజః

తోఁడఁబుట్టువు — యా. ప్రై.

తోఁడా — విరువం

తోఁడికోడలు — యాతృ - స్త్రీ

తోడితెచ్చు — ఆనయతి

తోడియల్లుఁడు — షడ్డకః

తోడివాఁడు — సమానః

తోడు — సహాయః

తోడుఁబోలు — ఉపసంగం

తోడుకొను — ఆతంచ్యతే

తోడుచల్లు — ఆతంచః

తోడునీడ — సహాయః

తోడుపడు — సహాయీ భవతి

తోడుపాటు — సాహాయ్యం

తోడుపెట్టు — ఆతంచతి

తోడ్కొను — ఆతంచ్యతే

తోత్రము — తోత్రం

తోమరము — తోమరం

తోము — ధావతి

తోరణము — తోరణం

తోరము — దోరః

తోలు — చర్మ, చారయతి

తోసిరాజు — అపనయనం

తౌషం — కంబూకం

తౌలఁబడు — దహ్యతే

తౌల్యము — తౌల్యం

త్యక్తము — త్యక్త

త్యజించు — త్యజతి

త్యాగము — త్యాగః

త్యాగి — త్యాగిన్

త్యాజ్యము — త్యాజ్యం

త్రయము — త్రయం

త్రయి — త్రయీ

త్రయోదశము — త్రయోదశ

త్రయోదశి — త్రయోదశీ

త్రవ్వకోల — ఖనిత్రం

త్రవ్వటము — ఖననం

త్రవ్వు — ఖనతి

త్రవ్వుకోలు — కుద్దాలః

త్రాఁచు — సర్పః

త్రాగు — పిబతి

త్రాగుడు — పానం

త్రాడు — పాశః

త్రాణ — శక్తిః

త్రాసము — త్రాసః

త్రాసు — తులా

త్రిక — త్రికా (గిరక)

త్రికోణము — త్రికోణం

త్రిపుట — త్రిపుటా

త్రిప్పుట — పర్యటనం

త్రిప్పకొను = ఆవర్తయతే
త్రిప్పు = భ్రామయతి
త్రిశూలము = త్రిశూలం
త్రుంచు = ఛినత్తి
త్రుప్పు = లోహమలం
త్రుళ్ళు = ఉత్పతతి
త్రెంచు = త్రోటయతి
త్రేంచు = ఉద్గిరతి
త్రేంపు = ఉద్గారః
త్రొక్కు = పదా మర్దయతి
త్రొక్కుడుపలక = పాదఫలకః
త్రోయు = ప్రణుదతి
త్రోవ = మార్గః
త్వర = త్వరా
త్వరితము = త్వరితం

ద

దంచు = అవహన్తి
దంటు = జార్ణసంబః
దండకడియము = కేయూరం
దండకము = దండకః
దండచేయి = ప్రగండః
దండనము = దండనం
దండనాయకుఁడు = దండనాయకః
దండనీతి = దండనీతిః
దండము = నమస్కారః
దండయాత్ర = యుద్ధయాత్రా
దండి = సమృద్ధ

దండించు = దండయతి
దండు = సేనా, సైన్యం
దండుగ = అలాభః
దండుబాట = ఘంటాపథః
దండులంజె = జారిణీ
దండె = దండః
దండెత్తు = అభియాతి
దండెము = దండః
దంతధావనము = దంతధావనం
దంతము = దంతః
దంతెన = మాయా
దంధనము = దంధనం
దంపతులు = దంపతీ-ద్వి
దంపు = అవహంతి
దంపుటిలు = అవహననగృహం
దంపుడు = అవహననం
దంభము = దంభః
దక్కు = ఉపభుజ్యతే
దక్షిణ = దక్షిణా
దక్షుఁడు = దక్షః
దగ్గఱ = సమీపం
దగ్గు = కాసతే, కాసః
దట్టన = స్నిగ్ధతా
దట్టము = స్నిగ్ధం, సాంద్ర
దట్టీ = అర్గళం
దట్టించు = ఘట్టయతి
దడ = వేపథుః
దడపడ = చూ. దై.

దడదడమను—వేపతే
దడి—అంతర్ధిః
దత్తుఁడు—దత్తకః
దత్తుఁడు—దత్తః
దద్దడము—దేవాలయకః
దద్దరిల్లు—ప్రతిధ్వనతి
దద్దళము—దేవాలయకః
దద్దురు—దద్రుః
దధి—దధి
దనియాలు—ధాన్యాకః
దనుక—పర్యంతం
దప్పళము—చోష్యం
దప్పి, దప్పిక—పిపాసా
దబదబ—త్వరా
దబ్బ—బృహజ్జంబీరః
దబ్బనము—గోణీసూచీ
దబ్బర—అనృతం
దబ్బున—శీఘ్రం
దమ్ము—శైత్యం, పంకః
దమ్ముకొను—జడీభవతి
దయ—దయా
దయచేయు—దయతే
దయ్యము—దైవం
దరి—తీరం
దరిద్రుఁడు—దరిద్రః
దరిసించు—పశ్యతి, సమర్పయతి
దరిసెనము—దర్శనం
దర్పణము—దర్పణః
దర్పము—దర్పః
దర్భ—దర్భః
దర్శనము—దర్శనం
దర్శము—దర్శః
దర్శించు—పశ్యతి
దవనము—దమనః
దవ్వు—క్రోశం
దవ్వు—దవీయస్
దశ—దశా
దశకము—దశకం
దశమి—దశమీ
దశాహము—దశాహః
దసిలీ—పీతాంబరం
దస్తూరి—లిపిః
దహనము—దహనం
దహించు—దహతి
దళము—దళం
దళసరి—స్నిగ్ధ
దాంపత్యము—దాంపత్యం
దాఁక—పర్యంతం
దాఁకొను—నిలీయతే
దాఁగిలిమూఁతలు—గుప్తక్రీడా
దాఁగు—తిరోదధాతి
దాఁచు—నిక్షిపతి
దాఁటు—లంఘతే
దాఁపరము—చౌర్యం, నిక్షేపః
దాఁపరించు—చోరయతి
దాఁపఱికము—గోపనం

దాఁపుడు, దాఁపురము=గోపనం

దాక=విశాలముఖపాత్రం

దాక్షిణ్యము=దాక్షిణ్యం

దాడి=ధాటీ, అభియానం

దాణా=ఘాసాహారః

దాది=ధాత్రీ, ఉపమాతృ - (స్త్రీ)

దానము=దానం

దానిమ్మ=దాడిమః

దాపరము=ప్రాప్తిః

దాపరించు=సంప్రాప్నోతి

దాపలి=వామ, సవ్య

దాపు=సమీపం

దాపురముగు=ప్రాప్యతే

దాపురించు=చూ. పై.

దాయ=జ్ఞాతిః, దాయాదః

దాయాదుఁడు=దాయాదః

దారబందము=ద్వారబంధః

దారము=తంతుః

దారి=మార్గః

దారిద్ర్యము=దారిద్ర్యం

దారుణము=దారుణ

దారువు=దారు . న

దార్ఢ్యము=దార్ఢ్యం

దాలి=భాగణః

దాసరి=దాసః

దాసి=దాసీ

దాసుఁడు=దాసః

దాస్యము=దాస్యం

దాహము=దాహః

దాళా పై సమ్యం

దించు=అవరోహయతి

దిండెన=గిరికర్ణికా

దిండు=ఉపధానః

దిక్కు=దిక్ (శకారాంతము)

దిగంబరుఁడు=దిగంబరః

దిగఁదుసుచు=అపవేష్టయతి

దిగఁదుడుపు=అపవేష్టనం

దిగఁబడు=నిమ్యతే

దిగనాడు=త్యజతి

దిగవిడుచు=చూ. పై.

దిగు=అవతరతి

దిగుమతి=అవతారణం

దిగులు=భీతిః

దిగువ=అధః

దిగువాయి=న్యూనతా

దిగ్గన=ఝటితి

దిగ్గున=చూ. పై.

దిగ్బంధము=దిగ్బంధః

దిటము=దృఢః

దిటవు=దార్ఢ్యం

దిట్ట=దృఢః

దిట్టఁడు=ధృష్టః

దిట్టము=నిర్ణయః

దిడ్డిసాకిలి=పశ్చిమద్వారం

దిద్దు=శిక్షయతి

దిద్దుపాటు=శిక్షా

దుండ

దినబత్తెము=దినభృతిః
దినము=దినం
దినవెచ్చము=దినభృతిః
దిమ్ము=ప్రాకారః, వప్రః
దిబ్బ=మేరుః
దిమ్మరి=అటనశీల
దిమ్మరివట్టు=భ్రామ్యతి
దివటీ=కరదీపః
దివసము=దివసః
దివాణము=రాజస్థానం
దివ్యము=దివ్య
దివ్వె=దీపః
దివ్వెకంబము=ప్రదీపః
దిశ=దిశా
దిసమొల=నగ్నతా
దిసమొలవాఁడు=నగ్నః
దీక్ష=దీక్షా
దీక్షించు=దీక్షతే
దీక్షితుఁడు=దీక్షితః
దీనుఁడు=దీనః
దీపము=దీపః
దీపావళి=దీపావళిః
దీప్తి=దీప్తిః
దీవించు=ఆశాస్తే
దీవెన=ఆశీర్వాదః
దుంగ=దారు-న
దుండగము=దౌష్ట్యం
దుండగీఁడు=దుష్టః

దుర

దుండతీకము=దౌష్ట్యం
దుంప=కందః
దుంపబచ్చలి=ఉపోదకీ
దుంపరాష్ట్రము=రాస్నా
దుఃఖపడు=దుఃఖ్యతి
దుఃఖపెట్టు=దుఃఖయతి
దుఃఖము=దుఃఖం
దుకాణము=ఆపణః
దుక్కి=కృషిః
దుడుకు=దౌష్ట్యం
దుడ్డు=ధనం, లగుడః
దుడ్డుకఱ్ఱ=లగుడః
దుత్త=భృంగారుః
దుద్దు=కర్ణికా
దున్న=మహిషః
దున్నపోతు=మహిషః
దున్ను=కర్షతి
దుప్పటి=ద్విపటీ
దుప్పి=చమూరుః
దుబ్బు=తృణస్తంబః
దుమారము=ధూళిః
దుముకు=చంక్రమతే
దుముకు=ఉత్ప్లవతే
దుమ్ము=ధూళిః
దురంతము=దురంతః
దురతిక్రమము=దురతిక్రమః
దురత్యయము=దురత్యయః
దురద=కండూః

దుర్మ

దురదకంద = మహాకందః
దురదగొండి = కండూరా
దురదృష్టము = దురదృష్టం
దురధిగమము = దురధిగమ
దురధ్వము = దురధ్వన్ - పుం
దురాచారము = దురాచారః
దురాచారుఁడు = దూ. పై.
దురాత్ముఁడు = దురాత్మన్ - పు
దురాయి = ఆజ్ఞా
దురాశ = దురాశా
దురితము = దురితం
దురుసు = కాఠిన్యం
దుర్గ = దుర్గా
దుర్గంధము = దుర్గంధః
దుర్గతి = దుర్గతిః
దుర్గమము = దుర్గమ
దుర్ఘటము = దుర్ఘట
దుర్జనుఁడు = దుర్జనః
దుర్జయుఁడు = దుర్జయః
దుర్దినము = దుర్దినం
దుర్ధరము = దుర్ధర
దుర్నయము = దుర్నయః
దుర్బలుఁడు = దుర్బలః
దుర్భరము = దుర్భర
దుర్భాగ్యుఁడు = దుర్భాగ్యః
దుర్భిక్షము = దుర్భిక్షం
దుర్మతి = దుర్మతిః
దుర్మరణము = దుర్మరణః

దూప

దుర్ముఖి = దుర్ముఖిన్ - త్రి
దుల్లిపులు = సంభ్రమః
దులుపు = పాతయతి
దువారము = ద్వారం
దువ్వ = ఘూళిః
దువ్వు = స్పృశతి
దువ్వు = పరిసాధయతి
దువ్వెన = కంకతః, కంకతికా
దుష్కరము = దుష్కర
దుష్కృతము = దుష్కృతం
దుష్టము = దుష్ట
దుస్తరము = దుస్తర
దుస్తు = వస్త్రం
దుశ్శాసనుఁడు = దుశ్శాసనః
దుస్సహము = దుస్సహ
దూఁకు = నిపతతి
దూఁకుడు = నిష్పన్నత
దూఁట = కదళీబిసం
దూఁటు = ఉల్లిఖతి
దూబరతిండి = సర్వభక్షకః
దూడ = వత్సః, వత్సా
దూడపాల = శారిబా
దూత = దూతః
దూతి = దూతీ
దూత్యము = దూత్యం
దూది = తూలః
దూదిపిమ్మ = తూలులింగకం
దూపము = ధూపః

దూపార్తి—ధూపార్తిక్యం
దూబ—అధమః, మందః
దూబూచి—అపవారణం
దూఘుడి—శిథిలబంధః
దూరము—దూరం
దూఱుమంకెన—మారోత్ప్లవనం
దూల—కండూః
దూలగొండి—కండూరః
దూలము—స్థూలదారు - న
దూషణము—దూషణం
దూషించు—దూషయతి
దూష్యము—దూష్య
దూసర—ఫలాస్వదనీ
దృఢము—దృఢ
దృతము—దృత
దృతి—దృతిః
దృశ్యము—దృశ్య
దృష్టము—దృష్ట
దృష్టాంతము—దృష్టాంతః
దృష్టాంతీకరించు—దృష్టాంతీకరోతి
దృష్టి—దృష్టిః
దెప్పు—ఉల్లుంఠతి
దెప్పుడు—ఉల్లుంఠనం
దెబ్బ—ప్రహారః
దెస—దిక్ (శకారాంతము)
దేండ్రి—తంతువాయః
దేకు—ఢౌకతే
దేబె—క్షీబః

దేవత—దేవతా
దేవతాడి—దేవతాళః
దేవదారి—దేవదారుః
దేవర—దేవః
దేవళము—దేవాలయః
దేవాంగి—తంతువాయః
దేవాలయము—దేవాలయః
దేవి—దేవీ
దేవు—మార్గయతి
దేవుడు—దేవః
దేవురించు—దీనాయతే
దేవురింపు—దైన్యం
దేవురుగొట్టు—దీనః
దేవులాడు—మార్గయతి
దేవేరి—రాజ్ఞీ, పట్టమహిషీ
దేశము—దేశః
దేశ్యము—దేశ్య
దేహము—దేహః
దేహయాత్ర—దేహయాత్రా
దైత్యుడు—దైత్యః, రాక్షసః
దైన్యము—దైన్యం
దైవతము—దైవతం
దైవము—దైవం
దైవికము—దైవికం
దొంగ—చోరః
దొంగపని—చౌర్యం
దొంగిలించు—చోరయతి
దొంగిలు—మా. పై.

దొణ

దొంగు = నిలీయతే
దొండ = తుండికేరీ.
దొంతర = పరంపరా
దొంతి = చూ. పై.
దొగ్గలి = రక్తబాష్పః
దొడ్డ = అధిక, మహత్ - త్రి
దొడ్డి = ఆవరణం
దొన = గిరినిర్ఝరః
దొన్నె = ద్రోణీ
దొప్ప = చూ. పై.
దొమ్మ = ఉరస్తంభః
దొమ్మి = తుములయుద్ధం
దొర = రాజన్, ప్రభుః
దొరకు = లభ్యతే, మిళతి
దొరకుపడు = గృహ్యతే
దొరలు = లుట్యతి
దొరసాని = రాజ్ఞీ
దొరువు = దీర్ఘికా
దొర్లు = లుట్యతి
దొలువు = లోటయతి
దోఁకు = తక్ష్ణతి
దోఁకుడుపార = ఖనిత్రం
దోఁచు = చోరయతి, ముష్ణాతి
దోఁటి = వక్రాయసం
దోఁపరి = చోరః
దోఁపిడి = చౌర్యం
దోఁపు = ప్రవేశయతి
దోణము, దోనము = ముద్గః

ద్రవ

దోదసి = ద్వాదశీ
దోనె = నౌకా, ద్రోణీ
దోమ = మశకః
దోమతెర = చతుష్కీ, మశకయవనికా
దోయి = యుగళీ
దోరగిల్లు = అరుణాయతే
దోరణ = తోరణః
దోవతి = పరిధానం
దోషము = దోషః
దోషి = దోషిన్ - పు
దోషించు = దుష్యతి
దోస = కర్కటీ
దోసిలి = అంజలిః
దోసె = దోసకః
దౌడ = తాలు - న
దౌడు = ధావనం
దౌత్యము = దౌత్యం
దౌరాత్మ్యము = దౌరాత్మ్యం
దౌర్జన్యము = దౌర్జన్యం
దౌర్భాగ్యము = దౌర్భాగ్యం
దౌవారికుఁడు = దౌవారికః
దవ్వు = దూరం
దౌష్ట్యము = దౌష్ట్యం
దౌహిత్రుఁడు = దౌహిత్రః
ద్యూతము = ద్యూతం
ద్యోతకము = ద్యోతక
ద్రవంతి = ద్రవంతీ (ఎలుకజీడి)
ద్రవము = ద్రవః

ద్రవించు=ద్రవతి
ద్రవిడము=ద్రవిడః
ద్రవ్యము=ద్రవ్యం
ద్రాక్ష=ద్రాక్షా
ద్రావకము=ద్రావకః
ద్రావిడము=ద్రావిడభాషా
ద్రావిడుఁడు=ద్రావిడః
ద్రుఘణము=ద్రుఘణః (ఇనుపగుదియ)
ద్రుతము=త్వరితం
ద్రుపదము=ధ్రువపదం, (బొండకొయ్య)
ద్రువయము=ద్రువయం (త్రాసు మూర-తూము। మొ॥ కొలత)
ద్రూణము=ద్రూణః (ఎఱ్ఱతేలు)
ద్రొబ్బు=ప్రణుదతి
ద్రోణి=ద్రోణీ (దోనె)
ద్రోణుఁడు=ద్రోణాచార్యః
ద్రోవది=ద్రౌపదీ
ద్రోహము=ద్రోహః
ద్రోహి=ద్రోహిన్ - పు
ద్వంద్వము=ద్వంద్వం
ద్వయము=ద్వయం
ద్వయి=ద్వయీ
ద్వాదశాంగుళము=వితస్తిః
ద్వాపరము=ద్వాపరః
ద్వారపాలకుఁడు=ద్వారపాలకః
ద్వారబంధము=ద్వారబంధః
ద్విజుఁడు=ద్విజః
ద్వితీయ=ద్వితీయా

ద్విభాషి=ద్విభాషిన్ - (తుపాసి,
ద్వీపము=ద్వీపః (దుబాసి
ద్వేషము=ద్వేషః
ద్వేషి=ద్వేషిన్ - పుం
ద్వేషించు=ద్వేష్టి
ద్వేష్యుఁడు=ద్వేష్యః
ద్వైతము=ద్వైతం

ధ

ధట=ధటా (తక్కెడ)
ధటి=ధటీ (గోచి)
ధటిని=ధటినీ - (నూలు మొలత్రాడు)
ధనము=ధనం
ధనికుఁడు=ధనికః
ధనిష్ఠ=ధనిష్ఠా
ధనుర్ధరుఁడు=ధనుర్ధరః
ధనువు=ధనుస్ - న
ధన్యుఁడు=ధన్యః
ధన్వంతరము=ధన్వంతరం (వింటిపట్టు)
ధన్వంతరి=ధన్వంతరిః
ధన్వ=ధన్వన్ - పు (మెట్టనేల)
ధమ్మిల్లము=ధమ్మిల్లః - (కొప్పు)
ధరించు=ధరతి
ధర్మము=ధర్మః
ధర్మరాజు=ధర్మరాజః
ధర్మాత్ముఁడు=ధర్మాత్మన్ - పు
ధాటి=ధాటీ

ధాతువు=ధాతుః
ధాన్యము=ధాన్యం
ధార=ధారా
ధారణ=ధారణా
ధారపోయు=ధారయాఽర్పయతి
ధారాళము=ధారాళ
ధార్మికుడు=ధార్మికః
ధావళ్యము=ధావళ్యం
ధిక్కారము=ధిక్కారః
ధీమంతుడు=ధీమాన్
ధీరుడు=ధీరః
ధుంధుమారము=ధుంధుమారః
(కఱదూపము, పట్టుపురుగు)
ధురంధరుడు=ధురంధరః
ధూపము=ధూపః
ధూమకేతువు=ధూమకేతుః, ఉత్పాతః
ధూర్తుడు=ధూర్తః
ధూళి=ధూళిః - స్త్రీ
ధూసరము=ధూసరః
ధైర్యము=ధైర్యం
ధైవతము=ధైవతః
ధోరణి=ధోరణిః - స్త్రీ
ధ్యానము=ధ్యానం
ధ్యానించు=ధ్యాయతి
ధ్రువుడు=ధ్రువః
ధ్వంసము=ధ్వంసః
ధ్వజము=ధ్వజః
ధ్వని=ధ్వనిః - పు
ధ్వనించు=ధ్వనతి

న

నంగనాచి=ప్రౌఢా
నంగి=తుంబుకం
నంజు=శ్లేష్మ, శోఫః
నంజుడు=మాంసం
నందన=సంభసః
నంది=నందిన్ - పు
నందివర్ధనము=నందివర్ధనః
నంద్యావర్తము=నంద్యావర్తః
నంబి=విష్ణ్వర్చకః
నక్క=జంబుకః
నక్కదోస=చిర్భటః
నక్కిళ్లు=దంతసంధయః
నక్కు=నిలీయతే
నక్తము=నక్తం
నక్షత్రమాల=నక్షత్రమాలా
నక్షత్రము=నక్షత్రం
నగ=భూషణం
నగరము=నగరం
నగరి=నగరీ
నగవరి=హాసిన్ - పు
నగు=హసతి
నగుబాటు=అపహాసః
నచ్చిక=విశ్వాసః
నచ్చు=విశ్వసితి
నచ్చుకాడు=అలసః

నష్టపెట్టు=బాధతే
నటనము=నటనం
నటి=నటీ
నటించు=నటతి
నటుఁడు=నటః
నట్టడవి=అరణ్యమధ్యం
నట్టనడుము=సమమధ్యం
నట్టిల్లు=గృహమధ్యం
నట్టుకొట్టు=అలసాయతే
నట్టువాఁడు=నటకః
నట్టేఱు=నదీమధ్యం
నడ=గమనం
నడచు=చరతి, గచ్ఛతి
నడత=ప్రవర్తనం
నడపు=చారయతి
నడబావి=వాపీ
నడవ=అంగణం
నడవడి=చరిత్రం
నడనడిక=చూ. పై.
నడి=మధ్యమ
నడికిరేయి=అర్ధరాత్రం
నడితి=వృత్తం
నడివ్రేలు=మధ్యమా
నడు=మధ్య
నడుకు=వేపతే, కంపతే
నడుకోను=చూ. పై
నడుగుంట=బ్రహ్మరంధ్రం
నడుచు=గచ్ఛతి, చరతి

నడుమంతరము=మధ్యకాలః
నడుమంత్రము=చూ. పై.
నడుము=మధ్యం
నడుముకట్టుకొను=ఆయత్తీభవతి
నడురేయి=అర్ధరాత్రం
నడువడి=వృత్తం
నడ్డి=కుబ్జతా
నడ్డిగుంట=పశ్చాదుదరం
నడ్డిముక్కువాఁడు=అవటీటః
నతి=నతిః
నత్త=శంబూకకీటః
నత్తగుల్ల=శంబూకః
నత్తి=ఆక్షేపః
నత్తివాఁడు=ఆక్షేపకః
నత్తు=నాసాభరణం
నది=నదీ
నన్నూఱు=చతుశ్శతం
నపుంసకుఁడు=నపుంసకః
నమలు=చర్వతి
నమస్కరించు=నమస్కరోతి
నమస్కారము=నమస్కారః
నమకము=నమకం
నమ్మిక=విశ్వాసః
నమ్ము=విశ్వసితి
నయగారము=మార్దవం
నయనము=నయనం
నయము=లాభః
నరకము=నరకః

నల్లి

నరము—ధమనీ, నాడీ
నరసింగడు—నరసింహః
నరుడు—నరః
నరేంద్రుడు—నరేంద్రః
నర్తకి—నర్తకీ
నర్తకుడు—నర్తకః
నర్తనము—నర్తనం
నర్తించు—నృత్యతి
నర్మద—నర్మదా
నఱకు—ఖండయతి
నఱుకుడు—ఖండనం
నఱుకు—ఖండయతి
నలగు—నిపీడ్యతే
నలచు—నిపీడయతి
నలి—రోగః
నలికళ్ళపాము—రక్తపుచ్ఛః
నలుగు—నిపీడ్యతే
నలుగురు—చత్వారః
నలుపు—నిపీడయతి
నలుపు—నైల్యం
నలువండ్రు—చత్వారింశత్
నలువది—చూ. పై.
నలువురు—చత్వారః - పుం. బ.
నలుసు—లేశః, రేణుః
నల్లగ్రుడ్డు—కనీనికా
నల్లపూస—నీలలోహితం
నల్లమందు—అహిఫేనః
నల్లి—మత్కుణః

నాగ

నల్లేరు—వజ్రవల్లీ
నవ్యము—నవ్యః, కిష్కు—చతుష్కోణం
(నమున్న అమూరలదూరము)
నలంత }
నవంత } కాశ్యర్యం; రోగః
నవకము—కోమలత్వం
నవనీతము—నవనీతం
నవమి—నవమీ - స్త్రీ
నవయు—క్లిశ్యతే
నవసాగరము—నవసారః
నవ్వు—హసతి, హాసః
నవ్వుబాటు—అపహాసః
నవ్వులాట—పరిహాసః
నశించు—నశ్యతి
నశ్వరము—నశ్వర
నష్టము—నష్ట
నష్టి—నష్టిః
నస—ఉపద్రవః
నాంది—నాందీ - స్త్రీ
నాగలి—హాలః, లాంగలః
నాచు—కుంభికా (నీటిలోని తీగపాచి)
నాడు—తదా
నాపరాయి—విమశిలా
నాకబలి—నాకబలిః
నాకు—లేఢి
నాగకేసరము—నాగకేసరః
నాగస్వరము—నాగస్వరః

నాయ — నిక

నాగమల్లె=అష్టపత్రికా
నాగరికత=నాగరికతా
నాగరికము=నాగరికః
నాగవల్లి=నాకబలిః
నాగవాసము=నాగదంతకః
నాగసరము=నాగస్వరః
నాగస్వరము=చూ. పై.
నాటకము=నాటకః
నాటకశాల=నాటకశాలా
నాటు=గుంఫతి, వపతి
నాటుకొను=రోహతి
నాట్యము=నాట్యం
నాడి=నాడీ
నాణెకము=నాణకం, నాణెము
నాణెము=నాణకం
నాథము=భృతిః
నాదము=నాదః
నాథుఁడు=నాథః
నాను=క్లిద్యతే
నానుడి=కింవదంతీ
నానుడు=క్లిన్నః
నానుడువాన=బిందువృష్టిః
నాభి=నాభిః - పు
నామకరణము=నామకరణం
నామధేయము=నామధేయం
నాము=జూర్ణాంకురః
నాయకుఁడు=నాయకః
నాయన=తాతః, జనకః

నాయము=న్యాయః
నాయిక=నాయికా
నార=వల్కలం
నారమడి=వాల్కలం
నారసము=నారాచః
నారి=జ్యా, శింజినీ - స్త్రీ
నారింజ=నారంగః
నారికుఱుపు=నాడీవ్రణః
నాలు=సస్యాంకురః
నాలిక=రసనా, జిహ్వా
నాలిముచ్చు=కుత్సితః
నాలుక=రసనా, జిహ్వా
నాలుగు=చత్వారః - పు; చతస్రః - స్త్రీ; చత్వారి - న
నావ=నౌః, తరణిః - స్త్రీ
నావికుఁడు=నావికః
నాశము=నాశః
నాశిలు=క్షయతి
నాస్తికుఁడు=నాస్తికః
నాస్తిక్యము=నాస్తిక్యం
నాళము=నాళః
నించు=పూరయతి
నిండు=పూర్యతే
నింద=నిందా
నిందించు=నిందతి
నింపాది=ఆరోగ్యం, కల్యః - అ
నింపు=పూరయతి
నికరము=శ్రేష్ఠ

నిక్లిష్టము=నిక్లిష్ట
నిక్కచ్చి=నిర్బంధః
నిక్షయము=నిక్షయః
నిక్కాక=అత్యుత్కృష్టా
నిక్కు=ఉన్నమతి
నిక్షేపము=నిక్షేపః
నిగనిగ=వైశద్యం
నిగుడు=ఉన్నమతి, వ్యాప్నోతి
నిగుడుచు=విజృంభతే
నిగుడు=భస్త్రా - న
నిగ్గు=హాసయతి, నిష్కృష్టం
నిగ్రహించు=నిగృహ్ణాతి
నిఘంటువు=నిఘంటుః
నిచ్చెన=నిశ్రేణిః - స్త్రీ
నిజము=నిజం, సత్యం
నిట్ట=స్తంభః
నిట్టూరుచు=నిఃశ్వసితి
నిట్టూరుపు=నిఃశ్వాసః
నిడివి=దైర్ఘ్యం
నిత్యమల్లె=నిత్యమల్లీ
నిత్యము=నిత్య
నిదర్శనము=నిదర్శనం
నిదానము=సావధానం
నిదానించు=అవదధాతి
నిద్ర=నిద్రా
నిద్రపోవు=నిద్రాతి
నిద్రించు=స్వా, పై
నిధి=నిధిః - పుం

నిన్న=హ్యః - అ.
నిపుణుడు=నిపుణః
నిప్పచ్చరము=దారిద్ర్యం
నిప్పు=అగ్నిః
నిబంధనము=నిబంధనం
నిబద్ధి=సత్యం
నిబ్బరము=నిర్భరః
నిమంత్రణము=నిమంత్రణం
నిమంత్రించు=నిమంత్రయతే
నిమంత్రితుడు=నిమంత్రితః
నిమిత్తము=నిమిత్తం
నిమిషము=నిమిషః
నిమ్మ=జంబీరః
నిమ్మళము=స్వాస్థ్యం
నిమ్మళించు=శామ్యతి
నియతము=నియతం
నియమము=నియమః
నియమించు=నియచ్ఛతి
నియమితము=నియమిత
నియామకుడు=నియామకః
నియోగి=నియోగీ
నియోగించు=నియోజయతి
నియ్యోగి=మంత్రీ
నిరంకుశము=నిరంకుశం
నిరంతరము=నిరంతరం
నిరపరాధుడు=నిరపరాధః
నిరపాయము=నిరపాయః
నిరర్థకము=నిరర్థకం

నిర్ణీ

నిరర్థకము = నిరర్థకం
నిరసించు = నిరస్యతి
నిరాకారుడు = నిరాకారః
నిరాఘాటము = నిరాఘాటం
నిరాతంకము = నిరాతంకం
నిరాపనింద = అపవాదః
నిరాయాసము = నిరాయాసం
నిరాశము = నిరాశం
నిరాహారము = నిరాహారం
నిరీక్షణము = నిరీక్షణం
నిరీక్షించు = నిరీక్షతే
నిరుకు = నిర్ణయః
నిరుడు = పరుత్ - అ
నిరుపద్రవము = నిరుపద్రవం
నిరూపించు = నిరూపయతి
నిర్వృతి = నిర్వృతిః
నిరోధించు = నిరుణద్ధి
నిర్గంధము = నిర్గంధం
నిర్గమనము = నిర్గమనం
నిర్గమము = నిర్గమనం
నిర్గమము = నిర్గమః
నిర్గమించు = నిర్గచ్ఛతి
నిర్జనము = నిర్జనం
నిర్జలము = నిర్జలం
నిర్ణయము = నిర్ణయః
నిర్ణయించు = నిర్ణయతి
నిర్ణాయకుడు = నిర్ణాయకః
నిర్ణీతము = నిర్ణీతం

నిల

నిర్దయుడు = నిర్దయః
నిర్దుష్టము = నిర్దుష్టం
నిర్దేశము = నిర్దేశః
నిర్దేశించు = నిర్దిశతి
నిర్దోషము = నిర్దోషం
నిర్ధనుడు = నిర్ధనః
నిర్ధారణ = నిర్ధారణా
నిర్బంధము = నిర్బంధః
నిర్బంధించు = నిర్బధ్నాతి
నిర్భయము = నిర్భయం
నిర్భాగ్యుడు = నిర్భాగ్యః
నిర్మలము = నిర్మలం
నిర్మాణము = నిర్మాణం
నిర్మించు = నిర్మాతి
నిర్మూలము = నిర్మూలం
నిర్మూలించు = నిర్మూలయతి
నిర్లజ్జము = నిర్లజ్జం
నిర్వచించు = నిర్వక్తి
నిర్వహించు = నిర్వహతి
నిర్వాహకుడు = నిర్వాహకః
నిర్వాహము = నిర్వాహః
నిర్వికారుడు = నిర్వికారః
నిర్విఘ్నము = నిర్విఘ్నం
నిర్విణ్ణుడు = నిర్విణ్ణః
నిర్వ్యాజము = నిర్వ్యాజం
నిఱ్ఱనీలుగు = గర్వతి
నిలబడు = తిష్ఠతి
నిలక = స్థాయీభావః

నిలుకడ—స్థాయీభావః
నిలుచు—తిష్ఠతి
నిలుపు—స్థాపయతి
నిలువరము—స్థిరం
నిల్కడ—స్థైర్యం
నివసించు—నివసతి
నివారించు—నివారయతి
నివాసము—నివాసః
నివుడు—విజృంభతే
నివేదించు—నివేదయతి
నివేదితము—నివేదితం
నివేద్యము—నివేద్యం
నివ్వరి—నీవారః
నివ్వాళించు—నీరాజయతి
నివ్వాళి—ఆరార్తిక్యం
నివ్వెర, నివ్వెఱ—పారవశ్యం, ఆశ్చర్యం
నివ్వెఱపడు—వివశీభవతి
నివ్వెఱపాటు—వివశతా
నిశాచరుడు—నిశాచరః
నిశితము—నిశితః
నిశ్చయము—నిశ్చయః
నిశ్చయించు—నిశ్చయతి, నిశ్చినోతి
నిశ్చింతుడు—నిశ్చింతః
నిశ్చితము—నిశ్చితం
నిశ్చేష్టితుడు—నిశ్చేష్టితః
నిశ్వసించు—నిశ్వసితి
నిశ్వాసము—నిఃశ్వాసః

నిశ్శబ్దము—నిశ్శబ్దం
నిశ్శేషము—నిశ్శేషం
నిషిద్ధము—నిషిద్ధం
నిషేకము—నిషేకః
నిషేధము—నిషేధః
నిషేధించు—నిషిధ్యతి
నిష్కర్ష—నిష్కర్షః
నిష్కర్షించు—నిష్కర్షతి
నిష్కృతి—నిష్కృతిః
నిష్ఠ—నిష్ఠా
నిష్ఠురము—నిష్ఠురం
నిష్ప్రయోజనము—నిష్ప్రయోజనం
నిష్ఫలము—నిష్ఫలం
నిసి—అర్ధరాత్రిః
నిస్పృహము—నిస్పృహం
నిస్సంతు—నిస్సంతతిః
నిస్సత్తువ—నిస్సత్త్వం
నిస్సారము—నిస్సారం
నీచుడు—నీచః
నీటు—సౌందర్యమదః
నీడ—ఛాయా
నీతి—నీతిః
నీరసము—నీరసం
నీరాడు—ప్రస్నాతే, మజ్జతి, స్నాతి
నీరు—నీరం
నీరుకాకి—మద్గుః
నీరుకావి—అరుణః
నీరుకుక్క—జలశునకః

నుడు

నీరుకోఁతి = శింశుమారః
నీరుకోడి = పరిప్లవః
నీరుగన్నేరు = హింజలః
నీరుగొబ్బి = ఇక్షురః
నీరుడి = అతిమాత్రం
నీరుదోసము = కోషాయికా
నీరుపాము = అలగర్దః
నీరుముంపు = కచ్ఛః
నీరుల్లి = పలాండుః
నీరువంగ = వృంతాకః
నీలము = నీలం
నీలి = నీలీ (నీలిచెట్టు)
నీలుగు = విజృంభతే
నీవు = త్వం - త్రి
నీళ్లాడు = ప్రసవతి
నుచ్చిళ్లు = ఫేనః
నుడి = వచనం
నుడికారము = వాక్చాతుర్యం
నుడుగు, నుడువు = వదతి
నుతి = నుతిః
నుతించు = నౌతి
నుదురు = లలాటం
నునుపు = స్నిగ్ధతా
నున్నన = చూ. పై.
నున్నని = స్నిగ్ధ
నుయ్యి = కూపః
నురుఁగు = ఫేనః
నురుఁగుదబ్బ = కాలఖండః

నెమ్మి

నులక = కుశః
నులి = అంత్రశూలా
నులిపురుగులు = క్రిమి విశేషాః
నువ్వులు = తిలాః
నుసి = చూర్ణం
నుసిపురుగు = ఘుణః
నూక = శంబూకః
నూతనము = నూతనం
నూనె = తైలం
నూరుచు = మర్దయతి
నూర్పిడి = మర్దనం
నూర్చు = చూ. పై.
నూఱు = ఉత్తేజయతి, శతం
నూలు = తంతుః
నృత్తము = నృత్తం
నృత్యము = చూ. పై.
నృపుఁడు = నృపః
నెగ్గు = నిర్వహతి
నెట్టు = ప్రణుదతి
నెత్తి = శిరస్ - న
నెత్తురు = రక్తం
నెత్తురుబంక = గ్రీహాసీ
నెనరు = దయా
నెపము = నిభః
నెమరు = రోమంథః
నెమరుచు = రోమంథాయతే
నెమిలి = మయూరః
నెమ్మి = క్షేమః

నేల

నెమ్మికొను—తీవ్యతి
నెయ్యి—ఘృతం
నెరపు—తనోతి
నెరసు—గోపః
నెఱ్ఱె—భేదః
నెల—మాసః
నెలవంక—బాలచంద్రః
నెలవు—నివాసః
నెల్లి—అగ్నిమంథః
నెళవు—పరిచయః
నేడు—అద్య - అ
నేతకాండ్రు—కువిందః
నేతపలక—వేమా
నేతపురుగు—తంతువాయః
నేత్రము—నేత్రం
నేను—అహం - త్రి
నేపాళము—నేపాళః
నేము—స్రిస్నోటతే
నేయు—వయతి
నేరము—అపరాధః
నేరుచు—అభ్యస్యతి
నేరుపరి—సమర్థః
నేరుపు—అభ్యాసయతి, అభ్యాసః
నేరేడు—జంబూః - స్త్రీ
నేల—భూమిః
నేలగుమ్మడి—భూకర్కారుః
నేలగుమ్మడు—విదారీ
నేలగొలిమిడి—గోలోమివి

నౌక

నేలజమ్మి—శమీరః
నేలతంగేడు—ఆహుల్యః
నేలతాడు—తాళమూలికా
నేలములక—వార్తాకీ
నేలవేము—భూనింబః
నేస్తకాడు—స్నేహితః
నేస్తము—స్నేహః
నేస్తగాలు—స్నేహితా
నైగనిగ్యము—నైగనిగ్యం
నైచ్యము—నైచ్యం
నైజము—నైజం
నైపుణ్యము—నైపుణ్యం
నైమిత్తికము—నైమిత్తికం
నైయాయికుడు—నైయాయికః
నైర్మల్యము—నైర్మల్యం
నైల్యము—నైల్యం
నైవేద్యము—నైవేద్యం
నైష్ఠికుడు—నైష్ఠికః
నైష్ఠుర్యము—నైష్ఠుర్యం
నైసర్గికము—నైసర్గికం
నొంచు—తుదతి
నొక్కు—నిపీడయతి
నొగ—కూబరః
నొచ్చుకొను—పశ్చాత్తపతి
నొప్పి—బాధా, శూలా
నోము—వ్రతం
నోరు—వక్త్రం, ఆస్యం
నౌక—నౌకా, నౌః

సంద్రే

నాణు=స్నుసా - త్రీ.
న్యగ్రోధము=న్యగ్రోధం
న్యాయము=న్యాయః

ప

పంకించు=కంపయతే
పంచగవ్యము=పంచగవ్యం
పంచపాత్రము=పంచపాత్రం
పంచమి=పంచమీ
పంచముఁడు=పంచమః
పంచవన్నె=పంచవర్ణం
పంచాంగము=పంచాంగం
పంచాయతి=పంచాయతిః
పంచితము=గోమూత్రం
పంచివేఁత=విభాగః
పంచె=అంగవస్త్రం
పంచ=ఉపగృహం
పంచదార=శర్కరా
పంచు=విభజతి
పంజరము=పంజరం
పంట=ఫలం
పంటకాఁపు=కృషీవలః
పండితుఁడు=పండితః
పండు=ఫలం, ఫలతి
పండుకొను=శేతే
పండుగ=పర్వన్ - నపు
పండువెన్నెల=పూర్ణచంద్రికా
పండ్రెండు=ద్వాదశ

పగు

పంతగాఁడు=దృఢప్రతిజ్ఞః
పంతగించు=ప్రతిజ్ఞాం నాతి
పంతము=ప్రతిజ్ఞా
పంతులు=ఉపాధ్యాయః
పంద=భీరుః
పంది=సూకరః
పందిరి=మండపః
పందిలి=చూ. పై.
పందుము=సంధిచతుష్టయం
పందెము=పణః
పంపకము=విభాగః
పందొమ్మిది=ఏకోనవింశతిః
పంపకము=ప్రేషణం
పంపరపనస=సంపరా
పంపించు=ప్రేషయతి
పంపు=చూ. పై.
పక్క=శయనం, పార్శ్వం
పక్వము=పక్వం
పక్షపాతము=పక్షపాతః
పక్షము=పక్షః
పక్షి=పక్షిన్ - పుం
పగ=వైరం
పగఁబట్టు=వైరాయతే
పగడము=ప్రవాళః
పగలు=దివా - అ
పగవాఁడు=శత్రుః
పగులఁగొట్టు=భినత్తి
పగులు, పగుళ్ళువారు=భిద్యతే

పట్టు

పగ్గము=ప్రగ్రహః
పగ్గె=పృశ్నా - స్త్రీ
పంక్తి=పంక్తిః - స్త్రీ
పచనము=పచనం
పచ్చి=ఆమః
పచ్చిక=శాదః
పచ్చ=మరకతం
పచ్చడము=ద్విపటీ, నీశారః, ప్రావరణం
పచ్చడి=లేహ్యం
పచ్చన=హారితః
పచ్చాకు=హారితపత్రికా
పటము=చిత్రం
పటాలము=సైన్యం
పటిక=పటాణకం
పటిమ=పటిమన్ - పు
పటుకారు=సందంశః
పట్ట=త్వక్ - చకారాంతము
పట్టడ=ఆవేశనం
పట్టణము=పట్టణం
పట్టపగలు=మధ్యాహ్నః
పట్టపుటేనుఁగు=భద్రగజః
పట్టా=పట్టికా
పట్టించు=గ్రాహయతి
పట్టిక=పట్టికా (మంచము మొ॥ దాని చట్టము, కమ్మరిజాగలి)
పట్టిసము=పట్టిసః
పట్టు=గ్రహణం, గ్రాహః, కౌశేయం

పత

పట్టుఁగొమ్మ=ఆధారః
పట్టుకారు=సందంశః
పట్టుకొను=గృహ్ణాతి
పట్టుగలి=అభినివేశః
పట్టుపురుగు=ధుంధుమారః
పట్టుబడి=మానం
పట్టువడు=గృహ్యతే
పట్టె=పట్టికా
పట్టెడ=కంఠాభరణం
పట్టెమంచము=పట్టికామంచః
పట్నము=పట్టణం
పతనము=పతనం
పతించు=పతతి
పడగ=ఫణః
పడమర=ప్రతీచీ
పడవ=ద్రోణీ
పడికట్టు=మర్యాదా
పడిగాపు=సేవకః
పడిదెము=చౌర్యం
పడిసెము=శైత్యం
పడు=పతతి
పడుక=శయనం
పడుకటిల్లు=శయనగృహం
పడుగు=ఓతం
పడుచు=కన్యా, తరుణీ
పడుచువాఁడు=తరుణః
పడ్డ=ఉపసర్యా
పతంగము=పతంగః

పని

పతి=పతిః - పు
పతితుఁడు=పతితః
పతివ్రత=పతివ్రతా
పత్తిరి=పత్రిం
పత్ని=పత్నీ
పత్రము=పత్రం
పత్రిక=పత్రికా
పథికుఁడు=పథికః
పథ్యము=పథ్యం
పదకము=పదకం
పదను=సమయః
పదను=ఆర్ద్రతా
పదము=పదం
పదవి=పదవీ
పదార్థము=పదార్థః
పదారు=షోడశ
పది=దశ, పంక్తిః
పదిలము=జాగ్రత్తా
పదుగురు=బహవః
పద్దు=అంకనం
పద్యము=పద్యం
పద్ధతి=పద్ధతిః
పద్నాల్గు=చతుర్దశ
పద్మరాగము=పద్మరాగః
పన=పూలః, గుచ్ఛః
పనస=పనసః
పని=వ్యాపారః
పనిముట్టు=ఉపకరణం

పర

పనివాఁడు=కింకరః
పన్నము=ప్రశ్నః
పన్నిదము=పణం
పన్నిద్దఱు=ద్వాదశ
పన్నీరు=పన్నీరం
పన్ను=కరః, బలిః
పన్ను=రచయతి
పన్నుగడ=రచనా
పన్నుండు=శ్వేతే
పప్పు=సూపం
పప్పు=దాళీ
పబ్బము=ఉత్సవః
పయనము=ప్రయాణం
పయనించు=ప్రయాతి
పయరు=మలయానిలః
పరంపర=పరంపరా
పరక=అష్టమభాగః
పరగడుపు=రిక్తోదరం
పరతంత్రుఁడు=పరతంత్రః
పరదేశి=పరదేశిన్ - పు
పరమము=పరమః
పరమహంస=పరమహంసః
పరమాణువు=పరమాణుః
పరమాత్మ=పరమాత్మన్ - పు
పరమాన్నము=పరమాన్నం
పరవశము=పరవశం
పరస్పరము=పరస్పరం
పరస్మైపదము=పరస్మైపదః

పరాకు—పరదృష్టిః
పరాకుపడు—ప్రమాద్యతి
పరాక్రమము—పరాక్రమః
పరాగము—పరాగః
పరాఙ్ముఖుడు—పరాఙ్ముఖః
పరాజయము—పరాజయః
పరాత్పరుడు—పరాత్పరః
పరాధీనుడు—పరాధీనః
పరాభవము—పరాభవః
పరాభవించు—పరాభవతి
పరాభూతుడు—పరాభూతః
పరామరిక—పరామర్శః
పరాయి—ఇతరః
పరికరము—పరికరః
పరికించు—పరీక్షతే
పరికిణీ—అప్రపదీనం
పరిగ్రహించు—పరిగృహ్ణాతి
పరిచయము—పరిచయః
పరిచయించు—పరిచయతి, పరిచినోతి
పరిచారకుడు—పరిచారకః
పరిచారిక—పరిచారికా
పరిఢవము—అతిశయః
పరిఢవించు—అతిశేతే
పరిణమించు—పరిణమతి
పరిణయము—పరిణయః
పరిణామము—పరిణామః
పరితపించు—పరితప్యతే
పరితాపము—పరితాపః
పరిత్యజించు—పరిత్యజతి
పరిత్యాగము—పరిత్యాగః
పరిపక్వము—పరిపక్వం
పరిపాకము—పరిపాకః
పరిపాటి—పరిపాటీ - స్త్రీ
పరిపాలకుడు—పరిపాలకః
పరిపాలించు—పరిపాలయతి
పరిపూర్ణము—పరిపూర్ణం
పరిపూర్తి—పరిపూర్తిః
పరిపోషకుడు—పరిపోషకః
పరిపోషణము—పరిపోషణం
పరిపోషించు—పరిపోషయతి
పరిభవము—పరిభవః
పరిభవించు—పరిభవతి
పరిమళము—పరిమళః
పరిమళించు—వాసయతి
పరిమాణము—పరిమాణం
పరిమితము—పరిమితం
పరిమితి—పరిమితిః
పరివారము—పరివారః
పరివేష్టించు—పరివేష్టతే
పరిశీలనము—పరిశీలనం
పరిశీలించు—పరిశీలయతి
పరిశుద్ధము—పరిశుద్ధం
పరిశుద్ధి—పరిశుద్ధిః
పరిశోధనము—పరిశోధనం
పరిశోధించు—పరిశోధయతి
పరిశ్రమము—పరిశ్రమః

పల

పరివత్తు=పరిషద్ - స్త్రీ
పరిషేచనము=పరిషేచనం
పరిష్కరించు=పరిష్కరోతి
పరిష్కారము=పరిష్కారః
పరిహరించు=పరిహరతి
పరిహసించు=పరిహసతి
పరిహారము=పరిహారః
పరిహాసము=పరిహాసః
పరీక్ష=పరీక్షా
పరీక్షించు=పరీక్షతే
పరీక్షావిధి=పరీక్షావిధిః
పరుండు=శేతే
పరుగు=ప్రధావనం
పరుగెత్తు=ప్రధావతి
పరువము=ప్రాయః
పరుషము=పరుషం
పరుసవేది=స్పర్శవేధిః
పరోక్షము=పరోక్షం
పర్ణశాల=పర్ణశాలా
పర్యవసానము=పర్యవసానం
పర్యాయము=పర్యాయః
పర్వతము=పర్వతః
పర్వము=పర్వన్ - న
పల్లఱ=ఊషరః
పలక=ఫలికా
పలము=పలం
పలవరము=ప్రలాపః
పలవరించు=ప్రలపతి

పాండి

పలుకరించు=శబ్దాయయతి
పలుకు=ఉక్తిః - స్త్రీ
పలుకుబడి=ఉచ్చారణం
పలుగాకి=దుష్టః
పలుగురు=అనేకే
పలుచన=వైరళ్యం
పలుచబడు=విరళీభవతి
పలుపు=సందానం
పలుమరు=బహుకృత్వః
పల్కరించు=శబ్దాపయతి
పల్లకీ=పల్యంకికా
పల్లము=పల్వలం
పల్లవించు=పల్లవాయతే
పల్లిక=న్యూతః
పల్లు=దంతః
పల్లుడు=నిష్ఠ్నం
పల్లె=పల్లీ
పల్లేరు=పలంకషా
పవిత్రము=పవిత్రం
పశువు=పశుః
పశ్చాత్తాపము=పశ్చాత్తాపః
పశ్చిమము=పశ్చిమః
పస=సారః
పసరము=పశుః
పసరు=సర్వరసః
పస్తు=ఉపవాసః
పళ్ళెము=పాత్రభేదః
పాండిత్యము=పాండిత్యం

పా

పాఁడువు=పాండుః

పాఁపము } మలం,

పాఁచి } శైవాలం

పాఁడి=దోహఫలం

పాఁత=జీర్ణం

పాఁతగిల్లు=జీర్యతి

పాఁతఱ=ధాన్యనిధిః

పాఁతు=నిఖనతి

పాక=శాలా

పాకము=పాకః

పాకీ=పురీషమార్జకః

పాగా=ఉష్ణీషః

పాచకుఁడు=పాచకః

పాచిక=పాశకః

పాచనాలు=అతిసారః

పాట=గానం

పాటవము=పాటవం

పాటించు=ఆద్రియతే

పాటిసేల=శిలా

పాటు=పతనం, శ్రమః

పాటుపడు=శ్రామ్యతి

పాఠకుఁడు=పాఠకః

పాఠశాల=పాఠశాలా

పాడి=ధర్మః

పాడు=గాయతి

పాడునుయ్యి=అంధకూపః

పాడుపడు=శిథిలీభవతి

పాడె=ఖట్వికా

పాడ్యమి=ప్రతిపత్. స్త్రీ

పాతకము=పాతకం

పాతాళము=పాతాళం

పాతిక=పాదః

పాత్రము=పాత్రం

పాథేయము=పాథేయం

పాదము=పాదః

పాదరసము=పారదః

పాదు=ఆలవాలః

పాదుకొను=రోహతి

పాదొట్టు=లూతాతంతువితానః

పాద్యము=పాద్యం

పానకము=పానకం

పానము=పానం

పానవట్టము=లింగపీఠం

పానుపు=శయ్యా

పాప=శిశుః

పాపట=సీమంతః

పాపటబొట్టు=లలాటికా

పాపము=పాపం

పాపాత్ముఁడు=పాపాత్మా. పు

పాపి=పాపిన్. పు

పాపిష్ఠుఁడు=పాపిష్ఠః

పాపుఁడు=పాపః

పామరుఁడు=పామరః

పాము=సర్పః

పాము=లింపతి (క్రి)

పాములాఁడు=అహితుండికః

పాఱ

పాయ = ఖండః
పాయసము = పాయసం
పారంగతుఁడు = పారంగతః
పారంపర్యము = పారంపర్యం
పారణ = పారణా
పారతంత్ర్యము = పారతంత్ర్యం
పారత్రికము = పారత్రికం
పారమార్థికుఁడు = పారమార్థికః
పారము = పారం
పారలౌకికము = పారలౌకికం
పారవశ్యము = పారవశ్యం
పారశీకము = పారశీకః
పారాణి = లాక్షా
పారాయణము = పారాయణం
పారిజాతము = పారిజాతః
పారితోషికము = పారితోషికం
పారీణుఁడు = పారీణః
పారు = ధావతి
పారుకాఁడు = చూ. పై.
పారుడు = గ్రహణీ
పారుపత్తెము = అధికారః
పార్థుఁడు = పార్థః
పార్శ్వము = పార్శ్వం
పాఱ = ఖనిత్రి - స్త్రీ
పాఱఁదోలు = ద్రావయతి
పాఱఁబోయు = కిరతి
పాఱవేయు = పరిహరతి
పాఱాడు = సర్పతి

పావ

పాఱు = ధావతి, వహతి
పాఱుఁడు = విప్రః
పాఱుఁబోతు = ఆధీరః
పాఱుడు = ప్రవాహః
పాఱువేఁట = విజయోత్సవః
పాలకి = పాలంక్యా
పాలకుఁడు = పాలకః
పాలకుగాలు = పాలికా
పాలకూర = మధుస్రవా
పాలగచ్చు = వజ్రలేపః
పాలగుమ్మడు = క్షీరవిదారీ
పాలగోలిమిడి = పయస్వినీ
పాలతుత్తము = ఖర్పరీ
పాలతేఁకు = గృహద్రుమః
పాలనము = పాలనం
పాలపండ్లు = క్షీరదంతాః
పాలపాపఁడు = స్తనపః
పాలపూస = క్షీరమణిః
పాలించు = పాలయతి
పాలికలు = పాలికాః
పాలికాపు = భాగస్థః
పాలు = పాండురాయతే
పాలు = భాగః, క్షీరం
పాలుపుచ్చు = విభజతి
పాలుపోవు = విభజ్యతే
పాలుమాలిక = నైరస్యం
పాలుమాలు = అలసాయతే
పావంచ = సోపానం

పావకోళ్లు = పాదుకే - స్త్రీ
పావనము = పావనం
పావలి = చిల్లకా
పావు = పాదః
పావురము = పారావతః
పావులా = పాదరూప్యం
పాషండుఁడు = పాషండికః
పాషాణము = పాషాణః
పాసనము = విరేచనం
పాసెము = పాయసం
పాళము = సమయః

పి

పింగాణి = శ్వేతమృత్పాత్రం
పించెము = పింఛం
పిండము = పిండం
పిండి = పిష్టం
పిండికొండ = పాషాణభేదికా
పిండు = సునోతి, దోగ్ధి
పిందె = శలాటు - న
పిక్క = జంఘా - స్త్రీ
పిక్కటిల్లు = అతిశేతే
పిగులు = ఛిద్యతే
పిచ్చి = ఉన్మాదః
పిచ్చుక = చటకః
పిచ్చివాఁడు = ఉన్మత్తః
పిట్ట = ఖగః, విహగః
పిట్టపిడుగు = అనివార్యం
పిట్టు = పిష్టం

పిడి = పుంఖః, త్సరుః
పిడికిలి = ముష్టిః - స్త్రీ
పిడిగుద్దులు = ముష్టిప్రహారాః
పిడిమూర = రత్నిః
పిడివేయు = భ్రామయతి
పిడుక = కరీషః
పిడుగు = అశనిః
పిడుచ = కబళం
పిడుచు = నిష్పీడయతి
పితామహి = పితామహీ
పితామహుఁడు = పితామహః
పితాళ్లు = పితరః
పిత్తు = శర్ధతి
పిదప = పశ్చాత్
పిన్న = కనిష్ఠ
పిప్పలి = పిప్పలీ
పిప్పి = విరస
పియ్య = విష్ఠా - స్త్రీ
పిరంగి = శతఘ్నీ -
పిరికి = భీరుః
పిరికికండ = అధైర్యం
పిఱుఁదు = నితంబః
పిఱ్ఱ = చూ. పై.
పిలుచు = ఆహ్వాయతి
పిలుపు = హూతిః - స్త్రీ
పిల్ల = పోతః, శిశుః
పిల్లకాయ = బాలః
పిల్లజుట్టు = జూటకః

పుచ్ఛ

పిల్లనగ్రోవి=మురళీ
పిల్లనాయి=గర్భకూపః
పిల్లపీచర=శతావరీ
పిల్లపెసర=ముద్గపర్ణీ
పిల్లి=మార్జారః
పిశాచము=పిశాచః
పిసినిగొట్టు=లుబ్ధః
పిసుకు=పినష్టి
పీకు=ఉత్పాటయతి
పీక=నాళః
పీచు=వల్కలం
పీట=పీఠః
పీటవెట్టు=స్థిరీభవతి
పీడ=పీడా, వ్యథా
పీడించు=పీడయతి
పీర=మహీరః
పీనసము=పీనసః
పీనుగు=శవః
పీయి=పురీషం
పీల=కృశ
పీలిక=ఖండః
పీల్చు=చూషతి
పుంజు=కుక్కుటః
పుండు=వ్రణః
పుంత=ఉపరథ్యా
పుక్కిలించు=గండూషయతి
పుచ్చ=కపాలః
పుచ్చ=కాళింగీ

పుప్పి

పుచ్చు=జీర్యతి
పుచ్చుకొను=గృహ్ణాతి
పుటము=పుటః
పుట్ట=వల్మీకం
పుట్టకొక్కు=భూస్ఫోటః
పుట్టగొడుగు=ఛత్రాకః
పుట్టగోచి=కౌపీనం
పుట్టి=ఖారీ
పుట్టినిల్లు=జన్మగృహం
పుట్టు=జాయతే
పుట్టుక=జననం
పుట్టుగొడ్డు=వంధ్యా
పుట్టుగ్రుడ్డి=జనుషాంధః
పుట్టుపాప=శ్విత్రిన్
పుట్టుమచ్చ=తిలకాలకః
పుట్టుమూగ=ఏడమూకః
పుడికిలించు=చులకీకరోతి
పుడికిలి=చులకః
పుణ్యము=పుణ్యం
పుణ్యాత్ముడు=పుణ్యాత్మన్
పుత్రిక=పుత్రికా
పుత్రుడు=పుత్రః
పునాది=ఇష్టకాన్యాసః
పునుగు=జవాదిః
పునుగుపిల్లి=మార్జారికా
పున్నమ=పూర్ణిమా
పున్నాగము=పున్నాగః
పుప్పి=దంతరోగః

పుష్పపురుగు=షట్పదః

పురపురలాడు=ఘుక్కుంకతే

పురము=పురం, నగరం పట్టణం

పురస్కరించు=పురస్కరోతి

పురస్కారము=పురస్కారః

పురాకృతము=పురాకృతం

పురాణము=పురాణం

పురి=వేష్టనం, పురీ, నగరీ

పురుగు=క్రిమిః, కీటకః

పురిటి రోజులు=సూతికా

పురిటిల్లు=సూతికాగృహం, అరిష్టం

పురుడు=జాతాశౌచం

పురుషార్థము=పురుషార్థః

పురోహితుడు=పురోహితః

పుల్ల=వామ

పుల్లం=ద్రుతవిరేచనం

పుర్రె=కపాలః

పులకరము=జ్వరః

పులగము=కృసరాన్నం

పులసరము=విశ్లేషః, మంచః

పులి=వ్యాఘ్రః

పులిగంజి=ఆరనాళం

పులితేపు=అజీర్ణోద్గారః

పులిపిరికాయ=కేశః, ఫుల్లః

పులియు=మండీభవతి

పులుము=లింపతి

పులుసు=ఆమ్లరసః, చోష్యం

పుల్ల=శలాకా, సమిత్

పుల్లదానిమ్మ=అమ్లదాడిమః

పుల్లరి=అజవాహాబలిః

పువ్వు=పుష్పం, ప్రసూనం

పుష్కరిణి=పుష్కరిణీ

పుష్కలము=పుష్కల

పుష్టి=పుష్టిః

పుష్పము=పుష్పం

పుష్పించు=పుష్ప్యతి

పుష్యరాగము=పుష్యరాగః

పుసి=దూషికా

పుస్తకము=పుస్తకం, కోశః

పుస్తె=మంగళసూత్రం, మాంగల్యం

పూట=దినం

పూటకూళ్ళమ్మ=అట్టశూలా

పూత=చర్మా

పూదిక=తృణభేదః

పూచు=పుష్ప్యతి

పూజ=పూజా

పూజకుడు=అర్చకః

పూజించు=పూజయతి

పూటము=భారః

పూడిక=గాధతా

పూడుచు=పూరయతి

పూనిక=ఉద్యమః

పూనీరు=హిమజలం

పూను=ఉద్యచ్ఛతే

పూప=కోమల

పూయు=లింపతి

పెందొ

పూరకము=పూరకః
పూరించు=పూరయతి
పూరీ=పూరికా
పూర్ణము=పూర్ణ
పూర్తి=పూర్తిః
పూర్వపక్షము=పూర్వపక్షః
పూర్వము=పూర్వం, పురా
పూర్వులు=పూర్వాః
పూవత్తి=పుష్పవర్తి - స్త్రీ
పూస=మణిః
పృచ్ఛించు=పృచ్ఛతి
పృథివి=పృథివీ - స్త్రీ
పృష్ఠము=పృష్ఠం
పెంకు=మృత్ఖర్పరః
పెంకె=మూర్ఖః
పెంచు=వర్ధయతి
పెంట=మలం
పెంటి=స్త్రీజాతిః
పెంటిక=చిరికా
పెండలము=బృహత్కందః
పెండె=వైణవచ్ఛదః
పెండ్లాము=భార్యా
పెండ్లి=వివాహః
పెండ్లికూతురు=నవోఢా, వధూః
పెండ్లికొడుకు=వరః
పెండ్లియరుగు=వివాహవేదికా
పెంపలకర=త్వరితం
పెందొడ=ఊరుమూలం

పెల్ల

పెంపుడు=పోషణం
పెక్కండ్రు=అనేకే
పెచ్చు=ఆధిక్యం
పెట్టు=స్థాపయతి
పెట్టుకొను=ధరతి
పెట్టె=పేటికా - స్త్రీ
పెట్లు=స్ఫుటతి
పెడ=పార్శ్వదేశం
పెడదారి=అపథం
పెడమోము=వైముఖ్యం
పెడసరము=మౌఖ్యదాం
పెత్తనగాడు=అధికారిన్
పెత్తనము=అధికారః
పెద్ద=వృద్ధః
పెద్దమ్మ=జ్యేష్ఠాంబా
పెద్దరోగము=కుష్ఠవ్యాధిః
పెద్దరికము=జ్యైష్ఠ్యం
పెనము=కందుః
పెనవేయు=జటతి
పెనిమిటి=భర్తా (ఋకారాంతః)
పెన్న=పినాకినీ
పెన్నెరు=అశ్వగంధా
పెయ్య=వత్సా
పెరడు=నిష్కుటః
పెరుగు=వర్ధతే - క్రి. దధి - న
పెరుగుతోటకూర=శాకినీ
పెరుకు=ఉత్పాటయతి
పెల్ల=లోష్ఠం

పొంచు

పెసర = ముద్గః
పేగు = ఆంత్రం
పేట = నగరభాగః
పేట = యష్టిః (ముత్యాలహారము మొదలగువానిలోని సరము)
పేడ = గోమయం - శకృత్
పేడి = షండః, నపుంసకః
పేడు = దారుఖండః
పేద = దరిద్రః
పేదతికము = దారిద్ర్యం
పేను = యూకా, పాలిః
పేను = వేష్టయతే
పేరంటము = సువాసినీత్వం
పేరంటాలు = సువాసినీ
పేరడవి = మహారణ్యం, అరణ్యానీ - స్త్రీ
పేరు = నామధేయం
పేరుకొను = ఘనీభవతి
పేరుంగరము = ముద్రికా
పేలపిండి = సక్తవః - బ
పేలాలు = లాజాః
పేలు = ఉత్స్ఫాయతే
పైఁట = పైటా
పైజాలు = పాదరక్షా
పైరు = సస్యం
పొంకము = సౌందర్యం
పొంగలి = శర్కరాన్నం
పొంగు = అతిరేకతే
పొంచు = నిలీయతే

పొడు

పొంత = సామీప్యం
పొందిక = సౌందర్యం
పొందు = లభతే
పొందుపడు = అనుకూలతి
పొక్కిలి = నాభిః
పొక్కు = ఉదచ్ఛతి
పొక్కు = స్ఫోటః
పొగ = ధూమః
పొగచు = ఉపస్కరోతి
పొగచుట్ట = తమాఖువేష్టనం
పొగడ = బకుళవృక్షః
పొగడు = స్తౌతి
పొగరు = గర్వః, మదః
పొగరుబోతు = గర్విష్ఠః
పొగాకు = తమాఖుపత్రం
పొటకరించు = ఆవిర్భవతి
పొట్టవాఁడు = తుందిలః
పొట్టి = వామనః
పొట్టికాకర = కర్కోటః
పొట్టు = తుషః
పొట్టేలు = మేషః
పొట్ల = పటోలం
పొడి = శుష్కచూర్ణం
పొడిసేయు = చూర్ణయతి
పొడుచు = ఉన్నత (వి., బ)
పొడుగు = ఔన్నత్యం
పొడుచు = ఉల్లిఖతి
పొడుపు = ఉల్లేఖః

పొల

పొడుము = చూర్ణం
పొడువు = ఉన్నతిః
పొణక = కుసూలం
పొత్తము = పుస్తకం
పొత్తగము = ఉపలః
పొత్తికవుపు = వస్తిః
పొత్తు = స్నేహః
పొత్రిము = ఉపలః
పొద = కుంజః
పొది = తూణః
పొదుగు = ఊధః - న
పొదుగు = వర్ధయతి
పొద్దు = సమయః
పొన్న = పున్నాగః
పొన్నంగి = పక్షిభేదః
పొన్నార = మనోహర
పొన్ను = పుంఖః
పొన్నుగంటి = ముత్తాస్త్రీ
పొయ్యి = చుల్లీ - స్త్రీ
పొర = భేదః
పొరటు = పుటః
పొరబడు = పరిమాద్యతి
పొరపాటు = ప్రమాదః
పొరపు = భేదః
పొర్లు = లుఠ్యతి
పొరలుచు = లోటయతి
పొరుగు = పార్శ్వం
పొలము = క్షేత్రం

పోలు

పొలిమేర = గ్రామసీమా
పొల్లు = నిర్బీజం
పొసగు = అనుకూలతి
పోక = పూగః
పోకముడి = నీవీ
పోగు = తంతుః
పోగొట్టు = నాశయతి
పోగొట్టు = వినిమయతే
పోంచీ = కరభూషణం
పోచ = తృణం
పోక = గతిః, గమనం
పోకడపెట్టు = వినిమయతే
పోకిరి = ధూర్తః, దుష్టః
పోగర = రత్నశలాకా
పోగు = రాశిః
పోటకము = స్ఫోటకం
పోటీ = స్పర్ధా, ఆలంబః
పోట్లాట = కలహః
పోట్లావు = ముకతా
పోతు = పుమ్
పోయు = ఉద్భవతి
పోయు = పూరయతి
పోరాడు = కలహాయతే
పోరు = కలహః, యుద్ధం
పోఱఁడు = బాలః
పోటి = బాలికా
పోలిక = సామ్యం, ఉపమా
పోలు = అనుకరోతి

పోలుగట్టు=శకటదండః
పోల్చు=ఉపమాతి
పోలేరమ్మ=గ్రామదేవతా
పోవు=గచ్ఛతి, యాతి
పోషించు=పోషయతి
పౌత్రి=పౌత్రీ
పౌత్రుడు=పౌత్రః
పౌరాణికుడు=పౌరాణికః
పౌరుషము=పౌరుషం
పౌరోహిత్యము=పౌరోహిత్యం
పంగ=ఊర్వ్వంతరం
ప్రకటించు=ప్రకటయతి
ప్రకరణము=ప్రకరణం
ప్రకారము=ప్రకారః
ప్రకాశము=ప్రకాశః
ప్రకాశించు=ప్రకాశతే
ప్రకృతము=ప్రకృతం
ప్రకృతి=ప్రకృతిః
ప్రకోపించు=ప్రకుప్యతి
ప్రక్క=పార్శ్వం
ప్రక్రియ=ప్రక్రియా
ప్రఖ్యాతము=ప్రఖ్యాతం
ప్రఖ్యాతి=ప్రఖ్యాతిః
ప్రగల్భుడు=ప్రగల్భః
ప్రగ్రహము=ప్రగ్రహః
ప్రచారము=ప్రచారః
ప్రచురము=ప్రచురః
ప్రచ్ఛన్నము=ప్రచ్ఛన్నం

ప్రజ=ప్రజా
ప్రజ్ఞ=ప్రజ్ఞా
ప్రజ్వరించు=ప్రజ్వలతి
ప్రణవము=ప్రణవః, ఓంకార
ప్రతాపము=ప్రతాపః
ప్రతి=మాతృకా
ప్రతికూలము=ప్రతికూలం
ప్రతిజ్ఞ=ప్రతిజ్ఞా
ప్రతిఫలించు=ప్రతిఫలతి
ప్రతిమ=ప్రతిమా
ప్రతివాది=ప్రతివాదీ
ప్రతిష్ఠ=ప్రతిష్ఠా
ప్రతిష్ఠించు=ప్రతిష్ఠాపయతి
ప్రతీతి=ప్రతీతిః
ప్రత్యక్షము=ప్రత్యక్షం
ప్రత్యయము=ప్రత్యయః
ప్రత్యవాయము=ప్రత్యవాయః
ప్రత్యూహము=ప్రత్యూహం
ప్రత్యుత్తరము=ప్రత్యుత్తరం
ప్రత్యుత్థానము=ప్రత్యుత్థానం
ప్రత్యేకము=ప్రత్యేకం
ప్రదక్షిణము=ప్రదక్షిణం
ప్రదేశము=ప్రదేశః
ప్రధానము=ప్రధానం
ప్రపంచము=ప్రపంచః
ప్రబంధము=ప్రబంధః
ప్రబ్బలి=వేతసవృక్షః
ప్రభావము=ప్రభావః

ప్రసా

ప్రభువు=ప్రభుః
ప్రమాణము=ప్రమాణం
ప్రమాదము=ప్రమాదః
ప్రమిద=మల్లకః
ప్రముఖము=ప్రముఖం
ప్రయోగము=ప్రయోగః
ప్రయోజకుఁడు=ప్రయోజకః
ప్రయోజనము=ప్రయోజనం
ప్రవహించు=ప్రవహతి
ప్రవాహము=ప్రవాహః
ప్రవృత్తి=ప్రవృత్తిః
ప్రవేశము=ప్రవేశః
ప్రవేశించు=ప్రవిశతి
ప్రశంస=ప్రశంసా
ప్రశంసించు=ప్రశంసతి
ప్రశస్తము=ప్రశస్తం
ప్రశస్తి=ప్రశస్తిః
ప్రశాంతి=ప్రశాంతిః
ప్రశాంతుఁడు=ప్రశాంతః
ప్రశ్నము=ప్రశ్నః
ప్రసంగము=ప్రసంగః
ప్రసంగించు=ప్రసజతి
ప్రసక్తి=ప్రసక్తిః
ప్రసరించు=ప్రసరతి
ప్రసవము=ప్రసవః
ప్రసవించు=ప్రసవతి
ప్రసాదము=ప్రసాదః
ప్రసాదించు=ప్రసీదతి

ప్రాధా

ప్రసారము=ప్రసారః
ప్రసిద్ధము=ప్రసిద్ధః
ప్రసిద్ధి=ప్రసిద్ధిః
ప్రసూతి=ప్రసూతిః
ప్రస్తరించు=ప్రస్తృణాతి
ప్రస్తారము=ప్రస్తారః
ప్రస్తుతము=ప్రస్తుతం
ప్రస్తావము=ప్రస్తావః
ప్రస్తావించు=ప్రస్తౌతి
ప్రహరణము=ప్రహరణం
ప్రహరించు=ప్రహరతి
ప్రళయము=ప్రళయః
ప్రాంతము=ప్రాంతః
ప్రాఁకు=ప్రసర్పతి
ప్రాఁకుడు=జంబాలః
ప్రాఁత=పురాతన
ప్రాఁతగిల్లు=జీర్యతి
ప్రాకారము=ప్రాకారః
ప్రాగల్భ్యము=ప్రాగల్భ్యం
ప్రాజాపత్యము=ప్రాజాపత్యం
ప్రాజ్ఞుఁడు=ప్రాజ్ఞః
ప్రాణగొడ్డము=ప్రాణహింసకః
ప్రాణనాథుఁడు=ప్రాణనాథః
ప్రాణము=ప్రాణః
ప్రాణాచారము=ప్రాణాచారః
ప్రాణాయామము=ప్రాణాయామః
ప్రాతికూల్యము=ప్రాతికూల్యం
ప్రాధాన్యము=ప్రాధాన్యం

ప్ర

ప్రపకుఁడు=ప్రపకః
ప్రపించు=ప్రప్నోతి
ప్రపు=ఆశ్రయః
ప్రాప్తము=ప్రాప్తం
ప్రాప్తి=ప్రాప్తిః
ప్రాప్తించు=ప్రాప్యతే
ప్రాబల్యము=ప్రాబల్యం
ప్రామాణికుఁడు=ప్రామాణికః
ప్రామాణ్యము=ప్రామాణ్యం
ప్రాయము=ప్రాయః
ప్రాయశ్చిత్తము=ప్రాయశ్చిత్తం
ప్రారంభము=ప్రారంభః
ప్రారంభించు=ప్రారభతే
ప్రారబ్ధము=ప్రారబ్ధం
ప్రార్థన=ప్రార్థనా
ప్రార్థించు=ప్రార్థయతే
ప్రాలుమాలిక=ఆలస్యం
ప్రాలుమాలు=అలసాయతే
ప్రావీణ్యము=ప్రావీణ్యం
ప్రాశనము=ప్రాశనం
ప్రాశస్త్యము=ప్రాశస్త్యం
ప్రాసము=ప్రాసః
ప్రాసాదము=ప్రాసాదః
ప్రియము=ప్రియ - వి. ణ.
ప్రియుఁడు=మా. సై.
ప్రీతి=ప్రీతిః
ప్రేమ=ప్రేమ
ప్రేరకుఁడు=ప్రేరకః

బండా

ప్రేరణము=ప్రేరణం
ప్రేరేపించు=ప్రేరయతి
ప్రేలడము=జల్పనం
ప్రేలరి=జల్పాకః
ప్రేలు=జల్పతి
ప్రేలుడు=జల్పనం
ప్రొద్దు=సూర్యః
ప్రోక్షణము=ప్రోక్షణం
ప్రోక్షించు=ప్రోక్షతి
ప్రోచు=పోషయతి
ప్రోఢుఁడు=ప్రౌఢః
ప్లుతము=ప్లుతం
ఫక్కి=ఫక్కి
ఫణితి=ఫణితిః
ఫలకము=ఫలకం, (పలక)
ఫలము=ఫలం
ఫలవంతము=ఫలవత్
ఫలించు=ఫలతి
ఫాల్గునము=ఫాల్గునః

బ

బంక=నిర్యాసః
బంగనబయలు=అనావృతం
బంగారము=సువర్ణం
బంగాళము=వంగదేశః
బంటు=భక్తః, సేవకః
బండ=ప్రస్తరః
బండారము=భాండాగారం

బడ	బహు

బంజాలము=సామర్థ్యం

బండి=శకటః

బండిగురిగింజ=యూథికా

బంతి=పంక్తిః

బందన=బంధనం

బందము=బంధః

బందిపోటు=తుములచౌర్యం

బందుకట్టు=నియమః

బందె=కారా

బందనము=బంధనం

బంధము=బంధః

బంధించు=బధ్నాతి

బంధువు=బంధుః

బక్క=శుష్కః

బడుగు=కృశః

బడ్డు=శిశ్నః

బత్తుడు=స్వర్ణకారః

బత్తెము=దినభృతిః

బదులు=ప్రతి - అవ్య

బద్ద=దళం, ఖండః

బధిరుడు=బధిరః

బయలు=బహిః - అవ్య

బయలుదేరు=ప్రయాతి

బయలుపడు=బుధ్యతే

బరణి=కరాటః

బరవసము=ధైర్యం

బరుకు=విలిఖతి

బరువు=భారః

బరుసు=కర్కశః

బర్రె=మహిషీ

బలగము=పరజనః

బలపడు=బలతి

బలము=బలం

బలవంతము=బలాత్ - అవ్య

బలాత్కరించు=బలాత్కరోతి

బలాత్కారము=బలాత్కారః

బలి=బలిః, ఉపహారః

బలిమి=బలం

బలియు=బలతి

బలిష్ఠము=బలిష్ఠం

బలుపు=పుష్టిః

బలురక్కసి=బృహచ్ఛదః

బలుసు=గాంగేరుకః

బల్ల=ఫలకం

బల్లకట్టు=ప్లవః

బల్లి=గౌళీ, గోధా

బల్లెము=ప్రాసః

బస=వాసః

బసవడు=వృషభః

బసివి=స్వైరిణీ - స్త్రీ

బహిరంగము=బహిరంగం

బహిర్ద్వారము=బహిర్ద్వారం

బహిష్కరించు=బహిష్కరోతి

బహిష్కృతుడు=బహిష్కృతః

బహుమతి=బహుమతిః

బహుమానము=బహుమానం

బార — బిచ్చ

బహూకరించు = బహూకరోతి
బహూకృతి = బహూకృతిః
బాంధవము = బాంధకం
బాంధవుఁడు = బాంధవః
బాకు = ఆయుధభేదః
బాదు = ప్రహరతి
బాపఁడు = బ్రాహ్మణః
బాకీ = ఋణం
బాగు = క్షేమః, సుందరః
బాగుచేయు = శోధయతి
బాజాలు = పిథః
బాజుబందు = భుజబంధః
బాట = రాజమార్గః, మార్గః
బాటసారి = పాంథః
బాడిగ = ఆతరః
బాడువ = అనూపం, కచ్ఛః
బాణలి = ఋజీషం
బాతు = జలకుక్కుటః
బాధ = బాధా
బాధకము = బాధకం
బాధించు = బాధతే
బాధ్యత = బాధ్యతా
బాన = మృద్భాండం
బానిస = దాసీ
బానిసము = దాస్యం
బానిసీఁడు = దాసః
బాబు = పూజ్యః, ఆర్యః
బార = హస్తయుగం

బారసాల = జాతకర్మన్ - న
బారు = దైర్ఘ్యం, పంక్తిః
బాలిక = బాలికా
బాలిశుఁడు = బాలిశః
బాలీసు = బాలిశం
బాల్యము = బాల్యం
బావ = భావః
బావి = దీర్ఘికా
బావిలీ = కర్ణభూషణం
బావురుపిల్లి = వనమార్జాలః
బాస = భాషా
బాసాడు = భాషతే
బాసిపట్టు = పద్మాసనం
బాసికము = లలామకం
బాహాటము = బహిరంగం
బాహుపురి = కేయూరం
బాహుమూలము = కక్షః
బాహుళ్యము = బాహుళ్యం
బాహువు = బాహుః
బాహ్యము = బాహ్యం
బింకము = దార్ఢ్యం
బిందువు = బిందుః
బికారి = భిక్షుకః
బిగించు = దృఢయతి
బిగియు = దృఢీభవతి
బిగుతు = సంబాధం
బిగ్గర = ఉచ్చైః - అవ్య
బిచ్చగాఁడు = భిక్షుకః

బిచ్చము=భిక్షా
బిడారము=వాసస్థానం
బిడియము=లజ్జా
బిడ్డ=శిశుః, తోకః
బిడ్డతల్లి=ప్రసూతా
బిత్తరి=శృంగారనాయికా
బియ్యము=తండులః
బిరడా=అర్గళా
బిరుదము=బిరుదః
బిరుదు=చూ. పై
బిరుసు=కాఠిన్యం
బిఱబిఱ=సత్వరం
బిఱ్ఱబిగియు=సంబాధ్యతే
బిలక్షము=బిలకః (పల్లిక)
బిలము=బిలం
బీఁటు=స్ఫోటః
బీఁటవారు=స్ఫుటతి
బీగము=తాళం
బీజము=బీజం,
బీదు=అహల్యా
బీద=దరిద్రః
బీభత్సము=బీభత్సః
బీరువ=కాష్ఠ్యపేటీ
బీఱ=కోశాతకీ
బీఱవోవు=విఫలీభవతి
బుంగ=భృంగారుః
బుక్కా=పుష్పరజః - న
బుగ్గ=గండః, కపోలః; ఝురః

బుగ్గి=భస్మన్ - న
బుజము=భుజః
బుజ్జగించు=లాలయతి
బుజ్జగింత=లాలనా
బుట్ట=పుటీ, కరండః
బుడతకోడి=జలకుక్కుటః
బుడగ=బుద్బుదః
బుడమ=న్యగ్రోధాదికవృక్షః
బుడిపె=కిణః
బుడుకు=మజ్జనం
బుడుత=బాలః
బుడుబుక్క=డమరుకః
బుడుబుక్కలవాఁడు=డమరుకజీవిన్ - పు
బుడ్డ=అండవృద్ధిః
బుడ్డకాకర=శకేపవల్లికా
బుడ్డి=కాచపాత్రం
బుద్ధి=బుద్ధిః, మతిః
బుద్ధిమంతుఁడు=బుద్ధిమాన్
బుద్ధుఁడు=బుద్ధః
బుయ్య=భగః
బురద=పంకం, కర్దమః
బురదపాము=అలగర్దః
బుఱ్ఱ=కరండః
బుల్లి=శిశ్నః
బువ్వ=అన్నం
బువ్వము=భుక్తిః
బుసకొట్టు=నిఃశ్వసితి
బూజు=ఘుంఘుమారః

బెసు

బూచి=భూతం
భూటకము=మాయా
బూటకుఁడు=మాయావిన్
బూడిద=భూతిః
బూతు=అసభ్యం
బూరకాలు=శ్లీపదం
బూరగొమ్ము=శృంగవాద్యం
బూరుగు=శాల్మలీ
బూరె=పూరీ
బెంగ=ఆధిః
బెండ=ద్వారికా
బెండు=నిస్సార
బెజ్జము=రంధ్రం
బెట్ట=తీక్ష్ణం
బెట్టు=ఔద్ధత్యం
బెడఁద=బాధా
బెడియు=స్ఖలతి
బెణఁకు=చలతి
బెత్త=త్ర్యంగుళం
బెత్తము=వేత్రం
బెత్తిక=లోష్టః, భిత్తికా
బెదరింపు=బిభీషికా
బెదరు=బిభేతి, భయం
బెదరుపోతు=భయశీలః
బెబ్బులి=వ్యాఘ్రః
బెరుకు=భేదః
బెల్లము=గుడం
బెసకు=చలతి

బొంది

బెస్త=ధీవరః
బేగడ=అభ్రికం
బేడ=అష్టమభాగః
బేడిగ=భాగధేయం
బేది=విరేచనం
బేరకత్తె=క్రయికా
బేరకాఁడు=క్రయికః
బేరము=వాణిజ్యం
బేల=మూఢః
బేసి=విషమ
బైరాగి=విరాగిన్
బైరి=మహాశ్యేనః
బైలు=బహిః . అ
బొంకించు=ప్రతారయతి
బొంకు=అసత్యం
బొంకులాఁడి=మృషావాదినీ
బొంకులాఁడు=మృషావాదిన్
బొంగరము=భ్రమరకః
బొంగు=బృహద్వేణుః
బొంద=ద్రుపదం
బొందు=వర్తుల
బొందుమల్లె=మల్లికావిశేషః
బొంత=కంథా
బొంతజెముడు=వజ్రివృక్షః
బొంతరఁటి=మహేంద్రీ
బొంతు=హూకః
బొఁద=రంధ్రం, గర్తః
బొంది=శరీరం

బొందు=సూత్రం
బొక్క=బిలం, రంధ్రం
బొక్కసము=అర్ధభారః
బొక్కి=విదంశా
బొక్కిస=కరోటకం
బొక్కిసా=అల్పభారః
బొక్కెన=బోక్కాణః
బొగ్గు=కాళికా
బొచ్చె=కపాలః
బొచ్చు=రోమన్ - న
బొజ్జ=ఉదరం, కుక్షిః
బొజ్జవాఁడు=తుందిలః
బొటనవ్రేలు=అంగుష్ఠః
బొటిమ=అపగండః
బొట్టు=తిలకం
బొట్టెఁడు=బాలః
బొడ్డనబావి=దీర్ఘికా
బొడ్డు=నాభిః - (స్త్రీ)
బొత్తిగ=సుతరాం
బొద్ది=వృద్ధదారకః
బొప్పి=ఘాతజకిణః
బొబ్బ=సింహనాదః
బొబ్బర=రాజమాషః
బొబ్బరించు=గర్జతి
బొబ్బి=స్ఫోటః
బొమముడి=భ్రుకుటిః
బొమిక=అస్థి - న
బొమ్మ=సాలభంజికా

బొమ్మజెముడు=సింహుండః
బొమ్మిడాయ=మద్గురః
బొరుగులు=భృష్టయవాః, ధానాః
బొఱియ=బిలం
బొఱ్ఱ=తుందం
బొల్లి=శ్విత్రం
బొల్లిగ్రద్ద=గరుడః
బోగమాట=నృత్యం
బోగముది=వేశ్యా
బోగుబడి=అతివ్యయః
బోటు=నౌకా
బోడతరము=ముండిన్
బోడి=ముండితః
బోడించు=ముండయతి
బోడింపు=ముండనం
బోదె=ప్రకాండః
బోధకుఁడు=బోధకః
బోధచేయు=బోధయతి
బోధపడు=బుధ్యతే
బోధించు=బోధయతి
బోనకత్తె=పాచికా
బోనకాఁడు=పాచకః
బోనము=భోజనం
బోను=కపటయంత్రః
బోయ=కిరాతః
బోయత=కిరాతీ
బోయీ=వాహకః
బోరము=భారః

బోలు=నిస్సారః
బోలె=ఛిద్రపాత్రం
బోసి=విదంత
బ్రతుకు=జీవతి, జీవనం
బ్రతుకుదెరువు=జీవనోపాయః
బ్రద్ద=దళం
బ్రహ్మ=బ్రహ్మన్-పు-న
బ్రహ్మచర్యము=బ్రహ్మచర్యం
బ్రహ్మచారి=బ్రహ్మచారిన్
బ్రాహ్మణి=బ్రాహ్మణీ
బ్రాహ్మణుడు=బ్రాహ్మణః

భ

భంగపడు=అపమన్యతే
భంగపాటు=అపమానం
భంగపఱచు, భంగపెట్టు } =అపమానయతి
భండారము=భండారః
భక్తి=భక్తిః
భక్తుడు=భక్తః
భక్షకుడు=భక్షకః
భక్షించు=భక్షతి
భక్ష్యము=భక్ష్యం
భగవంతుడు=భగవాన్
భజనము=భజనం
భజించు=భజతి
భటుడు=భటః
భట్టుడు=భట్టః

భయంకరము=భయంకర-త్రి
భయము=భయం
భరణము=భరణం
భరించు=భరతి
భర్జించు=భృజ్జతి
భవనము=భవనం
భస్మము=భస్మన్-న
భస్మీకరించు=భస్మీకరోతి
భాగించు=విభజతి
భాగ్యము=భాగ్యం
భాద్రపదము=భాద్రపదః
భామ=భామా
భామిని=భామినీ
భారకుడు=భారకః
భారతము=భారతం
భారము=భారః
భార్య=భార్యా
భావ=భావః
భావన=భావనా
భావించు=భావయతి
భావ్యము=భావ్య-త్రి
భాష=భాషా
భాషించు=భాషతే
భాష్యము=భాష్యం
భాసిల్లు=భాసతే
భిక్ష=భిక్షా
భిక్షించు=భిక్షతే
భిక్షుకుడు=భిక్షుకః

భో-డ

భిన్నము=భిన్న - త్రి
భీకరము=భీకర - త్రి
భీతి=భీతిః - స్త్రీ
భీతిల్లు=బిభేతి
భీముడు=భీమః
భీష్ముడు=భీష్మః
భుక్తి=భుక్తిః - స్త్రీ
భుజకీర్తి=భుజకీర్తిః - స్త్రీ
భుజించు=భునక్తి, భుంక్తే
భుజము=భుజః
భూతము=భూతం
భూతులసి=భూతులసీ
భూమి=భూమిః - స్త్రీ
భూషణము=భూషణం
భూషించు=భూషయతి
భేదము=భేదః
భేదించు=భేదయతి
భేరి=భేరీ
భేషజము=భేషజం
భైరవి=భైరవీ
భైరవుడు=భైరవః
భైషజ్యము=భైషజ్యం
భోక్త=భోక్తృ - పు
భోగము=భోగః
భోగి=భోగిన్ - త్రి
భోగించు=భునక్తి
భోగిని=భోగినీ
భోజనము=భోజనం

మ-మ

భ్రమ=భ్రమః
భ్రమించు=భ్రమతి
భ్రష్టము=భ్రష్ట - త్రి
భ్రాంతి=భ్రాంతిః - స్త్రీ

మ

మంగలకత్తి=క్షురః
మంగలము=క్షౌరం, అంబష్ఠం
మంగలి=నాపితః
మంగలిపని=క్షౌరం
మంగళవారము=మంగళవారః
మంగళసూత్రము=మంగళసూత్రం
మంగళారతి=మంగళారార్తిక్యం
మంగళాశాసనము=మంగళాశాసనం
మంగు=
మంచము=మంచః
మంచి=యోగ్యతా
మంచి=యోగ్య - త్రి
మంచి=లాభః
మంచిగంధము=శ్రీచందనం
మంచినీళ్ళు=పానీయం
మంచినూనె=తైలం
మంచిముత్తెము=శుద్ధమౌక్తికం
మంచు=హిమం
మంచె=మంచః
మంచుగొండ=హిమాలయః
మంట=జ్వాలా
మండ=ఉపశాఖా

మంటపము=మండపః
మండలము=మండలం
మండిగను=శిలా
మండీ=ఆపణసమూహః
మండు=జ్వలతి
మండువా=అంతరంగణం
మండూరము=మండూరం
మండె=రచనా
మండ్రిగబ్బ=షడ్బిందుః - పు
మంతరము=మంత్రః
మంతరసాని=ఉపసూతి కా
మంతిరి=మంత్రిన్ - పు
మంతిరించు=మంత్రియతి
మాంత్రికుడు=మాంత్రికః
మంత్రము=మంత్రః
మంత్రసాని=ఉపసూతి కా
మంత్రి=మంత్రిన్ - పు
మంత్రించు=మంత్రయతి
మంద=సమజః, గోష్ఠం
మందగించు=మందాయతే
మందగొను=సంక్షీభవతి
మందము=మంద - త్రి
మందలించు=క్షమతే
మందలింపు=క్షమా
మందహాసము=మందహాసః
మందారము=మందారః
మంది=సంఘః, సమూహః
మందిరము=మందిరం

మందీభవించు=మందీభవతి
మందుడు=మందః
మందులమారి=
మందు=ఔషధం
మకరందము=మకరందః
మకరకుండలము=మకరకుండలం
మకరతము=మకరతం
మకరతోరణము=మకరతోరణం
మకిల=మాలిన్యం
మకుటము=మకుటం
మకుయ=మార్గ్న్యా
మక్కా=యవనకాశీ
మక్కి=నిస్సార - త్రి
మక్కు=నిర్యాసః
మక్కువ=ప్రేమన్ - పు
మక్కెలు=అస్థీని - న
మగ=పుం
మగడు=భర్తృ, పతిః - పు
మగతనము=పుంస్త్వం
మగనాలు=పరకీయా
మగవాడు=పురుషః
మగుడు=నివర్తతే
మగుడుచు=నివర్తయతి
మగువ=అంగనా
మగ్గము=వయనం
మగ్గరి=కులిందః
మగ్గు=పచ్యతే
మచ్చిక=అభ్యాసః

మచ

మచ్చికపడు=పరిచీయతే
మచ్చ=మచ్ఛః
మచ్చమాయు=నశ్యతి
మచ్చరము=ద్వేషః
మచ్చరి=ద్వేషిన్ - పు
మచ్చరించు=ద్వేష్టి
మచ్చరికము=ద్వేషః
మచ్చు=పరీక్షా
మచ్చము=మచ్ఛః, మత్స్యః
మజ్జ=మజ్జా
మజ్జనము=మజ్జనం
మజ్జిగ=తక్రం
మటమట=మటమట
మటమటలాడు=మటమటాయతే
మటుమాయ=వంచనా
మట్ట=
మట్టగించు=సంక్షిపతి
మట్టమధ్యాహ్నము=అభిజిత్
మట్టము=మిత - త్రి
మట్టసము=పరిమిత - త్రి
మట్టి=మృత్తికా
మట్టు=పదాహంతి
మట్టుచేయు=సంక్షిపతి
మట్టుపడు=స్వస్థీభవతి
మట్టుపెట్టు=మారయతి
మట్టుబచ్చలి=ఉపోదకీ
మట్టె=పాదాంగుళ్యాభరణం
మఠము=మఠః

మత్స్య

మడంగు=నమతి
మడంచు=నమయతి
మడత=వలిః - స్త్రీ
మడతత్రొక్కు=
మడమ=పార్ష్ణిః
మడి=శుద్ధ - త్రి
మడి=కేదారః
మడియు=మ్రియతే
మడుంగు=హ్రదః
మడుచు=నామయతి
మడుపు=నతిః - స్త్రీ
మడ్డి=మాలిన్యం
మడ్డువు=మడ్డుః (గుమ్మెట)
మణంగు=నమతి
మణి=మణిః - పు
మణిగ=ఆపణః
మణిసిల=మనశ్శిలా
మణుంగు=నమతి
మణుంచు=నమయతి
మతము=మతం
మతాబు=మహాభః
మతి=మతిః, బుద్ధిః - స్త్రీ
మతాబు=చంద్రజ్యోతిస్ - న
మత్తు=మత్తతా
మత్తుండు=మత్తః
మత్సరము=మత్సరః
మత్స్యండి=మత్స్యండీ - స్త్రీ

[కండచక్కర

మత్స్యము = మత్స్యః
మథనము = మథనం
మథించు = మంథతి
మదము = మదః
మది = మతిః
మదించు = మాద్యతి
మదింపు = నిష్కర్షః
మదురు = కుడ్యచ్ఛదిః - ఫు
మద్ది = అర్జునః
మద్దెల = మర్దలః, మృదంగః
మద్యము = మద్యం
మధుపర్కము = మధుపర్కం
మధుమేహము = మధుమేహః
మధ్య = మధ్యే
మధ్యరాత్రము = మధ్యరాత్రిః
మధ్యస్థుడు = మధ్యస్థః
మధ్యాహ్నము = మధ్యాహ్నః
మననము = మననం
మనము = వయం
మనసు = మనస్ - న
మనవి = విజ్ఞాపనా
మనస్సు = మనస్ - న
మనస్కరించు = రోచతే
మనికట్టు = మణిబంధః
మనుగుడుపు =
మనుపీనుగు = జీవచ్ఛవః
మనుమడు = పౌత్రః, దౌహిత్రః
మనుమరాలు = పౌత్రీ, దౌహిత్రీ

మనుష్యుడు = మనుష్యః
మనోరథము = మనోరథః
మనోహరము = మనోహర - త్రి
మన్నన = సమ్మాననా
మన్నించు = సమ్మానయతి
మన్నించు = క్షమతే
మన్నింపు = క్షమా
మన్ను = మృత్తికా
మన్నెము = మాన్యక్షేత్రం
మన్నెముల్లు = కంటకాకర్షః
మబ్బు = మేఘః
మమత = మమతా
మర = యంత్రః
మరకతము = మరకతం
మరగాలు = కృత్రిమపాదః
మరగు = పరిచీయతే
మరగోమ్ము = జలమార్గః
మరచుట్టు =
మరణము = మరణం
మరణించు = మ్రియతే
మరపు = పరిచాయయతి
మరలబడు = నివర్తతే
మరలబాటు = నివర్తనం
మరలు = నివర్తతే
మరలించు = నివర్తయతి
మరాటి = మహారాష్ట్రియః
మరాటిమొగ్గ = మహారాష్ట్రముకుళం
మరియాద = మర్యాదా

మఱి

రులు = మోహః
రులుకొను = ముహ్యతి
రువకము = మరువకః
రువము = చూ. పై
ర్కటము = మర్కటః
ర్దనము = మర్దనం
ర్దించు = మర్దయతి
ర్మాజ్ఞుడు = శ్వః
ర్మము = మర్మన్ - న
ర్యాద = మర్యాదా
మఱదలు = అనుజభార్యా
మఱదలు = భార్యానుజా
మఱంది = దేవరః
మఱక = కళంకః
మఱచు = విస్మరతి
మఱపు = విస్మృతిః - స్త్రీ
మఱలు = నివర్తతే
మఱి = అపి, పునర్
మఱిమఱి = పదేపదే - అ
మఱియొకటి = అన్య - త్రి
మఱుఁగు = అంతర్ధత్తే
మఱుఁగుదొడ్డి = పిష్ఠావరణం
మఱుఁగుదొడ్డి = ప్రచ్ఛన్నావరణం
మఱుగుజ్జు = కుబ్జ - త్రి
మఱుమాట = ప్రతివచనం
మఱుమ్రోఁత = ప్రతిధ్వనిః - పు
మఱుస = అనంతర - త్రి
మఱ్ఱి = వటవృక్షః

మల

మలఁచు = నివర్తయతి
మలపు = చూ. పై.
మలప = వివర్తన
మలమల = మలమల
మలమాసము = మలమాసః, అధికమాసః
మలము = మలం
మలిన = మలిన - త్రి
మలుచు = తక్షతి
మల్లగుల్లము = కలహః
మల్లారము =
మల్లియ = మల్లీ
మల్లు = వానరః
మల్లె = మల్లీ
మసక = నైల్యం
మసలు = అలసాయతే
మసి = మషీ
మసిబుడ్డి = మషీధానిః - స్త్రీ
మసీదు = చైత్యం
మసెల =
మష్టు = మాలిన్యం, మలం
మస్తిష్కము = మస్తిష్కం
మస్తు = సమృద్ధ - త్రి
మహనీయుఁడు = మహనీయః
మహాప్రళయము = మహాప్రళయః
మహాశయుఁడు = మహాశయః
మహిమ = మహిమన్ - పు
మహిషము = మహిషః
మళ్లు = నివర్తతే

మాణి

మా=అస్మత్

మాంగల్యము=మాంగల్యం

మాంత్రికుఁడు=మాంత్రికః

మాంద్యము=మాంద్యం

మాంసము=మాంసం

మాఁగాయ=శోషితచూతం

మాఁగు=శామ్యతే

మాఁసడు=మాలిన్యం

మాఁటుమణఁగు=నిశ్శబ్దాయతే

మాఁడు=దహ్యతే

మాఁడ్చు=దాహయతి, అతిభృజ్జతి

మాగాణి=శాలిక్షేత్రం

మాఘము=మాఘః

మాచిపత్రి=సౌరేయం

మాచకమ్మ=పోటా

మాట=వచనం

మాటకాఁడు } వాచాలః,

మాటకారి } వాగ్మిన్ - పు

మాటలమారి=వావదూకః

మాటాడు=భాషతే

మాటికి=ముహుః - అ

మాటు=అంతర్ధిః - పు

మాటుపడు=అంతర్దధాతి

మాడ=నిష్కః

మాడుపట్టు=బ్రహ్మరంధ్రం

మాడుగు=మార్త్రలం

మాడ్కి=రీతిః - స్త్రీ

మాణిక్యము=మాణిక్యం

మామి

మాత=మాతృ - స్త్రీ

మాతామహుఁడు=మాతామహః

మాతి=గోళకం

మాత్సర్యము=మాత్సర్యం

మాదిగ=మాతంగః

మాదిగకత్తి=భిందిపాలః

మాదీఫలం=మాతులుంగం

మాదిరి=సామ్యం

మాధుకరము=మాధుకరం

మాధురి=మాధుర్యం

మాధ్యస్థ్యము=మాధ్యస్థ్యం

మానస=మానసా

మాననీయుఁడు=మాననీయః

మానము=మానం

మానము=మానః

మానవతి=మానవతీ

మానవుఁడు=మానవః

మానసము=మానసం

మానిక=మానికా

మానిని=మానినీ

మానిసి=మనుష్యః

మాను=విరమతి

మాన్యము=మాన్యం

మాపు=సాయం

మాపు=మలినయతి

మాపుడు=మాలిన్యం

మామ=శ్వశురః

మామిడి=ఆమ్రః

మాయు

మాయ=మాయా
మాయకాడు, మాయదారి, మాయపోతు =మాయావిన్
మాయలమారి, మాయలాడి =మాయావినీ
మాయము=అదృశ్యం
మాయకుడు=మాయావిన్
మాయు=మలినీభవతి; నశ్యతి
మారకుడు=మారకః
మారణము=మారణం
మారాటము=వినిమయః
మారి=మారకా
మారు=ప్రతి - అ
మారేడు=బిల్వః
మార్గము=మార్గః
మార్గశీర్షము=మార్గశీర్షః
మార్చు=వినిమయతే
మార్జన=మార్జనం
మార్జని=మార్జనీ
మార్జాలము=మార్జాలః
మార్దంగికుడు=మార్దంగికః
మార్దవము=మార్దవం
మార్పడు=వినిమీయతే
మార్పు=వినిమయః
మార్మాట=ప్రతివచనం
మాఱకము=వినిమయః
మాఱుదలి=సాపత్నీమాతా

మిక్కు

మాఱుపడు=వినిమీయతే
మాఱుపు=వినిమయః
మాఱుమగడు=దిధిషుః
మాఱుమనువు=పునర్వరణం
మాఱుమనువుది=దిధిషూః
మాఱుమాట=ప్రతివచనం
మాఱుమూల=రహఃకోణః
మాఱుమొగము=పరాఙ్ముఖం
మాఱుమ్రోత=ప్రతిధ్వనిః
మాల=మాలా
మాల=మాలః, చండాలః
మాలకాకి=కాకోలః
మాలిక=మాలికా
మాలిన్యము=మాలిన్యం
మాలిమి=వాత్సల్యం
మాలుగు=
మావటీడు=అధోరణః
మావి=జరాయుః
మాషము=మాషః
మాసము=మాసః
మాసికము=మాసికం
మాహాత్మ్యము=మాహాత్మ్యం
మించు=అతిశేతే.
మిండకత్తె=మిండా
మిండగాడు=మిండః
మిండతికము=జారత్వం
మిక్కుటము, మిక్కిలి=అధిక - త్రి
మిక్కుటము=అధిక - త్రి

మిగ్రి

మిగత = శేషః
మిగులు = శిష్యతే
మిగుల్చు = శేషయతే
మిటారి = ప్రమదా
మిటారించు = విజృంభతే
మిట్ట = ఉన్నత
మిట్టిపడు = ఉత్పతతి
మిడిమేలము = సంకటః
మిడియు = ఉత్పతతి
మిడిసిపడు = చూ. పై.
మిడిసిపాటు = ఉత్పతనం
మిడుకు = విచరతి
మిడుత = శలభః
మిణుగురు = ఖద్యోతః
మితము = మిత - త్రి
మితి = మితిః - స్త్రీ
మిత్రుఁడు = మిత్రం
మిథ్య = మిథ్యా
మిద్దె =
మినుము = మాషః
మిన్ను = ఆకాశః, ఖమ్
మిరియము = మరీచః.
మిరపకాయ = బృహన్మరీచః
మిఱ్ఱు = ఉన్నతభూమిః
మిశ్రము = మిశ్ర - త్రి
మిష = మిషం
మిసిమి = కాంతిః - స్త్రీ
మిళ్ళ = ఖజపః

ముక్కో

మీఁగడ = మస్తు - న
మీఁగడపెరుగు = శ్రీఘనం
మీఁగాలు = పాదోపరిభాగః
మీఁజై = కరోపరిభాగః
మీఁదుమిక్కిలి = ఉపరి. పునః - అ
మీటు = ఉత్క్షిపతి, ఆస్ఫాలయతి
మీమాంస = మీమాంసా
మీమాంసకుఁడు = మీమాంసకః
మీఱు = అతిశేతే
మీసము = శ్మశ్రు - న
ముంగల = పురః - అ
ముంగాలు = ప్రపదం
ముంగిలి = అంగణం.
ముంగిస = నకులః
ముంచు = మజ్జయతి
ముంజె =
ముంజేయి = ప్రకోష్ఠః
ముండ = విధవా
ముండమోపి = చూ. పై.
ముంతమామిడి = అగ్రిబీజం
ముకుదాడు = నాసారజ్జుః
ముకుళించు = ముకుళీభవతి
ముక్క = ఖండః
ముక్కపురుగు = కృమిః
ముక్కిడి = విగ్రః
ముక్కు = కుంభయతి; నాసికా
ముక్కుపోఁగు = నాసాభరణం
ముక్కోణము = త్రికోణః

ముడ్డి

ముక్తి=ముక్తిః
ముఖము=ముఖం
ముఖ్యము=ముఖ్యం
ముగింపు=సమాప్తిః
ముగియు=విరమ్యతే
ముగ్గు=రంగవల్లీ
ముగ్గురు=త్రయః
ముచ్చిలక=నిబంధనపత్రం
ముచ్చె=పాష్ణిత్రం
ముచ్చెబంగారు=
ముచ్చట=సల్లాపః
ముచ్చటపడు=అపేక్షతే
ముచ్చటించు=సంలపతి
ముట్టడము, ముట్టడి=నిర్బంధః
ముట్టడించు=నిరుణద్ధి
ముట్టించు=స్పర్శయతి
ముట్టు=రజః
ముట్టుకొను=స్పృశతి
ముట్టునీళ్ళు=రజశ్శుద్ధిః
ముట్టె=అగ్రం
ముడి=గ్రంథిః
ముడుగు=ముకుళీభవతి
ముడుగుదామర=నమస్కారీ
ముడుచు=ముకుళయతి
ముడుత=వళిః
ముడుపు=ఉపహారః
ముడుసు=అస్థి - న
ముడ్డి=గుదం

ముని

ముడ్డిపూస=త్రికం
ముత్తవపులగము=బలా
ముత్తవ్వ=వృద్ధప్రపితామహీ
ముత్తాత=వృద్ధప్రపితామహః
ముత్తుసు=ఆఢకప్రియం
ముత్తెపుజిప్ప=శుక్తిః
ముత్తెము, ముత్యము=మౌక్తికం
ముదము=హర్షః
ముది=వృద్ధ - త్రి
ముదిమి=వార్ధకం
ముదుగు=స్థూలం
ముదురు=పరిణత
ముదరగను=ముద్దరః
ముద్ద=కబలః, పిండః
ముద్దాడు=చుంబతి
ముద్దు=చుంబనం
ముద్రుటుంగరము=ముద్రోర్మికా
ముద్దుపెట్టుకొను=చుంబతే
ముద్ర=ముద్రా
ముద్రణము=ముద్రణం
ముద్రించు=ముద్రయతి
ముద్రుటుంగరము=ముద్రికా
మునగ=శిగ్రుః
మునికోల=ప్రాజనం
మునిచీకటి=సంధ్యా
మునిమనుమడు=ప్రపౌత్రః
మునిమనుమరాలు=ప్రపౌత్రీ
మునిమాపు=ప్రదోషః

ముట్లు

మునిముచ్చు = పశ్యతోహారః
మునీంద్రుఁడు = మునీంద్రః
మునుఁగు = మజ్జతి
మునుక = మజ్జనం
మునుపు = పురా - అ
మున్నూఱు = త్రిశతీ
ముప్పది = త్రింశత్
ముప్పాతిక, ముప్పావు, ముప్పావులా = పాదత్రయం
ముప్పిరి = త్రిగుణం
ముప్పు = విపత్
ముప్పడి = త్రిగుణం
ముప్పడించు = త్రిగుణీభవతి
ముమ్మరము = అధికం
ముమ్మరించు = అతిశేతే
మురళి = మురళీ
మురళీగొలుసు = కరభూషణం
ముఱికి = మాలిన్యం
ముఱియు = గర్వతి
ముఱుఁగు = విశ్లిష్యతి
ముఱ్ఱుబాలు = నిస్త్ర్యయదుగ్ధం
ములక = వార్తాకీ
ములికి = అగ్రః
ములుకోల = ప్రాజనం
ములుగోరింట = ఝింటీ
ములుజెముడు = త్రికంటకః
ముల్లు = కంటకః

మూర్ఛ

ముల్లె = ధనం
ముష్టి = ముష్టిః - స్త్రీ
ముసరు = ఆక్రమతే
ముసలి = వృద్ధః
ముసించు =
ముసిముసినవ్వు = దరహాసః
ముసుఁగు = ఛదనం
ముసురు = నిరంతరవృష్టిః
ముస్తె = ముస్తా
ముహూర్తము = ముహూర్తః
మూఁక = సమూహః
మూఁకుఁడు = శరావః
మూఁగ = మూకః
మూఁగఁబాఱు = ఆక్రమతే
మూఁగతీఁట = కండూః
మూడు = సంవర్తతే
మూఁత = మూతః
మూఁపుఱము = కకుత్
మూమూచు = జిఘ్రతి
మూట = పటపూలం
మూఢుఁడు = మూఢః
మూతి = ముఖం
మూత్రము = మూత్రం
మూత్రించు = మూత్రయతి
మూయు = ఛాదయతి
మూర = వితస్తిద్వయం
మూర్ఖుఁడు = మూర్ఖః
మూర్ఛ = మూర్ఛా

మూర్ఛిల్లు=మూర్ఛ్యతి
మూర్తి=మూర్తిః
మూల=కోణః
మూలదుంప=నిదానం
మూలము=మూలం
మూలమట్టము=సమకోణం
మూలిక=మూలికా
మూలుగు=కుంథతి
మూల్యము=మూల్యం
మూష, మూస=మూషా
మృతి=మృతిః
మృత్తిక=మృత్తికా
మృదంగము=మృదంగః
మెండు=అధికం
మెంతులు=మేంధికాః
మెచ్చు=శ్లాఘతే
మెటిక=
మెట్ట=దేవమాతృకః
మెట్టు=సోపానం, సోపానం
మెట్టుకు=అంతతః
మెడ=కంఠః
మెతుకు=పులాకః
మెత్త=కశిపుః- సీ
మెత్తఁబడు=మృదూభవతి
మెత్తఁబాటు=మృదుత్వం
మెత్తఁబాఱు }
మెత్తగిల్లు } మృదూభవతి
మెత్తన=మృదుత్వం

మెత్తినగోడ=ఏడూకం
మెత్తు=ఉపలింపతి, గోమయతి
మెదడు=మస్తిష్కం
మెదలు=చలతి
మెదుగు=అపహ్నుతే
మెప్పు=ప్రీతిః
మెరక=స్థలం
మెరమెరలాడు=మెరమెరాయతే
మెఱపు=తటిత్- సీ
మెఱపుఁదీఁగ=తటిల్లతా
మెఱయు=ద్యోతతే
మెఱికలు=నిస్తుషతండులాః
మెఱుఁగు=కాంతిః
మెలఁకువ=జాగ్రత్తా
మెలఁగు=వర్తతే
మెలి=జటా
మెలియు=జటతి
మెల్ల=కేకరః
మెల్లకంటి=కేకరాక్షః
మెల్లన=శనైః- అ
మెల్ల=చతుశ్శాలా
మేఁక=ఛాగః
మేఁడి=
మేఁకు=శంకుః
మేఁత=గ్రాసః
మేఘము=మేఘః
మేటి=అధిపః
మేడ=సౌధః

మైలు

మేడి=ఉదుంబరః
మేఢ్రము=మేఢ్రః
మేదకుఁడు=అమాయికః
మేదర=కటకారః
మేధ=మేధా
మేధావి=మేధావిన్
మేనతీకము=
మేపు=చారయతి
మేయు=చరతి
మేర=మర్యాదా
మేలు=శుభం
మేలుకొను=జాగర్తి
మేలుకొలుపు=జాగరయతి
మేలుబంతి=ముఖపంక్తిః
మేళగాఁడు=మేళకః
మేళగించు=మేళయతి
మేళనము=మేళనం
మేళము=మేళః
మైకము=మత్తతా
మైత్రి=మైత్రీ
మైథునము=మైథునం
మైదు=మాయా
మైనపువత్తి=మైదోవర్తిః
మైనము=సిక్థకం
మైమఱపు=పారవశ్యం
మైల=ఆశౌచం
మైలపడు=అశుచీభవతి
మైలతుత్తము=మయూరతుత్థం

మొద్దు

మొండి=మూర్ఖః
మొండి=ఖండితహస్తః
మొండెము=కబంధః
మొకరము=స్తంభః
మొక్క=అంకురః
మొక్కపోవు=సంతతి.
మొక్కు=నమతి
మొగదల=పురతః
మొగమిచ్చు=సుముఖీభవతి
మొగము=ముఖం
మొగమోటము=సంకోచః
మొగమోటపడు=సంకోచతి
మొగలి=కేతకీ
మొగలిఱేకు=శిరోభూషణం
మొగియు=ప్రియతే
మొగులు=మేఘః
మొగ్గ=ముకులః
మొగ్గవాలు=
మొటిక=అంగురః
మొటిమ=అవగండః
మొట్టమొదలు=ప్రథమం
మొట్టికాయ=శిరఃప్రహారః
మొత్త=భిత్తిపార్శ్వం
మొత్తము=సమష్టిః
మొదలు=ప్రభృతి.. అ
మొదలుపెట్టు=ప్రారభతే
మొద్దు=ఘనః
మొద్దువోవు=కుంఠతి

మోచ

మొన = అగ్రం
మొనకట్టు = అగ్రబంధః
మొన్న = పరహ్యః - అ
మొరడు = స్థాణుః
మొరయు = ధ్వనతి
మొఱంటు = శూర్పకః
మొఱ = ఆక్రోశః
మొఱకు = మూర్ఖః
మొటికి = వైకల్యం
మొఱుంగు = భషతే
మొత్తు = ఆక్రోశః
మొత్తి = వైకల్యం
మొల = కటిః - స్త్రీ
మొలక = అంకురః
మొలకట్టు = మేఖలా
మొలకెత్తు = అంకురతి
మొలచు = అంకురతి
మొలత్రాడు = కటిసూత్రం
మొలనూలు = మేఖలా
మొల్ల = కుందః
మొసలి = నక్రః
మొహరి = స్వర్ణముద్రా
మోఁకాలు = జానుః
మోఁచేయి = కూర్పరః
మోఁత = ఘోరః
మోకు = రజ్జుః - స్త్రీ
మోక్షము = మోక్షః
మోచనము = మోచనం

మాత్రం

ముచ్చె = మోచనీ
మోట = జలోదరణీ
మోటించు = శ్లాఘయతి
మోటు = అరసికః
మోంటు = అమృదుః
మోటు = స్థూలః
మోడి = రీతిః
మోడు = స్థాణుః
మోద = నాగవల్లీదళబంధః
మోదుగు = కింశుకః
మోపి = విధవా
మోపు = భారః
మోపుదల = ఆరోపణం
మోము = ముఖం
మోమోట = సంకోచః
మోయు = వహతి
మోర = ముఖం
మోవి = ఓష్ఠః
మోసగాఁడు = వంచకః
మోసపోవు = ప్రమాద్యతి
మోసము = వంచనా
మోహము = మోహః
మోహించు = కామయతే
మౌఢ్యము = మౌఢ్యం
మౌనము = మౌనం
మౌని = మౌనికః
మౌర్ఖ్యము = మౌర్ఖ్యం
మ్రాను = వృక్షః

మ్రాఁగన్ను = అపస్మృతిః
మ్రానిపసుపు = దారుహరిద్రా
మ్రాను = వృక్షః
మ్రింగు = గిళతి
మ్రింగుడుపడు = గిళ్యతే
మ్రుగ్గు = రంగవల్లీ
మ్రుచ్చు = చోరః
మ్లేచ్ఛుఁడు = మ్లేచ్ఛః
మ్రొక్కు = నమతి
మ్రొక్కుడు }
మ్రొక్కుబడి } నమస్కారః
మ్రొగ్గు = భారః, ఆధిక్యం
మ్రోగు = శబ్దాయతే
మ్రోగుడు }
మ్రోఁత } = శబ్దః, ధ్వనిః
మ్రోఁడు = స్థాణుః
మ్రోయు = ధ్వనతి
మ్రోల = పురః - అ

య

యంత్రము = యంత్రం
యక్షిణీ = యక్షిణీ
యజమానుఁడు = యజమానః
యజ్ఞోపవీతము = యజ్ఞోపవీతం
యతి = యతిః - స్త్రీ
యతి = యతిః - పుం
యత్నము = యత్నః
యత్నించు = యతతే

యథాక్రమము = యథాక్రమం - అ
యథార్థము = యథార్థం
యథేచ్ఛము = యథేచ్ఛం
యమకము = యమకం
యముఁడు = యమః
యమున = యమునా
యవలు = యవాః
యశస్సు = యశస్ - న
యాగము = యాగః
యాచకుఁడు = యాచకః
యాచించు = యాచతే
యాజనము = యాజనం
యాజ్ఞికుఁడు = యాజ్ఞికః
యాతన = యాతనా
యాత్ర = యాత్రా
యాదృచ్ఛికము = యాదృచ్ఛికం
యాపనము = యాపనం
యామము = యామః
యాయావరము = యాయావరః
యుక్తము = యుక్తం
యుక్తి = యుక్తిః
యుగము = యుగం
యుద్ధము = యుద్ధం
యువతి = యువతిః
యువరాజు = యువరాజ్
యూపము = యూపః
యోగము = యోగః
యోగి = యోగి[illegible]

రచిం

యోగిని=యోగినీ
యోగ్యము=యోగ్య - త్రి
యోచన=యోచనా
యోజించు=యోజయతి
యోధ=యోధః
యోని=యోనిః - స్త్రీ
యౌవనము=యౌవనం
యౌవరాజ్యము=యౌవరాజ్యం

ర

రంగము=రంగః
రంగరించు=మర్దయతి
రంగు=వర్ణః
రండ=రండా
రంధ్రము=రంధ్రం
రంభ=రంభా
రకము=ప్రభేదః
రక్కసుడు=రాక్షసః
రక్తము=రక్తం
రక్తి=రక్తిః
రక్ష=రక్షా
రక్షకుడు=రక్షకః
రక్షణము=రక్షణం
రక్షించు=రక్షతి
రగులు=సంధుక్షతే
రగుల్చు=సంధుక్షతి, ప్రధూమయతి
రచన=రచనా
రచించు=రచయతి

రస

రచ్చ=రాజమార్గః
రచ్చకొట్టము=రాజమండపః
రచ్చపట్టు=రాజస్థానం
రచ్చబండ=
రజస్వల=రజస్వలా
రట్టు=నిందా
రణము=రణం
రతి=రతిః
రత్నము=రత్నం, మణిః
రథకారుడు=రథకారః
రథము=రథః
రథికుడు=రథికః
రద్ది=సంబాధః, కోలాహలః
రద్దు=నిర్వాపణం
రప్పించు=ఆగమయతి
రభసము=రభసః
రమణి=రమణీ
రమణీయము=రమణీయం
రమణుడు=రమణః
రమారమి=ఈషద్వైషమ్యం
రమించు=రమతే
రమ్యము=రమ్యం
రవ=అణుః
రశ్మి=రశ్మిః
రసకర్పూరము=రసకర్పూరః
రసజ్ఞుడు=రసజ్ఞః
రసదాడి=రసదాడికా
రసము=రసః

రాట

రసవాదము=రసవాదః
రసాతలము=రసాతలం
రసాయనము=రసాయనం
రసి=పూయః
రసిక=పూయః
రసికుఁడు=రసికః
రహస్యము=రహస్యం
రహితము=రహితం
రాక=ఆగమనం
రాకాసి=రాక్షసః
రాక్షసి=రాక్షసీ
రాక్షసుఁడు=రాక్షసః
రాగి=తామ్రం
రాగులు=కోద్రవాః
రాచపుండు=రాజవ్రణః
రాచమామిడి=రాజామ్రః
రాచయుసిరిక=రాజామలకః
రాచు=కషతి
రాజధాని=రాజధానీ
రాజమార్గము=రాజమార్గః
రాజసము=రాజసం
రాజసూయము=రాజసూయం
రాజహంస=రాజహంసః
రాజ్ఞి=రాజ్ఞీ
రాజ్యము=రాజ్యం
రాజు=రాజా
రాటము, రాట్నము, రాటనము } =రాటః

రాలు

రాణి=రాజ్ఞీ
రాణించు=శోభతే
రాణివాసము=అంతఃపురం
రాతియుప్పు=అక్షీబం
రాత్రి=రాత్రిః - స్త్రీ
రాధ=రాధా
రాద్ధాంతము=రాద్ధాంతః
రాపాడు=సంఘర్షతి
రాపిడి=సంఘర్షణం
రాపు=చూ. పై.
రాపుడు=చూ. పై.
రాపుడురాయి=నికషః
రాపులుగు=శంకః
రాపొడి=రజః
రాబందు=గామబంధుః
రాబడి=ఆయః
రామబాణము=రామబాణః
రామసాగరములు=రామసాగరాః
రాయంచ=రాజహంసః
రాయఁడు=రాజా
రాయబారి=దూతః
రాయి=శిలా
రాయిడి=సంఘర్షణం
రాయు=కషతి
రారాజు=రాజరాజః
రారాజు=దుర్యోధనః
రాలు=గలతి, పతతి
రాలుగాయ=దుష్టః

రూపి

రాలుచు = గాళయతి
రాల్చు = పాతయతి
రావి = అశ్వత్థః
రావించు = ఆగమయతి
రావిరేక = శిరోభూషణం
రాశి = రాశిః
రాష్ట్రము = రాష్ట్రం
రాసి = రాశిః
రాహువు = రాహుః
రిక్తుడు = రిక్తః
రీతి = రీతిః
రుంజ = రోంధకం
రుచి = రుచిః - స్త్రీ
రుచించు = రోచతే
రుద్దు = మార్జయతి, మర్దయతి, ధావతి
రుద్రజడ = రుద్రజటా
రుద్రాక్షము = రుద్రాక్షం
రుబ్బు = మరయతి
రుబ్బురోలు = ఉలూఖలం
రుమాలు = ఉష్ణీషం
రువ్వు = క్షిపతి
రూక =
రూఢి = రూఢిః - స్త్రీ
రూపము = రూపం
రూపరి = సుందరః
రూపసి = చూ. పై.
రూపాయ = రూపకం
రూపించు = రూపయతి

రేఫ

రూపు = రూపం
రూపుమాపు = నాశయతి
రూపుమాయు = నశ్యతి
రెండు = ద్వౌ, ద్వే, ద్వే
రెక్క = పక్షః, భుజః
రెట = పక్షిమలం
రెట్టి = ద్విగుణం
రెట్టించు = ద్విగుణయతి
రెడ్డి = శూద్రః
రెప్ప = పక్ష్మన్ - న
రెబ్బ, రెమ్మ = ఉపశాఖా
రేయి = రాత్రిః - స్త్రీ
రెల్లు = కాశికాదేశః
రేగు = విజృంభతే
రేగు = బదరీ
రేచు = విజృంభయతే
రేఖ = రేఖా, లేఖా
రేకు = దళం
రేకెత్తు = వర్ధతే
రేగడ = మృద్భేదః
రేచకము = రేచకః
రేచీకటి = నిశాంధ్యం
రేణము = శకృత్ - న
రేణువు = రేణుః
రేతస్సు = రేతస్ - న
రేపకడ = ప్రాతః - అ
రేపు = శ్వః - అ

రోయు

రేఫము = రేఫః
రేయి = రాత్రిః, నక్తం
రేయెండ = చంద్రికా
రేవఁడు = రజకః
రేవతి = రేవతీ
రేవు = తీర్థం
రైతు = కృషీవలః
రొండి = కటిభాగః
రొంప = శైత్యం
రొంపి = పంకః
రొక్కము = ధనం, కరమూల్యం
రొట్టె = పూరికాభేదః
రొద = కలకలః
రొప్పు = ఆయస్యతి
రొమ్ము = ఉరస్ - న
రొయ్య = ఝషకః
రోకటిబండ = శతపదీ [ఒకానొక పురుగు
రోఁకటిబండ = ముసలఖండః
రోఁకలి = ముసలః
రోఁజు = నిశ్శ్వసితి
రోఁత = జుగుప్సా
రోగము = రోగః
రోగి = రోగిన్
రోదనము = రోదనం
రోధించు = రుణద్ధి
రోమము = రోమన్ - న
రోమాంచము = రోమాంచః
రోయు = నిందతి

ఱొచ్చు

రోషము = రోషః
రోషించు = రోషతి
రోహిణి = రోహిణీ
రౌతు = అశ్వికః
రౌద్రము = రౌద్రః
రౌద్రి = రౌద్రిః

ఱ

ఱంకు = జారత్వం
ఱంకుఁబోతు = జారః, జారిణీ
ఱంకుల రాటము = భ్రామకః
ఱంకులాఁడి = కులటా
ఱంకువోవు = వ్యభిచరతి
ఱంకె = వృషధ్వనిః
ఱంపకాఁడు = క్రకచజీవిన్
ఱక్క = నఖతి
ఱవిక = చోలం
ఱాతిగుండె = కఠినహృదయం
ఱాతియులి = టంకః
ఱాయి = శిలా
ఱింగు = వలయః
ఱువ్వు = క్షిపతి
ఱెక్క = పక్షః
ఱెప్ప = పక్ష్మన్ - న
ఱెల్లు = కాశః
ఱేఁచు = శునకభేదః
ఱేఁకు = దళః
ఱొచ్చు = పంకః

ల

లంక=లంకా

లంఘనము=లంఘనం

లంకించు=గృహ్ణాతి

లంకె=బంధః

లంగరు=నావిరోధః

లంఘనము=లంఘనం

లంచము=ఉత్కోచః

లంజ=లంజా

లంజిక } చూ. పై.
లంజియ
లంజె

లంజెకాడు=విటః

లంజెతనము=జారత్వం

లంద=తుందిలః

లంపట=శ్రమః

లంపటుడు=లంపటః

లంబనము=లంబనం

లంబము=లంబః

లంబిక=లంబికా

లకుముకి=టిట్టిభః

లక్క=జతు-న

లక్ష=లక్షః

లక్షించు=లక్షయతి

లక్ష్మి=లక్ష్మీః, శ్రీః, రమా

లక్ష్యము=లక్ష్యం, గౌరవం

లగుడము=లగుడః, దండః

లగ్గు=శుభం

లగ్నము=లగ్నం

లఘువు=లఘుః

లచ్ఛనము=లక్షణం

లజ్జ=లజ్జా, వ్రీడా

లజ్జించు=లజ్జతే

లడ్డు=లడ్డుకం

లత=లతా, వల్లీ, వ్రతతిః

లత్తి=ప్రహారః

లత్తుక=లాక్షారసః, లాక్షా

లద్ది=మలం, విష్ఠా

లద్దిపురుగు=విష్ఠాక్రిమిః

లప్ప=రాశిః, నిధిః

లబ్ధి=లబ్ధిః, లాభః

లభించు=లభ్యతే, మిలతి

లభ్యము=లభ్యం

లయ=లయః

లయించు=లీనాతి

లలన=లలనా, అంగనా

లవంగము=లవంగం

లవణము=లవణం

లాంఛనము=లాంఛనం

లాక్షణికుడు=లాక్షణికః

లాగించు=ఆకర్షయతి

లాగు=ఆకర్షతి

లాఘవము=లాఘవం

లాటీ=లగుడః

లాభము=లాభః

లాలనము=లాలనం

లాలి=డోలా, ప్రేంఖః

లాలించు = లాలయతి
లావణ్యము = లావణ్యం
లావరి = బలిష్ఠః
లావు = స్థౌల్యం, బలం
లాహిరి = మత్తతా
లింగము = లింగం
లిక్కి = లవిత్రికం
లిఖించు = లిఖతి
లిద్దె = ఉలూఖలశంకుః
లిపి = లిపిః - స్త్రీ
లిబ్బి = ధనం, రాశిః, నిధిః
లివ = లాఘవం
లీల = లీలా, విలాసః, హేలా
లుంగ = వస్త్రభారః
లుబ్ధుడు = లుబ్ధః
లూటీ = రంధ్రం
లెంప = గండః, కపోలః
లెంపకాయ = కపోలప్రహారః
లెక్క = గౌరవం, సంఖ్యా, గణితం
లెక్కగొను = మానయతి
లెక్కపెట్టు = గణయతి
లెస్స = క్షేమః, ఆధిక్యం
లేగ = తర్ణకః
లేగటియావు = ధేనుః - స్త్రీ
లేత = తరుణః
లేకరి = లేఖకః
లేకి = అప్రయోజకః
లేఖ = లేఖా

లేఖకుడు = లేఖకః
లేఖనము = లేఖనం
లేఖిని = లేఖినీ
లేఖ్యము = లేఖ్యం
లేచు = ఉత్తిష్ఠతి
లేడి = కురంగః
లేదు = నాస్తి
లేపనము = లేపనం
లేపు = ఉత్థాపయతి
లేమి, లేమిడి = దారిద్ర్యం
లేశము = లేశః
లేహము = లేహః
లేహ్యము = లేహ్యం
లొంగు = వశీభవతి
లొగ్గడి = శ్లోథః
లొచ్చు = న్యూనః
లొజ్జ = చూ. పై
లొటారము = నిస్సారతా
లొట్టిపిట్ట = ఉష్ట్రః
లొడితి = ప్రాదేశః
లొద్ది = మార్గః
లొల్లి = అనియతిః
లోకువ = అధీనః
లోగడ = గతకాలః
లోగిలి = గృహం
లోగిలి = గృహం
లోచు = నిమ్నతా
లోబడు = వశీభవతి

లోచూపు=జ్ఞానదృష్టిః
లోటు=లోపః
లోడి=ముద్గరః
లోతట్టు వ=శేషః
లోపము=లోపః
లోపల=అంతః
లోపించు=లుప్యతి
లోభము=లోభః
లోభి=లోభిక్
లోయ=గిరిద్వయమధ్యమార్గః
లోహము=లోహః
లౌకికము=లౌకికం

వ

వంక=వక్రితా
వంకర=చూ. పై
వంకరటింకర=వక్రితా
వంకాయ=వార్తాకం
వంకీ=భుజభూషణం
వంకీ=నాగదంతః
వంగ=వార్తాకవృక్షః
వంగవేయు=నమయతి
వంగడము=వంశః
వంగపండు=వార్తాకఫలం
వంగసము=వంశః
వంగు=నమ్రీభవతి
వంచకుడు=వంచకః
వంచన=వంచనా
వంచించు=వంచయతే
వంచు=నమయతి
వంట=పాకః
వంటకత్తె=పాచకా
వంటకము=అన్నం
వంటచెఱకు=ఇంధనం
వంటయిల్లు=మహానసః
వంటవాడు=పాచకః
వంటసాల=మహానసః
వంటు=అనుకూలీభవతి
వండ=ఆపద్ . స్త్రీ
వండు=పచతి
వంత=సంతాపః
వంతు=భాగః
వంతెన=సేతుః
వందనము=వందనం
వందించు=వందతే
వంధ్య=వంధ్యా
వంపు=నమ్రితా
వంశము=వంశః
వక్క=పూగీఫలం
వక్కాకు=తాంబూలం
వక్కాణించు=వ్యాఖ్యాతి
వక్కు=కృశః
వక్త=వక్తా - ఋ - పుం
వక్త్రము=వక్త్రం
వక్రించు=వక్రీభవతి
వగ=సంతాపః

వడ

వగచు = శోచతి
వగదెంచు = ప్రపంచ[illegible]రోతి
వగదెగు = పరిక్షీయతే
వగచుచు = నిఃశ్వసితి
వగరుపు = శ్వాసః, ఆయాసః
వగలాడి = నటీ
వచనము = వచనం
వచించు = వక్తి
వచ్చు = ఆగచ్ఛతి
వచ్చుబడి = ఆయః
వజ్రము = వజ్రం
వటించు = ఊపవసతి
వటువు = వటుః
వట్టు = వృషణః
వట్టి = రిక్త
వట్టిమాట = అపవాదః
వట్రించు = వర్తులీకరోతి
వట్రువ = వర్తులతా
వట్రువసుడి = ఋకారః
వడ = వటికా
వడఁకు = కంపతే
వడఁబోయు = శోధయతి
వడగల్లు = కరకః
వడగాలి = గ్రీష్మవాయుః
వడగొను = సంతప్యతే
వడపప్పు = ముద్గదాళీ
వడపిందెలు =
వడలు = మ్లాయతి

వన

వడి = వేగః
వడిముఁగట్టు = శోధయతి
వడియఁబోఁత = శోధనం
వడియఁబోయు = శోధయతి
వడియు = ద్రవతి
వడియము = వటకం
వడుగు =
వడుగు = ఉపనయనం
వడ్డి = కుసీదం
వడ్డించు = పరివేషయతి
వడ్డిబ్రతుకు = వృద్ధిజీవికా
వడ్రంగము = దారుకర్మ. — న
వడ్రంగి = వర్ధకిః
వడ్రంగిపిట్ట = దార్వాఘాటః
వడ్లు = శాలిధాన్యం
వణఁకు = వేపతే
వత్తి = వర్తి, దశా
వత్సనాభి = వత్సనాభః
వత్సరము = వత్సరః
వదరు = జల్పతి
వదరుఁబోతు = జల్పాకః
వదలు = త్యజతి
వదినె = అగ్రజభార్యా, ప్రజావతీ
వదినె = భార్యాగ్రజా
వదులు = అదృఢ
వధము = వధః
వధించు = ఘాతయతి
వనమాల = వనమాలా

వర్జ్య

వనిత=వనితా. (స్త్రీ)
వన్నె=వర్ణః
వన్నెకత్తె=సుందరీ
వన్నెకాఁడు=సుందరః
వన్నెచీర=చిత్రివస్త్రం
వన్నెలాఁడి=విలాసినీ
వన్నెలాఁడు=విలాసీ
వపనము=వపనం
వమనము=వమనం
వయసు=వయస్. న
వయస్సు=చూ. పై.
వరము=వరం
వరద=జలమార్గః
వరహా=ముద్రాభేదః
వరాహము=వరాహః
వరి=శాలిధాన్యం
వరించు=వృణోతి
వరిష్ఠము=వరిష్ఠం
వరుఁడు=వరః
వరుణ=[illegible]నం
వరుణుఁడు=వరుణః
వరుస=పంక్తిః
వర్గము=వర్గః
వర్గించు=వర్గయతి
వర్గు=వర్గః
వర్చస్సు=వర్చస్. న
వర్జించు=వర్జయతి
వర్జ్యము=వర్జ్యం

వలె

వర్ణనము=వర్ణనం
వర్ణము=వర్ణః
వర్ణించు=వర్ణయతి
వర్తకము=వర్తకః
వర్తకుఁడు=చూ. పై.
వర్తనము=వర్తనం
వర్తమానము=వర్తమానః
వర్తించు=వర్తతే
వర్తులము=వర్తులం
వర్ధిల్లు=వర్ధతే
వర్షము=వర్షం
వర్షించు=వర్షతి
వల=సీమా
వలద=పరివాహః
వలదగుడి=పరిధిః
వలపు=అవగ్రహః
వల్లు=ప్రవాహః
వల=వలః, జాలం
వలదు=మా. అ
వలపల=అపసవ్యభాగః
వలపలగిలక=వామశ్రేణిః
వలము=విస్తారః
వలయము=వలయః
వలయు=అపేక్ష్యతే
వలి=శైత్యం
వలిగొను=శేతతే
వలుస=సుకాలం
వలె=ఇవ. అ

వలెవాటు=సంహాత్యోత్తరీయం
వల్కలము=వల్కలం
వల్లకాడు=శ్మశానం
వల్లభుఁడు=వల్లభః
వల్లెవేయు=ఆవర్తయతి
వల్లెవాటు=సంహాత్యోత్తరీయం
వశము=వశః
వశీకరణము=వశీకరణం
వశీకరించు=వశీకరోతి
వశ్యము=వశ్య - విం
వస=వచా
వసంతము=హారిద్రోదకం, వసంతః
వసతి=సౌఖ్యం, గృహం
వసనాభి=వత్సనాభః
వసారా=
వసి=శంకుః
వసించు=వసతి
వస్తి=వస్తిః
వస్తువు=వస్తు - న
వస్త్రము=వస్త్రం
వహించు=వహతి
వాంఛ=వాంఛా
వాంఛించు=వాంఛతి
వాంతి=వాఁతిః, వమనం
వాఁకుడు=కంటకారికా
వాఁగు=జల్పతి, స్ఫురః
వాఁచు=శ్వయతి
వాఁడి=తైక్ష్ణ్యం

వాఁడు=సః
వాఁత=దాహః
వాఁపు=శోఫః, శ్వయథుః
వాకట్టు=వాగ్బంధనం
వాకిలి=ద్వారం
వాక్కు=వాక్ - చ - సీ
వాక్యము=వాక్యం
వాగాయిత్తము=వాగ్వివాదః
వాచకము=వాచకః
వాజపేయము=వాజపేయః
వాటము=అనుకూలం, క్రమనిమ్నం
వాటిక=వాటికా
వాడ=వీథిః, వాటీ
వాడఁబాఱు=మ్లాయతి
వాడకట్టు=వీథిః, వాటీ
వాడగన్నేరు=కరవీరః
వాడపడిసె=కులటా
వాడు=మ్లాయతి
వాడుక=ఉపయోగః
వాడుకపడు=ఉపయుజ్యతే
వాడుకొను=ఉపయుంక్తే
వాడుచు=మ్లాపయతి
వాడుదల=మ్లానిః
వాడుదల=ఉపయోగః
వాణి=వాణీ, సరస్వతీ
వాణిజ్యము=వాణిజ్యం
వాతము=వాతః
వాతెఱ=ఓష్ఠః

వాత్సల్యము=వాత్సల్యం
వాదము=వాదః
వాదించు=వదతే
వాదు=అపవాదః
వాదులాడు=వివదతే
వాద్యము=వాద్యం
వాన=వర్షం, వృష్టిః
వానకోయిల=చాతకః
వానపాము=మహీలతా
వానప్రస్థము=వానప్రస్థః
వానరము=వానరః
వాపోవు=ఆక్రోశతి
వామనగాయ=
వామి=వరండః
వాయనము=వాయనం
వాయి=వక్త్రం
వాయించు=వాదయతే
వాయింట=బర్బరవృక్షః
వాయువు=వాయుః
వార=న్యూనాధిక్యం
వారము=వారః
వారించు=వారయతి
వారు=తే, తాః
వార్చు=ఆచామతి
వార్చు=శాంతిం నయతి
వార్త=వార్తా, వృత్తాంతః
వార్ధకము=వార్ధకం
వార్ధక్యము=వార్ధక్యం

వార్షికము=వార్షికం
వాలు=చర్మత్ర - స
వాలు=పతతి
వాలుగ=మత్స్యః
వాలుచు=పాతయతి, నమయతి
వాల్మీకి=వాల్మీకిః
వాల్లభ్యము=వాల్లభ్యం
వావిలి=శేఫాలికా
వాసన=వాసనా
వాసము=వాసః
వాసి=తారతమ్యం
వాసిన=వస్త్రముతః
వాసినపాము=ఉష్ట్రపాపః
వాస్తవము=వాస్తవం
వాహనము=వాహనం
వాహిని=వాగ్ధరణీ
వింజామర=చామర
వింత=ఆశ్చర్యం
విందు=బంధుతాతిథ్యం
వికటము=విరుద్ధం
వికల్పము=వికల్పః
వికసించు=వికసతి
వికారము=వికారః
వికాసము=వికాసః
వికృతము=వికృతం
వికృతి=వికృతిః
విక్రయము=విక్రయః
విక్రయించు=విక్రీణీతే

విజ్ఞా

విక్రాంతి=విక్రాంతిః - స్త్రీ
విక్రాంతుఁడు=విక్రాంతః
విఖ్యాతి=విఖ్యాతిః
విగడియ=విఘటికా
విగ్రహము=విగ్రహః
విఘాతము=విఘాతః
విఘాతించు=విఘాతయతి
విఘ్నము=విఘ్నః
విచారణ=విచారణా
విచారపడు=విచారయతి
విచారము=విచారః
విచారించు=విచారయతి
విచికిత్స=విచికిత్సా
విచిత్రము=విచిత్రం
విచ్చేయు=ఆయాతి
విచ్చలవిడి=స్వాతంత్ర్యం
విచ్చు=వికసతి, దళతి
విచ్చుకత్తి=నిష్కోశఖడ్గః
విచ్ఛిత్తి=విచ్ఛిత్తిః - స్త్రీ
విచ్ఛిన్నము=విచ్ఛిన్నం
విచ్ఛేదము=విచ్ఛేదః
విజనము=విజనం
విజయము=విజయః
విజాతి=విజాతిః - స్త్రీ
విజాతీయము=విజాతీయం
విజృంభించు=విజృంభతే
విజ్ఞప్తి=విజ్ఞప్తిః - స్త్రీ
విజ్ఞాపనము=విజ్ఞాపనం

విదే

విజ్ఞాపించు=విజ్ఞాపయతి
విజ్ఞోదము=వినమం
విటకత్తె=జారిణీ
విటకాఁడు=విటః
విడంబన=విడంబనా
విడంబించు=అనుకరోతి
విడఁద్రోయు=పృథక్కరోతి
విడి=పృథక్, ప్రత్యేకం - అ
విడిదల=ఉపకార్యా
విడియము=విటీ
విడియు=
విడిపడు=పృథగ్భవతి
విడు=త్యజతి
విడుచు=ముంచతి
విడుదల=విమోచనం
విడుపు=ముక్తిః - చూ. ప్రై.
వితంతువు=వితంతుః - స్త్రీ
వితము=విధా
వితరణము=వితరణం
[illegible] - బు
వితర్కము=వితర్కః
వితర్కించు=వితర్కయతి
విత్తనము=బీజం
విత్తు=వపతి
విదియ=ద్వితీయా
విదుల్చు=[illegible]
విదూషకుఁడు=విదూషకః
విదేశము=విదేశః

విద్దె=విద్యా
విద్యమానము=విద్యమానం
విద్యార్థి=విద్యార్థీ
విద్యావంతుఁడు=విద్యావాన్
విద్వాంసుఁడు=విద్వాన్ - (సకారాంతము
విద్వేషము=విద్వేషః
విద్వేషించు=విద్వేష్టి
విధవ=విధవా
విధానము=విధానం
విధాయకుఁడు=విధాయకః
విధి=విధిః
విధించు=విధత్తే
విధురుఁడు=విధురః, ఆధార్యః
విధ్వంసము=విధ్వంసః
వినయము=వినయః
వినాయకుఁడు=వినాయకః
వినాశము=వినాశః
వినిందించు=వినిందతి
వినికి=ఆకర్ణనం
వినికిడి=చూ. పై.
వినియుక్తము=వినియుక్తం
వినియోగము=వినియోగః
వినియోగించు=వినియుంక్తే
విను=ఆకర్ణయతి
వినుచు=శ్రావయతి
వినోదము=వినోదః
విన్నఁబాటు=వైవర్ణ్యం

విన్నఁబోవు=వివర్ణాయతే
విన్నపము=విజ్ఞాపనం
విన్నవించు=విజ్ఞాపయతి
విన్యాసము=విన్యాసః
విపత్తు=విపద్ - స్త్రీ.
విపరీతము=విపరీతం
విపర్యాసము=విపర్యాసః
విప్పు=విమోచయతి
విభక్తి=విభక్తిః - స్త్రీ.
విభజించు=విభజతి
విభాగము=విభాగః
విభాగించు=విభాజయతి
విభాజకము=విభాజకం
విభాజితము=విభాజితం
విభాజ్యము=విభాజ్యం
విభూతి=విభూతిః
విమర్శనము=విమర్శనం
విమర్శము=విమర్శః
విమర్శించు=విమృశతి
విమానము=విమానం
విముఖుఁడు=విముఖః
విమోచనము=విమోచనం
వియోగము=వియోగః
వియ్యంకుఁడు=
వియ్యపురాలు=
వియ్యము=బంధుత్వం
విరక్తి=విరక్తిః
విరక్తుఁడు=విరక్తః

విరచించు=విరచయతి
విరజాజి=నవమాలికా
విరమించు=విరమతి
విరసము=విరసః
విరహము=విరహః
విరళము=విరళం
విరామము=విరామః
విరియఁబడు=విముచ్యతే
విరియఁబాఱు=వ్యాకోచతి
విరియఁబోయు=వ్యాకోచయతి
విరియు=వికసతి
విరివి=విస్తృతిః, విస్తీర్ణా - త్రి
విరుద్ధము=విరుద్ధ - త్రి
విరేచనము=విరేచనం
విరోధము=విరోధః
విరోధించు=విరుధ్యతే
విఱివి=చూ. విరివి
విఱుగఁబడు=గర్వతి
విఱుగఁబాటు=గర్వః
విఱుగడ=విరామః
విఱుగు=భజ్యతే
విఱుగుడు=విరుద్ధం
విఱుచు=భనక్తి
విఱుపు=భంగః
విఱ్ఱవీఁగు=గర్వతి
విలంఘించు=విలంఘతే
విలంబము=విలంబః
విలక్షణము=విలక్షణం

విలసించు=విలసతి
విలయము=విలయః
విలవిలపోవు=విహ్వలాయతే
విలసిల్లు=విలసతి
విలాపము=విలాపః
విలాసము=విలాసః
విలువ=అర్ఘః
విలోకించు=విలోకతే
విల్లు=చాపః
వివక్ష=వివక్షా
వివక్షించు=వివక్షతి
వివరణము=వివరణం
వివరించు=వివృణోతి
వివర్ణుఁడు=వివర్ణః
వివశుఁడు=వివశః
వివాదము=వివాదః
వివాహము=వివాహః
వివిధము=వివిధ - త్రి
వివేకము=వివేకః
వివేకి=వివేకిన్ - పు, వివేకినీ - స్త్రీ
వివేకించు=వివేచయతి
వివేచనము=వివేచనం
విశదము=విశద - త్రి
విశదీకరించు=విశదీకరోతి
విశాఖ=విశాఖా
విశిష్టము=విశిష్ట - త్రి
విశృంఖలము=విశృంఖల - త్రి
విశేషణము=విశేషణం

విశేషము=విశేషః
విశేషించు=విశిష్యతే
విశేష్యము=విశేష్యం
విశ్రమము=విశ్రమః
విశ్రమించు=విశ్రామ్యతి
విశ్రాంతి=విశ్రాంతిః - స్త్రీ
విశ్వకర్మ=విశ్వకర్మన్ - పుం
విశ్వసనీయము=విశ్వసనీయ - త్రి
విశ్వసించు=విశ్వసితి
విశ్వస్త=విశ్వస్తా, విధవా
విషమము=విషమం
విషమించు=విషమాయతే
విషయము=విషయః
విషూచిక=విషూచికా
విసనకఱ్ఱ=తాలవృంతం
విషము=విషం
విసరు=వాతి
విసర్జనము=విసర్జనం
విసర్జించు=విసృజతి
విసుగు=నిర్వేదః; నిర్వృత్తి - త్రి
విస్తరి=విస్తరీ
విస్తరించు=విస్తృణాతి
విస్తారము=విస్తారః
విస్తీర్ణము=విస్తీర్ణ - త్రి
విస్మయము=విస్మయః
విస్మృతి=విస్మృతిః
విహరించు=విహరతి
విహారము=విహారః

విహితము=విహిత - త్రి
వీడు=ఏషః, అయం, అసౌ
వీపు=పృష్ఠం
వీక్షణము=వీక్షణం
వీక్షించు=వీక్షతే
వీచు=వాతి
వీడు=త్యజతి
వీడెము=వీటీ
వీణ=వీణా
వీరముష్టి=వీరముష్టిః
వీరవైష్ణవుడు=వీరవైష్ణవః
వీరశైవుడు=వీరశైవః
వీరాసనము=వీరాసనం
వీరుడు=వీరః
వీర్యము=వీర్యం
వీలు=అనుకూల్యం, అవకాశః
వీవన=వ్యజనం
వీసము=కలా
వీసె=సేరపంచకం
వృక్షము=వృక్షః
వృత్తాంతము=వృత్తాంతః
వృత్తి=వృత్తిః
వృథ=వృథా - అ
వృద్ధి=వృద్ధిః - స్త్రీ
వృద్ధుడు=వృద్ధః
వృశ్చికము=వృశ్చికః
వృషణము=వృషణః
వృషభము=వృషభః

వెను

వృష్టి=వర్షం, వృష్టిః - స్త్రీ
వెంట=సాకం - అ
వెంటి=తృణపూలః
వెండి=రజతం
వెక్కిరించు=వికరోతి
వెగటు=వైరస్యం
వెచ్చించు=వ్యయయతి
వెచ్చ=ఉష్ణ - త్రి
వెచ్చన=ఉష్ణతా
వెచ్చపెట్టు=వ్యయయతి
వెచ్చము=వ్యయః
వెట్ట=ఉష్ణతా
వెట్టి=నిర్భృతిసేవా
వెట్టివాఁడు=నిర్భృతిసేవకః
వెడఁద=విశాల - త్రి
వెడలు=ప్రయాతి
వెడలుపు=వైశాల్యం
వెద=వపనం, బీజావాపః
వెదకు=అన్విష్యతి
వెదచల్లు=వికిరతి
వెదపెట్టు=వపతి
వెదాపు=వృషాన్వితధేనుః
వెదురు=వేణుః
వెనుక=పశ్చాత్ - అ
వెనుకతీయు=సంకుచతి
వెనుకఁజిక్కు }
వెనుకఁబడు } =పశ్చాత్పతతి
వెనుకవేయు=సంచినోతి

వెలి

వెన్న, వెన్నపూస=నవనీతం
వెన్ను=పృష్ఠం
వెన్నుదన్ను=ఆశ్నోతి
వెన్నుపాము=కుండలినీ
వెన్నుపూస, వెన్నెముక=కశేరుకం
వెన్నెల=చంద్రికా
వెన్నెలకుప్పలు=చంద్రక్రీడా
వెయ్యి=సహస్రం
వెరఁగు=ఆశ్చర్యం
వెరవు=ఉపాయః
వెరసి=సమష్టి
వెరసు=అంకపంక్తిః - స్త్రీ
వెఱఁగుపడు=విస్మయతే
వెఱచు=బిభేతి
వెఱవరి=భీరుః
వెఱపు=భయం
వెఱవెఱపాటు=నిశ్చేష్టతా
వెఱ్ఱి=ఉన్మాదః
వెఱ్ఱికల్లు=మద్యం
వెఱ్ఱివాఁడు=ఉన్మత్తః
వెల=మూల్యం, అర్ఘః
వెలఁగ=కపిత్థః
వెలఁది=అంగనా
వెలయాలు=వేశ్యా
వెలయు=ప్రకాశతే
వెలవెలఁబాఱు }
వెలవెలఁబోవు } =వివర్ణాయతే
వెలి=బహిష్కారః

వేఁగి

వెలికిలు=ఉత్తానీభవతి
వెలిగారము=టంకణం
వెలితి=న్యూనతా
వెలిపుచ్చు=బహిష్కరోతి
వెలిపెట్టు=బహిష్కరోతి
వెలియు=నివర్తీభవతి
వెలివేయు=బహిష్కరోతి
వెలిసె=
వెలుఁగు=ప్రకాశతే
వెలుఁగు=ప్రకాశః
వెలుంగు=వృతిః - స్త్రీ
వెలుతురు=ప్రకాశః
వెలుపల=బహిః - అ
వెలువడు=ఆవిర్భవతి
వెల్ల=ధవళ - త్రి
వెల్లబాఱు=ధవళాయతే
వెల్లడి=ప్రసిద్ధ - త్రి
వెల్లి=ప్రవాహః
వెల్లివిరియు=ప్రవహతి
వెల్లుల్లి=లశునం
వెల్లువ=ప్రవాహః
వెసనము=వ్యసనం
వెళ్లు=గచ్ఛతి
వేంచేయు=ఆగచ్ఛతి
వేండ్రము=తీక్ష్ణతా
వేఁగు=భృజ్యతే
వేఁగించు=భృజ్జయతి

వేత

వేఁట=మృగయా
వేఁటకాఁడు=మృగయుః
వేఁటకుక్క=విశ్వకద్రుః
వేఁడి=ఉష్ణతా
వేఁడిమి=ఉష్ణతా
వేఁడు=ప్రార్థయతే
వేఁడుకోలు=చూ. పై.
వేఁపు=భర్జనం
వేఁపుడు=పరిభాతం
వేగపడు=త్వరతే
వేగము=వేగః
వేగరి=చారః
వేగించు=జాగర్తి
వేగిరకత్తె=జవినీ
వేగిరకాఁడు=జవిన్
వేగిరపడు=త్వరతే
వేగిరపాటు=త్వరా
వేగిరపెట్టు=త్వరయతి
వేగిరము=వేగః
వేగిరించు=త్వరతే
వేఁగుచుక్క=శుక్రః
వేఁగుజాము=అపరరాత్రాంతః
వేగురు=సహస్రిం
వేచు=ప్రతీక్షతే
వేడుక=కుతూహలం
వేడుకపడు=ఉత్కంఠతే
వేణువు=వేణుః
వేతనము=వేతనం

వేత్త=వేత్తృ - త్రి
వేదన=వేదనా
వేదము=వేదః
వేదాంతము=వేదాంతః
వేదాంతి=వేదాంతిన్
వేదిక=వేదికా
వేద్యము=వేద్య-త్రి
వేధించు=విధ్యతి
వేనవేలు=పరశ్శతాని
వేమారు=బహుకృత్వః - అ
వేము=నింబః
వేయి=సహస్రం
వేయు=క్షిపతి
వేరు=మూలం
వేరుపనస=మూలపనసః
వేలు=భేదః
వేలుపడు=విభజ్యతే
వేవిలి=క్షేత్రం
వేవిళ్ళు=దోహదం
వేశ్య=వేశ్యా
వేషము=వేషః
వేష్టించు=వేష్టతే
వేసంగి=గ్రీష్మర్తుః - పు
వేసరు=శ్రామ్యతి
వేసవి=గ్రీష్మకాలః
వేసారు=శ్రామ్యతి
వేళ=వేలా
వైఖరి=వైఖరీ

వైచు=విక్షిపతి
వైదూర్యము=వైదూర్యం
వైణికుడు=వైణికః
వైతరణి=వైతరణీ
వైదికము=వైదిక - త్రి
వైద్యము=వైద్యం
వైద్యుడు=వైద్యః
వైధవ్యము=వైధవ్యం
వైనము=వివరణం
వైపరీత్యము=వైపరీత్యం
వైపు=పార్శ్వం, భాగః
వైభవము=వైభవం
వైమనస్యము=వైమనస్యం
వైముఖ్యము=వైముఖ్యం
వైయర్థ్యము=వైయర్థ్యం
వైయాకరణుడు=వైయాకరణః
వైరము=వైరం
వైరశుద్ధి=వైరశుద్ధిః - స్త్రీ
వైరస్యము=వైరస్యం, విరసత్వం
వైరాగి=వైరాగిన్
వైరాగ్యము=వైరాగ్యం
వైరి=వైరిన్, శత్రుః
వైరించు=వైరాయతే
వైరూప్యము=వైరూప్యం
వైలక్షణ్యము=వైలక్షణ్యం
వైవర్ణ్యము=వైవర్ణ్యం
వైవశ్యము=వైవశ్యం
వైశాఖము=వైశాఖః

వైకాల్యము=వైకాల్యం
వైశ్యుఁడు=వైశ్యః
వైశ్వదేవము=వైశ్వదేవం
వైషమ్యము=వైషమ్యం
వైష్ణవము=వైష్ణవ - త్రి
వైశము=శీఘ్రం - అ
వ్యంగ్యము=వ్యంగ్య - త్రి
వ్యక్తము=వ్యక్త - త్రి
వ్యక్తి=వ్యక్తిః - స్త్రీ
వ్యతిరిక్తము=వ్యతిరిక్త - త్రి
వ్యతిరేకము=వ్యతిరేకః
వ్యతీపాతము=వ్యతీపాతః
వ్యత్యయము=వ్యత్యయః
వ్యత్యస్తము=వ్యత్యస్త - త్రి
వ్యత్యాసము=వ్యత్యాసః
వ్యథ=వ్యథా, బాధా
వ్యభిచరించు=వ్యభిచరతి
వ్యభిచారము=వ్యభిచారః
వ్యభిచారణము=వ్యభిచారణం
వ్యభిచారకరుఁడు=వ్యభిచారకరః
వ్యభిచారజీవి=వ్యభిచారజీవిన్
వ్యభిచారి=వ్యభిచారిన్
వ్యభిచారిణి=వ్యభిచారిణీ
వ్యయము=వ్యయః
వ్యయించు=వ్యయయతి
వ్యర్థము=వ్యర్థ - త్రి
వ్యవకలనము=వ్యవకలనం
వ్యవకలితము=వ్యవకలిత - త్రి

వ్యవధానము=వ్యవధానం
వ్యవధి=వ్యవధిః - పు
వ్యవసాయము=వ్యవసాయః
వ్యవసాయి=వ్యవసాయిన్
వ్యవస్థ=వ్యవస్థా
వ్యవస్థితి=వ్యవస్థితిః - స్త్రీ
వ్యవహరించు=వ్యవహరతి
వ్యవహర్త=వ్యవహర్తృ - త్రి
వ్యవహారము=వ్యవహారః
వ్యష్టి=వ్యష్టిః - స్త్రీ
వ్యసనము=వ్యసనం
వ్యాకరణము=వ్యాకరణం
వ్యాకులము=వ్యాకుల - త్రి
వ్యాఖ్య=వ్యాఖ్యా
వ్యాఖ్యాత=వ్యాఖ్యాతృ - త్రి
వ్యాఖ్యానము=వ్యాఖ్యానం
వ్యాపారము=వ్యాపారః
వ్యాపి=వ్యాపిన్
వ్యాపించు=వ్యాప్నోతి
వ్యాప్తము=వ్యాప్త - త్రి
వ్యాప్తి=వ్యాప్తిః
వ్యామోహము=వ్యామోహః
వ్యాయామము=వ్యాయామః
వ్యావహారికుఁడు=వ్యావహారికః
వ్యాసంగము=వ్యాసంగః
వ్యాసము, వ్యాసుఁడు=వ్యాసః
వ్యుత్క్రమము=వ్యుత్క్రమః
వ్యుత్పత్తి=వ్యుత్పత్తిః - స్త్రీ

శేషం

వ్యూహము=వ్యూహః
వ్రక్క=ఖండః
వ్రక్కలించు=ఖండయతి
వ్రణము=వ్రణం
వ్రతము=వ్రతం
వ్రయ్య=ఖండం
వ్రయ్యవాఱు=భిద్యతే
వ్రాఁత=లేఖనం
వ్రాఁతకాఁడు=లిపికారః
వ్రాఁతపావడి=గ్రంథకుటీ
వ్రాఁతబల్ల=లిపిఫలకా
వ్రాత్యుఁడు=వ్రాత్యః
వ్రాయు=లిఖతి
వ్రాలు=నామాంకనం
వ్రేటు=ప్రహారః
వ్రేలఁబడు } =లంబతే
వ్రేలాడు }
వ్రేలు }

శ

శంక=శంకా, సందేహః
శంకించు=శంకతే
శంకువు=శంకుః
శంఖము=శంఖః
శంఖిని=శంఖినీ
శకటము=శకటః
శకము=శకః
శకునము=శకునం

శాఖ

శక్తి=శక్తిః, సామర్థ్యం
శక్తుఁడు=శక్తః
శక్యము=శక్య-త్రి
శఠుఁడు=శఠః
శతకము=శతకం
శతము=శతం
శత్రువు=శత్రుః
శపథము=శపథః
శపించు=శపతి
శబ్దము=శబ్దః
శబ్దించు=శబ్దాయతే
శమించు=శామ్యతి
శయనము=శయనం
శయనించు=శేతే
శయ్య=శయ్యా
శరణము=శరణం
శరణుఁజొచ్చు=శరణంగచ్ఛతి
శరీరము=శరీరం
శర్ధించు=శర్ధతి
శలాక=శలాకా
శల్యము=శల్యం
శవము=శవం
శష్పము=శష్పం
శస్త్రము=శస్త్రం
శాంతము=శాంత-త్రి
శాంతి=శాంతిః
శాంతించు=శామ్యతి
శాకము=శాకం

శిశ్న

శాక్తుఁడు=శాక్తః
శాఖ=శాఖా
శాఖానగరము=శాఖానగరం
శాటి=శాటీ
శాపము=శాపః
శాపించు=శపతి
శాల=శాలా
శాసకుఁడు=శాసకః
శాసించు=శాస్తి
శాస్తి=శాస్తిః - స్త్రీ
శాస్త్రము=శాస్త్రం
శాస్త్రి=శాస్త్రిన్
శాస్త్రీయము=శాస్త్రీయ - త్రి
శిక్ష=శిక్షా
శిక్షించు=శిక్షతే, శాస్తి
శిఖ=శిఖా, జూటకః
శిఖండి=శిఖండిన్
శిఖరము=శిఖరం
శిఖిముఖి=శిఖిముఖిన్ (బాణము)
శిథిలము=శిథిల - త్రి
శిబిరము=శిబిరం
శిరము=శిరస్ - న
శిల=శిలా
శిలి=శిలీ (ఎఱ్ఱ)
శిల్పము=శిల్పం
శిల్పి=శిల్పిన్ (వడ్రంగి)
శిశువు=శిశుః - పు
శిశ్నము=శిశ్నః

శ్లోకిం

శిష్టుఁడు=శిష్టః
శిష్యుఁడు=శిష్యః
శీతలము=శీతల - త్రి
శీలము=శీలం
శుంఠి=శుంఠీ
శుంఠుఁడు, శుంఠ=శుంఠః
శుక్రుఁడు=శుక్రః
శుచి=శుచి - త్రి
శుద్ధము=శుద్ధ - త్రి
శుద్ధి=శుద్ధిః - స్త్రీ
శునకము=శునకః
శుభము=శుభం
శుభ్రము=శుభ్ర - త్రి
శుల్కము=శుల్కః
శుశ్రూష=శుశ్రూషా
శుష్కము=శుష్క - త్రి
శుష్కించు=శుష్యతి
శూద్రుఁడు=శూద్రః
శూరుఁడు=శూరః
శూల=శూలా
శృంగారము=శృంగారం
శృంగారించు=అలంకరోతి
శేఖరము=శేఖరః
శేషించు=శిష్యతే
శైత్యము=శైత్యం
శైవము=శైవం - త్రి
శోకము=శోకః
శోకించు=శోచతి

శోచనీయము=శోచనీయ - త్రి
శోచ్యము=శోచ్య - త్రి
శోణితము=రక్తం
శోధకుఁడు=శోధకః
శోధించు=శోధయతి
శోభ=శోభా
శోభనము=శోభనం
శోభించు=శోభతే
శోషము=శోషః
శోషించు=శుష్యతి
శౌచము=శౌచం
శౌర్యము=శౌర్యం
శ్మశానము=శ్మశానం
శ్రద్ధ=శ్రద్ధా
శ్రద్ధాళువు=శ్రద్ధాళుః
శ్రమము=శ్రమః
శ్రవణము=శ్రవణం
శ్రవణీయము=శ్రవణీయ - త్రి
శ్రాంతి=శ్రాంతిః - స్త్రీ
శ్రాంతుఁడు=శ్రాంతః
శ్రాద్ధము=శ్రాద్ధం
శ్రావ్యము=శ్రావ్య - త్రి
శ్రీ=శ్రీః, లక్ష్మీః - స్త్రీ
శ్రీచూర్ణము=శ్రీచూర్ణం
శ్రీమంతుఁడు=శ్రీమత్
శ్రుతి=శ్రుతిః - స్త్రీ
శ్రేణి=శ్రేణిః - స్త్రీ
శ్రేయస్సు=శ్రేయస్ - న
శ్రేష్ఠుఁడు=శ్రేష్ఠః
శ్రైష్ఠ్యము=శ్రైష్ఠ్యం
శ్రోత=శ్రోతృ - త్రి
శ్రోత్రము=శ్రోత్రం
శ్రోత్రియుఁడు=శ్రోత్రియః
శ్రౌతము=శ్రౌతం
శ్లాఘనీయము=శ్లాఘనీయ - త్రి
శ్లాఘించు=శ్లాఘతే
శ్లాఘ్యము=శ్లాఘ్య - త్రి
శ్లేష=శ్లేషః
శ్లేష్మము=శ్లేష్మన్ - పుం
శ్లోకము=శ్లోకః
శ్వశురుఁడు=శ్వశురః
శ్వాసము=శ్వాసః

ష

షడ్జము=షడ్జః
షండుఁడు=షండః

స

సంకటపడు=సంకటాయతే
సంకటము=సంకటం
సంకటి=చిక్కణయవాగూః - స్త్రీ
సంకరము=సంకరః
సంకలనము=సంకలనం
సంకలితము=సంకలిత - త్రి
సంకల్పము=సంకల్పః
సంకల్పించు=సంకల్పతే

సంచ

సంకుచితము=సంకుచిత - త్రి
సంకులము=సంకుల - త్రి
సంకేతము=సంకేతః
సంకేతించు=సంకేతయతి
సంకోచము=సంకోచః
సంకోచించు=సంకుచతి
సంక్రమణము=సంక్రమణం
సంక్రమము=సంక్రమః
సంక్రమించు=సంక్రామ్యతి
సంక్షిప్తము=సంక్షిప్త - త్రి
సంక్షేపణము=సంక్షేపణం
సంక్షేపము=సంక్షేపః
సంక్షేపించు=సంక్షిపతి
సంఖ్య=సంఖ్యా
సంగడి=ప్లవః, కోలః
సంగడికాడు=స్నేహితః
సంగతము=సంగత - త్రి
సంగతి=సంగతిః - స్త్రీ
సంగమము=సంగమః
సంగీతము=సంగీతం
సంగోరు=అర్ధభాగః
సంగ్రహము=సంగ్రహః
సంగ్రహించు=సంగృహ్ణాతి
సంఘము=సంఘః
సంఘర్షము=సంఘర్షః
సంఘీభవించు=సంఘీభవతి
సంచయనము=సంచయనం
సంచరణము=సంచరణం

సందు

సంచారము=సంచారః
సంచి=సంచయనీ
సంచిక=సంచికా
సంచితము=సంచితం
సంచీ=సంచయనీ
సంచకరువు-
సంచు=సంఘః
సంజీవి=సంజీవినీ
సంజ్ఞ=సంజ్ఞా
సంత=కాలిక్రాపణశ్రేణిః - స్త్రీ
సంతకము=నామాంకనం
సంతతి=సంతతిః
సంతన=మేళః
సంతరించు=సంతరతి
సంతర్పణము=సంతర్పణం
సంతసపడు=సంతుష్యతి
సంతసము=సంతోషః
సంతసించు=సంతుష్యతి
సంతానము=సంతానః
సంతాపము=సంతాపః
సంతు=సంతానః
సంతోషము=సంతోషః
సందడి=కోలాహలః
సందర్భము=సందర్భః
సందర్భించు=సందర్భతి
సందిగ్ధము=సందిగ్ధ - త్రి
సందిలి=పరిగండః
సందు=సంధిః - పుం

సందె=సంధ్యా
సందెమల్లె=సుదా - స్త్రీ
సందేహము=సందేహః
సందేహించు=సందేగ్ధి
సంధానము=సంధానం
సంధి=సంధిః
సంధించు=సంధత్తే
సంధ్య=సంధ్యా
సంపఁగి=చంపకం
సంపత్తి=సంపత్తిః - స్త్రీ
సంపత్తు=సంపద్ - స్త్రీ
సంపన్నుఁడు=సంపన్నః
సంపర్కము=సంపర్కః
సంపాదకుఁడు=సంపాదకః
సంపాదనము=సంపాదనం
సంపాదించు=సంపాదయతి
సంపుటము=సంపుటః
సంపెంగ=చంపకం
సంప్రీతించు=సంప్రీతీకరోతి
సంప్రదాయము=సంప్రదాయః
సంప్రోక్షణము=సంప్రోక్షణం
సంప్రోక్షించు=సంప్రోక్షతి
సంబంధము=సంబంధః
సంబంధించు=సంబధ్యతే
సంబరము=సంభ్రమః
సంబళించు=నిర్వహతి
సంబారము=వేశవారః
సంబారు=చూ. - స్త్రీ

సంబాళించు=నిర్వహతి
సంభవము=సంభవః
సంభవించు=సంభవతి
సంభావన=సంభావనా
సంభావించు=సంభావయతి
సంభాషణము=సంభాషణం
సంభాషించు=సంభాషతే
సంభోగము=సంభోగః
సంభోగించు=సంభునక్తి
సంభ్రమము=సంభ్రమః
సంభ్రమించు=సంభ్రమతి
సంయోగము=సంయోగః
సంలాపము=సంలాపః
సంవత్సరము=సంవత్సరః
సంవాదము=సంవాదః
సంశయము=సంశయః
సంశయించు=సంశేతే
సంసరించు=సంసరతి
సంస్కరించు=సంస్కరోతి
సంస్కారము=సంస్కారః
సంస్కృతము=సంస్కృతం
సంస్థానము=సంస్థానం
సంహరించు=సంహరతి
సంహారకుఁడు=సంహారకః
సంహారము=సంహారః
సంహిత=సంహితా
సకలము=సకల - త్రి
సకిలించు=హేషతే

సన్ని

సఖి=సఖీ
సగము=అర్ధం
సగటు=సమష్టిః - స్త్రీ
సగోత్రుఁడు=సగోత్రః
సజ్జనుఁడు=సజ్జనః
సడలు=శిథిలీభవతి
సడలుచు=శిథిలయతి
సడి=వార్తా, నిందా
సడించు=అపహంతి
సడింపులు=శుభ్రతండులాః
సతి=సతీ
సతీర్థ్యుఁడు=సతీర్థ్యః
సత్కరించు=సత్కరోతి
సత్కారము=సత్కారః
సత్త=సత్తా
సత్తు=రంగం
సత్తువ=సత్వం
సత్యము=సత్యం
సత్రము=సత్రం
సదస్సు=సదస్ - న
సదస్యుఁడు=సదస్యః
సదావృత్తి=సదావృత్తిః - స్త్రీ
సద్దు=ధ్వనిః, శబ్దః
సద్దుమణఁగు=నిశ్శబ్దాయతే
సన్నగిల్లు=సీదతి
సన్నము=సన్న - త్రి
సన్నాయి=నాగస్వరః
సన్నికరము=సన్నికర

సమ

సన్నద్ధుఁడు=సన్నద్ధ - త్రి
సన్నిధానము=సన్నిధానం
సన్నిధి=సన్నిధిః - పు
సన్నిపాతము=సన్నిపాతః
సన్నిపాతుఁడు=సన్నిపాతః
సన్నుతి=సన్నుతిః
సన్నుతించు=సన్నౌతి
సన్నెకల్లు=పట్టః
సన్మానము=సన్మానం
సన్మానించు=సన్మానయతి
సన్న్యసించు=సన్న్యస్యతి
సన్న్యాసము=సన్న్యాసః
సన్న్యాసి=సన్న్యాసికః
సపిండీకరణము=సపిండీకరణం
సప్తపది=సప్తపదీ
సప్తమి=సప్తమీ
సఫలము=సఫల - త్రి
సబ్బండు=ఉచ్చావచం
సభ=సభా
సభాసదుఁడు=సభాసద్ - పు
సభికుఁడు=సభికః
సభ్యుఁడు=సభ్యః
సమంజసము=సమంజసం
సమకట్టు=యతతే
సమకూడు, సమకూడు, సమకూరు =సిధ్యతి
సమకూర్చు=సాధయతి

సమి

సమక్షము=సమక్ష - త్రి
సమగ్రము=సమగ్ర - త్రి
సమత=సమతా
సమదర్శి=సమదర్శిన్
సమదృష్టి=సమదృష్టిః - స్త్రీ
సమయము=సమయః
సమయు=నశ్యతి
సమరసము=సమరస - త్రి
సమర్తు=ప్రథమర్తుః - పు
సమర్తాడు=పుష్ప్యతి
సమర్థము=సమర్థ - త్రి
సమర్థించు=సమర్థయతి
సమస్తము=సమస్త - త్రి
సమస్య=సమస్యా
సమాగమము=సమాగమః
సమాచారము=సమాచారః
సమాజము=సమాజః
సమాధానపడు=సమాదధాతి, [సమాధత్తే
సమాధానము=సమాధానం
సమాధి=సమాధిః - పు
సమానము=సమాన - త్రి
సమాప్తము=సమాప్త - త్రి
సమాప్తి=సమాప్తిః - స్త్రీ
సమాప్తించు=సమాప్నోతి
సమావేశము=సమావేశః
సమాసము=సమాసః
సమిత్తు, సమిధ=సమిధ్ - స్త్రీ

సమీపము=సమీపం
సముఖము=సముఖం
సముదాయము=సముదాయః
సముద్రము=సముద్రః
సమూహము=సమూహః
సమృద్ధి=సమృద్ధిః - స్త్రీ
సమృద్ధము=సమృద్ధ - త్రి
సమ్మతము=సమ్మత - త్రి
సమ్మతి=సమ్మతిః - స్త్రీ
సమ్మతించు=సమ్మనుతే
సమ్మర్దము=సమ్మర్దః
సమ్మానించు=సమ్మానయతి
సమ్మెట=ముద్గరః
సయ్యాట=సహక్రీడా
సరంగు=నౌనాయకః
సరకు=సంభారః
సరకుసేయు=మానయతి
సరదారు=శూరః
సరణి=సరణిః
సరము=సరః
సరస=పార్శ్వం
సరస్సు=సరస్ - న
సరళము=సరళ - త్రి
సరాగము=సరాగ - త్రి
సరాసరి=అన్యూనాధికం - అ
సరి=సమాన - త్రి
సరి=అమ - అ
సరిగె=కంఠాభరణం

సరిచేయు=సమీకరోతి
సరిచూచు=సంప్రతీకరోతి
సరితూఁగు=సమీభవతి
సరిపడు=అనుకూలతి
సరిపెట్టు=సమీకరోతి
సరిపోవు=సమీభవతి
సర్పము=సర్పః
సర్పి=సర్పిస్
సర్వజ్ఞుఁడు=సర్వజ్ఞః
సర్వత్ర=సర్వత్ర
సర్వదా=సదా, సర్వదా - అ
సర్వము=సర్వ - త్రి
సలక=గోణీయుగం
సలాము=నమస్కారః
సలుపు=బాధా
సల్లాపము=సల్లాపః
సవతి=సపత్నీ
సవతితల్లి=విమాతృ - స్త్రీ
సవతు=సామ్యం
సవరణ=శోధనం
సవరణచేయు=శోధయతి
సవరము=ఉపకేశః
సవరించు=శోధయతి
సవాలు=సుఖసంకటః
సవ్యము=సవ్య - త్రి
సవ్వడి=వృత్తాంతః
ససి=సమ్యక్ - అ
సస్యము=సస్యం

సహకారి=సహకారిన్
సహగమనము=సహగమనం
సహజము=సహజ - త్రి
సహనము=సహనం
సహపాఠి=సహపాఠిన్, సతీర్థ్యః
సహవాసము=సహవాసః
సహస్రము=సహస్రం
సహాధ్యాయుఁడు=సతీర్థ్యః
సహాయుఁడు=సహాయః
సహించు=సహతే
సహోదరుఁడు=సహోదరః
సహోదరి=సహోదరీ
సళుపరించు=శూలతి, వ్యథయతి
సళుపు=శూలా, వ్యథా
సళ్ళు=శిథిలీభవతి
సాంగత్యము=సాంగత్యం
సాంబ్రాణివత్తి=ధూపవర్తి
సాంవత్సరికము=సాంవత్సరికం
సాఁకు=పోషయతి
సాఁగు=దీర్ఘీభవతి
సాఁగదీయు=దీర్ఘీకరోతి
సాఁగవేయు=దీర్ఘీకరోతి
సాఁడు=రేతస్ - న
సాకల్యము=సాకల్యం
సాకు=వ్యాజః, మిషః
సాక్షాత్కరించు=సాక్షాద్భవతి
సాక్షాత్కారము=సాక్షాత్కారః
సాక్షి=సాక్షిన్

సాక్ష్యము=సాక్ష్యం
సాగనంపు=ప్రస్థాపయతి
సాగు=గచ్ఛతి, చలతి
సాగుబాటు=
సాగు=కృషిః - స్త్రీ
సాగుబడి=చూ. పై.
సాటి=సామ్యం
సాత్త్వికము=సాత్త్విక - త్రి
సాదము=అన్నం
సాదృశ్యము=సాదృశ్యం
సాధకము=సాధక - త్రి
సాధనము=సాధనం
సాధారణము=సాధారణః, [సాధారణీ, సాధారణం
సాధించు=సాధయతి
సాధువు=సాధుః, సాధ్వీ, సాధు
సాధ్యము=సాధ్య - త్రి
సాన=శాణః
సానకత్తి=శాణఖడ్గః
సాని=వేశ్యా
సానికె=మృత్కంసః
సాన్నిధ్యము=సాన్నిధ్యం
సాపడు=భుంక్తే
సాపాటు=భోజనం
సాఫల్యము=సాఫల్యం
సామంతుఁడు=సామంతః
సామగ్రి=సామగ్రీ, సంభారః
సామము=సామవేదః
సామరస్యము=సామరస్యం
సామర్థ్యము=సామర్థ్యం
సామాజికుఁడు=సామాజికః
సామాన్యము=సామాన్య - త్రి
సామి=స్వామిన్
సామీప్యము=సామీప్యం
సాము=వ్యాయామః
సామెత=లోకోక్తిః - స్త్రీ
సామ్యము=సామ్యం
సామ్రాజ్యము=సామ్రాజ్యం
సాయంకాలము=సాయంకాలః
సాయము=సాహాయ్యం
సాయుజ్యము=సాయుజ్యం
సారణి=సారణీ
సారథి=సారథిః - పు
సారము=సారం
సారస్యము=సారస్యం
సారాయి=మద్యం
సారించు=సారయతి
సారె=
సార్థకం=సార్థకః, సార్థికా, సార్థకం
సార్వభౌముఁడు=సార్వభౌమః
సాల=శాలా
సాలగ్రామము=సాలగ్రామః
సాలీఁడు=ఊర్ణనాభః
సాలు, సాలువు=రాంకవం
సాలె=తంతువాయః
సాలెవాఁడు=చూ. పై.

సా-డై

సాలోక్యము=సాలోక్యం
సావాసము=సహవాసః
సాహసము=సాహసం
సాహసించు=సహసాకరోతి
సాహసికుడు=సాహసికః
సాహాయ్యము=సాహాయ్యం
సాహితి=సాహితీ
సాహిత్యము=సాహిత్యం
సాహెబు=ప్రభుః - పు
సింగడు=నృసింహః
సింగము=సింహః
సింగళము=సింహళః
సింగారము=శృంగారః
సింగారించు=అలంకరోతి
సింగినాదము=సింహనాదః
సిందూరము=సిందూరం
సింహద్వారము=సింహద్వారం
సింహనాదము=సింహనాదః
సింహము=సింహః
సింహాసనము=సింహాసనం
సికాయుంగరము=ముద్రికా
సిగ=శిఖా
సిగబంతి=శేఖరం
సిగరము=శిఖరం
సిగ్గరి=లజ్జాశీలః
సిగ్గు=లజ్జా, వ్రీడా
సిగ్గుపడు=లజ్జతే
సిడె=పతాకా - సీ

సుంకు

సిద్ధము=సిద్ధ - త్రి
సిద్ధాంతము=సిద్ధాంతః
సిద్ధాంతి=సిద్ధాంతిన్
సిద్ధాంతీకరించు=సిద్ధాంతీకరోతి
సిద్ధి=సిద్ధిః - సీ
సిద్ధించు=సిధ్యతి
సిద్ధుడు=సిద్ధ - త్రి
సిపాయి=యోధః
సిబ్బి=పిత్తలశరావః
సిరంగడు=శ్రీరంగః
సిరంగము=శ్రీరంగం
సిరి=లక్ష్మీ, శ్రీః - సీ
సిలాజిత్తు=శైలేయం
సివము=ఆవేశః
సివ్వంగి=తరక్షుః - పు
సిసువు=శిశుః - పు
సిస్తు=రామణీయకం, అరః - పు
సీకాయ=శ్రీశలాటు - న
సీతాకోకచిలుక=సీతాంబరశుకః
సీతాఫలము=సీతాఫలం
సీమ=సీమా
సీమంతము=సీమంతః
సీల=ఘ్రీమణకీలః
సీలమండ=పాష్ణిః - పు
సీసము=సీసకం
సుంకము=అరః - పు
సుంకరి=అరహారః
సుంకు=సస్యరజస్ - న

సున్ని

సుంతి—స్వల్పం
సుందరి—సుందరీ
సుందరుఁడు—సుందరః
సుంపగము—సాంపరం
సుకము—సుఖం
సుకియ—ఘ్రాణఘ్రాతీ
సుకుమారము—సుకుమార - త్రి
సుకృతము—సుకృతం
సుఖి—సుఖిన్
సుఖించు—సుఖీభవతి
సుగము—సుఖం
సుడిఁబడు—భ్రామ్యతి
సుడిగాలి—వాత్యావర్తః
సుతి—శ్రుతిః - స్త్రీ
సుతికాఁడు—శ్రుతికరః
సుత్తె—తాడన్యా
సుదతి—సుదతీ
సుదర్శనము—సుదర్శనం
సుద్దు—ధవళమృత్తికా
సుద్దగించు—సమీకరోతి
సుద్దము—శుద్ధ - త్రి
సుద్ది—వృత్తాంతః, శుద్ధిః - స్త్రీ
సుద్దిచేయు—శోధయతి
సునాయాసము—సునాయాసం - అ
సున్న—అనుస్వారః, శూన్యం
సున్నపుఁగాయ—సుధాకరండః
సున్నము—సుధా, చూర్ణం
సున్ని—అంగమర్దః

సూఁడి

సున్నితము—మృదుః, మృద్వీ, మృదు
సుభిక్షము—సుభిక్షం
సుముఖుఁడు—సుముఖః, సుముఖీ. [సుముఖం
సురంగ—సురంగా
సురఁటి—తాళవృంతం
సురపొన్న—పున్నాగః
సురేకారము—
సులభము—సులభ - త్రి
సులోచనము—సులోచనం
సువర్ణము—సువర్ణం
సువాగము—హారః
సువాసిని—సువాసినీ
సువ్వాల—గానభేదః
సుషుప్తి—సుషుప్తిః - స్త్రీ
సుషుమ్న—సుషుమ్నా
సులువు—సౌలభ్యం, సులభ - త్రి
సూకరము—సూకరః, సూకరీ
సూక్ష్మము—సూక్ష్మ - త్రి
సూచకుఁడు—సూచకః, సూచికా, [సూచకం
సూచన—సూచనా
సూచి—సూచీ
సూచించు—సూచయతి
సూటి—లక్ష్యం
సూటికాఁడు—లక్ష్యకః
సూటిపడు—అనుకూలతి
సూడిద—ఉపహారః

సెల

సూతకము=సూతకం

సూతుఁడు=సూతః

సూత్రధారుఁడు=సూత్రధారః

సూత్రము=సూత్రం

సూత్రించు=సూత్రయతి

సూదంటురాయి=అయస్కాంతః

సూచి=సూచీ

సూనుఁడు=సూనుః

సూనృతము=సూనృతం, సత్యం

సూపకారుఁడు=సూపకారః

సూపము=సూపః

సూరణము=సూరణః

సూల=శూలా

సృజించు=సృజతి

సృష్టి=సృష్టిః - స్త్రీ

సెగ=శిఖా, జ్వాలా

సెగ=చూ. పై

సెట్టి=వైశ్యః

సెబాసు=అహో - అ

సెబ్బర=అశుభం

సెమ్మె=దీపస్తంభః

సెల=ఝరః

సెలగు=క్షేపయతి

సెలయూట=గిరిద్రవః

సెలయేఱు=నిర్ఝరః

సెలవి=ఓష్ఠమూలం

సెలవేయు=

సెలవిచ్చు=ఆజ్ఞాపయతి

సైన్య

సెలవు=అనుజ్ఞా

సెల్లా=వస్త్రం

సేకరించు=స్వీకరోతి

సేగి=నష్టిః - స్త్రీ

సేతువు=సేతుః

సేద=శ్రమః

సేదగొను=శ్రామ్యతి

సేద్యము=కృషిః - స్త్రీ

సేద్యకాఁడు=కృషీవలః

సేన=సేనా, సైన్యం

సేనము=వ్యాఘ్రటంకః

సేపు=కాలః

సేమంతిక=సేమంతికా

సేమము=క్షేమః

సేరు=సేరః

సేలు, సేలువ=రాంకవం

సేవ=సేవా

సేవకుఁడు=సేవకః

సేవించు=సేవతే

సేస=అక్షతాః

సేసఁబ్రాలు=ఆర్ద్రాక్షతాః

సైఁచు=సహతే

సైఁగ=సంజ్ఞా

సైతము=సహ - అ

సైతాను=పిశాచః

సైదోడు=సోదరః, సోదరీ

సైనికుఁడు=సైనికః

సైన్యము=సైన్యం

సోపా

సైరణ = సహనం
సైరించు = సహతే
సొంటి = శుంఠీ
సొంతము = స్వకీయ, స్వీయ - త్రి
సొంపు = సమృద్ధిః - స్త్రీ, రామణీయకం
సొగసు = రామణీయకం, సౌందర్యం
సొగసుకత్తె = రమణీ, సుందరీ
సొగసుకాడు = సుందరః
సొజ్జె = భృష్టతండులాన్నం
సొట్టు = వైకల్యం
సొడ్డు = న్యూనతా
సొత్తు = ధనం
సొన = రసః
సొబగు = సౌందర్యం
సొమ్మసిల్లు = మూర్ఛతి
సొమ్ము = ధనం
సొరంగము = సురంగా
సొరకాయ = తుంబీఫలం
సొలయు = మూర్ఛతి
సోకు = ఆవిశతి
సోంపు = గ్రంధభేదః
సోగ = దైర్ఘ్యం
సోదరి = సోదరీ
సోదరుడు = సోదరః
సోదె = భవిష్యత్
సోదెకత్తె = దైవజ్ఞా
సోద్యము = ఆశ్చర్యం
సోపానము = సోపానం

స్తన్య

సోమయాజి = సోమయాజీ
సోమరి = అలస - త్రి
సోమసూత్రము = సోమసూత్రం
సోమిదమ్మ = సోమయాజినీ
సోలు = నికుంచః
సోలింత = వైవశ్యం
సోలు = వివశాయతే
సౌందర్యము = సౌందర్యం
సౌకర్యము = సౌకర్యం
సౌకుమార్యము = సౌకుమార్యం
సౌఖ్యము = సౌఖ్యం
సౌచికుడు = సౌచికః
సౌధము = సౌధః
సౌభాగ్యము = సౌభాగ్యం
సౌభ్రాత్రము = సౌభ్రాత్రం
సౌమనస్యము = సౌమనస్యం
సౌమ్యుడు = సౌమ్య - త్రి
సౌరభము = సౌరభః
సౌవీరము = సౌవీరం
సౌష్ఠవము = సౌష్ఠవం
సౌహార్దము = సౌహార్దం
స్ఖలనము = స్ఖలనం
స్ఖలించు = స్ఖలతి
స్ఖాలిత్యము = స్ఖాలిత్యం
స్తంభము = స్తంభః
స్తంభించు = స్తంభయతి
స్తనము = స్తనః, కుచః
స్తన్యము = స్తన్యం

స్తవము=స్తవః, స్తోత్రం
స్తిమితము=నిశ్చల - త్రి
స్తుతి=స్తుతిః - స్త్రీ
స్తుతించు=స్తౌతి
స్తుతిపాఠకుఁడు=స్తుతిపాఠకః
స్తోత్రము=స్తోత్రం
స్త్రీ=స్త్రీ - స్త్రీ
స్థలము=స్థలం
స్థానము=స్థానం
స్థానికుఁడు=స్థానికః
స్థాపకుఁడు=స్థాపకః
స్థాపనము=స్థాపనం
స్థాపించు=స్థాపయతి
స్థాపితము=స్థాపిత - త్రి
స్థాయి=స్థాయిన్ - త్రి
స్థాయీభావము=స్థాయీభావః
స్థాలి=స్థాలీ
స్థావరము=స్థావర - త్రి
స్థితి=స్థితిః - స్త్రీ
స్థిర=స్థిర - త్రి
స్థాణు=స్థాణుః, స్తంభః
స్థూలము=స్థూల - త్రి
స్థైర్యము=స్థైర్యం
స్థౌల్యము=స్థౌల్యం
స్నానము=స్నానం
స్నేహము=స్నేహః
స్నేహించు=స్నిహ్యతి
స్నేహితుఁడు=స్నేహితః

స్పర్ధ=స్పర్ధా
స్పర్శవేది=స్పర్శవేదిన్
స్పష్టము=స్పష్ట - త్రి
స్పృశించు=స్పృశతి
స్పృహ=స్పృహా, ఇచ్ఛా
స్ఫటికము=స్ఫటికః
స్ఫుటము=స్ఫుట - త్రి
స్ఫురణము=స్ఫురణం
స్ఫురించు=స్ఫురతి
స్ఫోటకము=స్ఫోటకః
స్మరణము=స్మరణం
స్మరించు=స్మరతి
స్మార్తము=స్మార్తం
స్మృతి=స్మృతిః - స్త్రీ
స్రవించు=స్రవతి
స్రావము=స్రావః
స్వకీయము=స్వకీయ - త్రి
స్వచ్ఛందము=స్వచ్ఛంద - త్రి
స్వచ్ఛము=స్వచ్ఛ - త్రి
స్వతంత్రము=స్వతంత్ర - త్రి
స్వతంత్రించు=
స్వప్నము=స్వప్నః
స్వయంభువు=స్వయంభూః - పు
స్వరము=స్వరః
స్వరూపము=స్వరూపం
స్వర్గము=స్వర్గః
స్వర్ణకారుఁడు=స్వర్ణకారః
స్వల్పము=స్వల్ప - త్రి

స్వస్తి=స్వస్తి - అ
స్వస్థము=స్వస్థ - త్రి
స్వాగతము=స్వాగతం
స్వాతంత్ర్యము=స్వాతంత్ర్యం
స్వాధీనుఁడు=స్వాధీన - త్రి
స్వాధ్యాయము=స్వాధ్యాయః
స్వాభావికము=స్వాభావికః,
[స్వాభావికీ, స్వాభావికం
స్వామి=స్వామిన్
స్వామిని=స్వామినీ
స్వామ్యము=స్వామ్యం
స్వారి=అశ్వవిహారః
స్వాస్థ్యము=స్వాస్థ్యం
స్వీకరించు=స్వీకరోతి
స్వీకర్త=స్వీకర్తృ - త్రి
స్వీకారము=స్వీకారః
స్వీయము=స్వీయ - త్రి
స్వేదము=స్వేదః

హ

హుంకరించు=హుంకరోతి
హుంకారము=హుంకారః
హండా=హండా
హుండీ=హుండీ
హంస=హంసః, హంసీ
హంసపాదు=హంసపాదః
హజారము=ఆస్థానమండపః
హజారు=ఆస్థానం

హతము=హతః
హత్య=హత్యా, వధః
హనుమంతుఁడు=హనుమాన్ -
[మత్ ప్రత్యయాంతము
హరించు=హరతి
హరిదళము=హరితాళం
హరిబువ్వము=పిలా సభోజనం
హరివాణము=హరివాణః
హరివాసరము=హరివాసరః
హరుసము=హర్షః
హర్షించు=హృష్యతి
హవనము=హవనం
హవిస్సు=హవిష్ - న
హవ్యము=హవ్యం
హసించు=హసతి
హసిని=హాసినీ
హాని=హానిః - స్త్రీ
హాయి=సౌఖ్యం
హారతి=ఆరాత్రిక్యం
హారము=హారః
హాసము=హాసః
హాస్యము=హాస్యం
హింగువు (ఇంగువ)=హింగు - న
హింస=హింసా
హింసకుఁడు=హింసకః
హింసించు=హినస్తి
హితము=హిత - త్రి
హితవు=మా. పై.

హేతు

హిమవంతుఁడు=హిమవాన్ - [వత్ ప్రత్యయాంతము
హిమాలయము=హిమాలయః
హీనము=హీన - త్రి
హుంకరించు=హుంకరోతి
హుంకారము=హుంకారః
హుషార్, హుషార్=జాగ్రత్
హుళిక్కి=నాస్తి
హృదయము=హృదయం
హెచ్చరించు=జాగరయతి
హెచ్చరిక=జాగ్రత్తా
హెచ్చు=అధిక - త్రి
హేతువు=హేతుః - పు

హ్లాద

హేమంతము=హేమంతః
హేమాహేమీలు=మహాధికాః
హేళన=హేళనం
హైన్యము=హైన్యం
హొయలు=విలాసః
హోడము=హోడః, నౌః (ఓడ)
హోమము=హోమః
హోరాహోరి=హోరాత్రిం, అగ్నిభేదః
హోరాహోరి=అవిచ్ఛిన్నం - అ
హోరు=మహాధ్వనిః
హోలిక=హోలీ
హ్రస్వము=హ్రస్వ - త్రి
హ్లాదము=హ్లాదః, సంతోషః

సంపూర్ణము

గుంటూరు [illegible] ముద్రాలయే ముద్రితః